THE

FIRST BOOK OF MOSES, CALLED

GENESIS,

TRANSLATED INTO

The Grebo Tongue;

BY THE REV. JOHN PAYNE,

MISSIONARY OF THE PROTESTANT EPISCOPAL CHURCH AT CAVALLA,

WESTERN AFRICA.

NEW YORK:

PUBLISHED BY THE AMERICAN BIBLE SOCIETY,

INSTITUTED IN THE YEAR MDCCCXVI.

1850.

GĔNESE.

LU I.

TĔDE kene Nyesoa nuna yeu kâ bro hĕ.
2. Nenh bro woworĕda yinâ, nenh dĕ yedao nĕ kĕ
ne; nenh heidĕ nenade todobawude. Nenh Nyesoa ăh
suu senhyĕna ni kĕ nâ.
3. Nenh Nyesoa poda nâ, pebe bĕh bio, nenh pebe
bidaoe nâ.
4. Nenh Nyesoa yida pebe nĕnonh, ĕh nena hanhka,
nenh Nyesoa grăda pebe kâ heidĕ hĕ.
5. Nenh Nyesoa tududa pebe nyenĕ nyĭne, nenh heidĕ
â tududa tâ nyĭne. Nenh widĕ kâ nyenă iru hĕ ne mâna
ĕh tedĕ nyenăyedo.
6. Nenh Nyesoa poda nâ diebobrĕ bĕh nede ni heidi,
nenh ĕh mu ni kâ ni hĕ mâ nâ heyĕ.
7. Nenh Nyesoa nuna diebobrĕ, nenh â grăda ni nĕ
nenade diebobrĕ biyo, ĕh kâ ni nĕ nenade diebobrĕ lu hĕ:
nenh ĕh nuna nĕ.
8. Nenh Nyesoa tududa diebobrĕ yeu nyĭne. Nenh
widĕ kâ nyenăiru hĕ, eh wĕdade nyenăyede sŏnh ăh
nyenăyedo.
9. Nenh Nyesoa poda nâ, ni ne nede yeu biyo bĕh
kwedeo tĕde donh yibwa nâ, nenh kbŏbo bĕh wo pebe,
nenh ĕh nuna nĕ.
10. Nenh Nyesoa tududa kbobo bro nyĭne: nenh ni ne
kweda yibwa nâ, â tududa ne idu nyĭne: nenh Nyesoa
yida nĕ, ĕh nena hanhka.
11. Nenh Nyesoa poda nâ, bro bĕh wo pidi ktyaunh,

nenh pidi nĕ pe yâ yedi, ĕh kâ tu nĕ pe bui hĕ, tĕne ĕh ka ne, hĕnĕ eh nenĕ sĕyĕ ăh yâ nĕ nede nĕ kudi kre bro mâ: nenh ĕh nuna nĕ.

12. Nenh bro woda pidi ktyaunh, nenh pidi nĕ pe yâ yedi, tĕne ĕh ka ne, ĕh ka tu nĕ pe bui hĕ, hĕnĕ ĕh nenĕ sĕyĕ ăh yâ nĕ nede nĕ kudi, tĕne ĕh ka ne: nenh Nyesoa yida nĕ, ĕh nena hanhka.

13. Nenh widĕ kâ nyenăiru hĕ, ne wĕdade nyenăyede tanh ăh nyenăyedo.

14. Nenh Nyesoa poda nâ fefĕnde beh nede yeu ăh diebobrĕ wudĕ nâ, beh mu tâ kâ nyenĕ hĕ yi nâ heyĕ: nenh beh mu yidodede nu, nenh beh mue wenh ăh kbudi kbudi nu, nenh nyenăyede eh kâ yede hĕ, yedi.

15. Nenh beh mu fefĕnde nu, kre yeu ăh diebobrĕ biyo, tĕ eh na pode pebe bro mâ nâ: nenh ĕh nuna nĕ.

16. Nenh Nyesoa nuna fefĕnde hwe sŏnh: nenh fefĕndĕ hwĕ bĕh kâdade nyenĕ mâ, nenh fefĕndĕ bwĭ bĕh kâdade tâ mâ: â nuna neyâ yĭ.

17. Nenh Nyesoa tudade ne yeu ăh diebobrĕ wudĕ nâ beh munade pebe bro mâ po.

18. Nenh beh munade nyenĕ kâ tâ hĕ mâ kâ, nenh beh muna pebe kâ heidĕ hĕ gră: nenh Nyesoa yida nĕ, tĕ ĕh nena hanhka.

19. Nenh widĕ kâ nyenăiru hĕ, eh mâna nyenăyede hănh ăh nyenăyedo.

20. Nenh Nyesoa poda nâ, ni bĕh po lulude peplănde ne pe honhnonh, nenh neblĕ beh mu yeu ăh diebobrĕ wudĕ nâ fufli ke bro lu.

21. Nenh Nyesoa nuna tidi hwe, eh kâ konâ nenede ăh popleyinâ ne eh lui hĕ, hene eh de peplănde ni poda, tĕne eh kbudi ne, nenh eh kâ neblĕ ăh popleyinâ eh fli hĕ tĕne eh kbudi nena: nenh Nyesoa yida ne, tĕ ĕh nena hanhka.

22. Nenh Nyesoa blĕseda ne, â poda nâ, ah poh beh ho, bah wudo, nenh bah yidide idu ăh ni mâ, nenh neblĕ beh wudodedĕ bro kĕ.

23. Nenh widĕ kâ nyenăiru hĕ eh mâna nyenăyede hmnh ăh nyenăyedo.

24. Nenh Nyesoa poda nâ, bro bĕh po konâ nenede, tĕne eh kbudi ne, nenh wudebade yedi, eh kâ diegĭdide hĕ, nenh mllĕ ne nĕ bro kĕ nâ yedi, tĕne eh kbudi ne: nenh ĕh nuna ne.

25. Nenh Nyesoa nuna bro ăh mllĕ tĕne eh kbudi ne, nenh wudebade yedi, tĕne eh kbudi ne, nenh eh kâ de biyĕ ne gĭdi bro mâ nâ hĕ, tĕne eh kbudi ne: nenh Nyesoa yida nĕ, tĕ ĕh nena hanhka.

26. Nenh Nyesoa poda nâ, ba nu nyebwe a nyuâtu mâ, bâ mu amo yĕ wo: nenh bâ mude idu ăh hni mâ kâ, nenh eh kâ yeu ăh neblĕ hĕ, nenh wudebade yedi, nenh bro ăh popleyinâ yedí, wĕ, nenh diegĭdide ăh popleyinâ ne gĭdi bro kĕ nâ, yedi.

27. Nenh kre Nyesoa nuna nyebwe â sĕyĕ ăh nyuâtu mâ nunuĕ, ĕh mâ Nyesoa ăh nyuâtu nâ, â nuna nâ mâ: beyâ kâ kba hĕ nonh, â nuna.

28. Nenh Nyesoa blĕseda no, â poda no yĕ nâ, ah poh beh ho, bah wudo, nenh bah yidide bro mâ, nenh bah nu ĕh kâoh: nenh bah mude idu ăh hni mâ kâ, eh kâ yeu ăh neblĕ hĕ, nenh konâ nenede ăh popleyinâ ne nĕ bro kĕ nâ, yedi.

29. Nenh Nyesoa poda nâ, yi, ne hnyi ahmonh pidi biyĕ ne pe yâ, hene neo bro ăh popleyinâ kĕ nâ, nenh ĕh kâ ti biyĕ hĕ, hene mâ toto ti, ne eh pe yâ, tĕ eh na nu dibade ko ahmonh mâ.

30. Nenh bro ăh mllĕ yedí, eh kâ yeu ăh neblĕ hĕ, nenh diegĭdide ăh popleyinâ ne gĭdi bro mâ nâ, eh pe honhnonh yedi, nenonh ne hnyi pidi ktyaunh, beh mu wa dibade nu: nenh ĕh nuna nĕ.

31. Nenh Nyesoa yida teble biyŏ ne â nuna, nenh, yi, eh nena hanhka tĕŏ. Nenh widŏ kâ nyenâ iru hŏ eh mâna nyenăyede hmnhledonh ăh nyenăyedo.

LU II.

1. Kre yeui kâ bro hŏ eh nuna eh wĕda mâ, eh kâ eh teble ăh popleyinâ ne neo ne kĕ nâ hŏ.

2. Nenh nyenăyede hmnhlesŏnh ăh nyenăyedo idi, Nyesoa sededao â nunude ne â nina: nenh â wudida â konhwa ăh popleyinâ nâ, nyenăyede hmnhlesŏnh ăh nyenăyedo.

3. Nenh Nyesoa blĕseda nyenăyede hmnhlesŏnh ăh nyenăyedo, â nuna nĕ bĕh kâda gne: kâre kre nĕ idi â wudida â konhwa ăh popleyinâ nâ, hene Nyesoa yadeda na, â nuna.

4. Dene nedĕ, ne mâ yeui kâ bro hŏ ăh dieyadete tĕ eh yĕdeda nâ, kre nyenăyedo nĕnonh idi nonh Jehova Nyesoa nunenao bro kâ yeui hĕ.

5. Nenh lelede ăh popleyinâ eh nede sŭnh yedi, hĕne yedade bro biyo ne pledonh, nenh eh kâ pidi biyŏ eh ne sŭnh hĕ, hene yeda me pledonh: kâre Jehova Nyesoa â yedadĕ nu bro mâ tĕ, nenh nyebwe yedadĕ ne, bâ nuna bro lo.

6. Nĕma gĕdu weda bro mâ, nenh ĕh poda bro ăh yibwa ăh popleyinâ ni nâ nâ.

7. Nenh Jehova Nyesoa nuna bro nyebwe mâ, nenh â yadedade nâ honhnonh meanhfi, nenh â pedaĕ honhnonh, nenh tonyebwe nuna konâ ne suu.

8. Nenh Jehova Nyesoa hada kburo idu lu wa mâ, kre Idĕn: nenh kre â podade nyebwe ne â nuna.

9. Nenh Jehova Nyesoa nuna ti ăh popleyinâ ne weda huru eh mena, hene eh nâ fĕ nâ, eh nâyinâ ko didede mâ·

nenh honhnonh tu, ĕh nyĭnanao kburo heidi, ĕh kâ tu, nâ mâna hanh dĕ kâ dĕ kuku hĕ ăh iboda ăh tu, hĕ.

10. Nenh nihba wededade Idĕn, â pedade ni kburo nâ: nĕnonh woĕo tĕ nĕnonh hede ĕh grăda ne, ĕh hadade li hănh.

11. Eh tedĕ dâ, eh nyĭne mâ Paisŏn: nĕnonh ĕh gradede Hăvĭla ăh bro ăh popleyinâ nâ, tine seni nede.

12. Nenh bro nânonh, ăh seni ĕh nâyinâ: kre bdĕlyŭm kâ' onĭkse siâ hĕ nede.

13. Nenh nihba be, ĕh nyĭne mâ Jaihŏn: nĕnonh gradede Itĭopya ăh bro ăh popleyinâ.

14. Nenh nihba be, ĕh nyĭne mâ Hĭdedĕl: nĕnonh ĕh minede Ăsĭrĭa ăh idu lu wa mâ. Nenh nihba be, nĕ wĕde eh hănh, nânonh mâ Yufretise.

15. Nenh Jehova Nyesoa duda nyebwe nânonh, â podade nâ Idĕn ăh kburo wudi, tĕ â na nunenade lo, â muna nĕ yi mâ tu.

16. Nenh Jehova Nyesoa leleda nyebwe nânonh, â po nâ, ti ăh popleyinâ ne nede kburo wudi, worao ne, beh di ne.

17. Nĕma tu, nĕ mâ hanh dĕ kâ dĕ kuku hĕ ăh iboda ăh tu, nĕ nah di: kâre nyenăyedo be didewae ne, nenh hede, hanhte miwa komâ.

18. Nenh Jehova Nyesoa poda nâ, ĕh ye hanhka ne, nyebwe ăh beh hide nâ: mi nâ diemăâ numâ.

19. Nenh Jehova Nyesoa nuna mllĕ ăh popleyinâ ne ne sŭnh, eh kâ neblĕ ăh popleyinâ ne ne yeu hĕ, bro mâ: nenh â yadao ne Ădăm mă, bâ nuna nĕ yi, hăne ne â mina eh deda numâ: nenh be nyĭne be Ădăm tududa konănede ăh popleyinâ, nene mâna eh nyĭne.

20. Nenh Ădăm tududa wudebade ăh popleyinâ nyĭne, eh kâ neblĕ ne nede yeu hĕ, nenh mllĕ ăh popleyinâ eh ne sŭnh yedi. Nenh kre Ădăm yeda diemăâ kâĕ.

21. Nenh Jehova Nyesoa hĭdededade Ădăm nyinâ ăh wudo, nenh â mânhna: nenh â hadade â bubwi-kra, nenh â măna fĕ dĕ ĕh wunâ, â hadao nĕ.

22. Nenh bubwi-kra hĕne Jehova Nyesoa hadao nyebwe fĕ, â nueda nâ nyĭnĕ, nenh â yadao nâ â nyebwe mâ.

23. Nenh Ădăm poda nâ, hânâ nedĕ, nâ mâ na kre ăh kra nonh, ĕh kâ na fĕ ăh fĕ hĕ: â mi dĕdemâ Nyĭnĕ, kâre tĕ â hĕedade Nyebeyâ fĕ ăh ta.

24. Nĕ ĕh ka, nyebwe bâ seo â buo kâ â de hĕ, nenh bâ gmĕnhde â nyĭnĕ nâ: nenh boh mu fĕ donh nu.

25. Nenh wa sŏnh nononh, oh ktyĕda wode nâ, nyebeyâ kâ â nyĭnĕ hĕ, nenh kre oh neh pida twenh.

LU III.

1. Nenh sĭdĕ nena na, hinao mllĕ ăh popleyinâ ne Jehova Nyesoa nuna eh nede sŭnh. Nenh â poda nyĭnĕ yĕ nâ, hanhte Nyesoa yĕ, ah nah di ti ăh popleyinâ ne nedĕ kburo ăh bui?

2. Nenh nyĭnĕ poda sĭdĕ yĕ nâ, a di ti ne nedĕ kburo ăh bui ne:

3. Nema tu donh nâ nedĕ kburo heidi, nâ â bui, Nyesoa po nâ, ah nah di, ah nah to nĕ nâ yĭ, ah neh te ko.

4. Nenh sĭdĕ poda nyĭnĕ yĕ nâ, hanhte ah nah ko ne.

5. Kâre Nyesoa ibo nĕ ne, nyenăyedo nĕ ah mi nĕ didimâ, hede ne ah yi krĕ yĕ: nenh ah mu Nyesoa yĕ womâ, nenh ah iboe hanh dĕ kâ dĕ kuku hĕ, ne.

6. Nenh tĕ nyĭnĕ yida tu nânonh, ĕh nuna hanh dĕ ko dibade mâ, nenh ĕh nânenade nâ yi nâ, nenh tĕ ĕh nuna hanh tu, bĕh poda nyâ na, hede â hada â bui, nenh â dida nĕ: nenh â hnyina nĕ â nyebeyâ nâ nenao nâ mâ, nenh â dida nĕ yĭ.

7. Nenh oh sŏnh nononh, wa yi krĕda yĕ, nenh oh yi-

doda ne, oh ktyĕda wode nâ, nenh oh gmomana buenh ăh hĕwinh yĕ nâ, oh nuna ne wa yĕba a dăre mâ.

8. Nenh oh wânhna â winh tĕ Jehova Nyesoa nĕna kburo nâ ti ne ĕh diepepeda nâ: nenh Ădăm kâ â nyĭnĕ hĕ oh hudida wadui Jehova Nyesoa yi, kre ti ne nenade kburo nyenh.

9. Nenh Nyesoa dăda Ădăm, nenh â poda nâ yĕ nâ, tĕ neĕ?

10. Nenh â poda nâ, ne wânhne nah winh kre kburo, nenh kwanonh nie mo, kâre tĕ ktyĕe wode nâ: nenh ne hudie dui ne.

11. Nenh â poda nâ, nyâ lelee monh tĕ ktyĕ wode nâ? Ple di tu, nĕ, â te leleda monh, nah dida?

12. Nenh nyebwe poda nâ, nyĭnĕ ne hnyina mo bâ nenade mo mâ, nâ hnyina mo tu, ăh dĕ, nenh dida nĕ.

13. Nenh Jehova Nyesoa poda nyĭnĕ yĕ nâ, dĕ be nonh nue yĭ? Nenh nyĭnĕ poda nâ, sĭdĕ nâ tudâdade mo ba nonh, nenh ne dida nĕ.

14. Nenh Jehova Nyesoa poda sĭdĕ yĕ nâ, kâre tĕ nuna dĕ nĕnonh ăh ta, mâh mi kĭdĕ kâmâ ko wudebade ăh popleyinâ mâ, eh kâ mllĕ ăh popleyinâ eh nede sŭnh hĕ: nah kudi nonh mi nanemâ, nenh bro nĕ mi dimâ, nyenăyede ăh popleyinâ ne mide konâ mâ himâ.

15. Nenh kâ nyĭnĕ hĕ mio ahmonh dienyĭnena heidi pomâ, nenh ĕh mu nah poh kâ â poh hĕ heidi ne: nâ mi monh wo lu wamâ, nenh mâh mi â beyĕkiye wo wamâ.

16. Nenh â poda nyĭnĕ yĕ nâ, ne yi, kudi nâ dui mi nah ware kĕ podemâ: nenh kre ware nyenh mide nah iru kâdemâ: nenh nah woro mide nah nyebeyâ mâ nemâ, nenh â mu nah winh kâ.

17. Nenh â poda Ădăm yĕ nâ, kâre wânhna nah nyĭnĕ ăh winh ăh ta, nenh ne dida tu, â te leleda monh, ne po nâ, nah dida: bro di yinâ nyĭnĕmâ ko nah ta: nenh wa

ka ăh pudo mi ĕh dĕ didimâ nah nyenăyede ăh popleyinâ ne mide konâ mâ himâ:

18. Wi tia kâ wi blĕble hĕ nonh ĕh mi pomâ ko monh mâ, yĭ: nenh didi-pidi nĕ ne sŭnh, nĕnonh mi dimâ.

19. Nah yibwa wowa puâ ple mua dĕ di, nĕnonh miwa numâ nu, ple muwa bro plede: kâre nĕ ĕh mâ nonh wodade; mâh bro nonh, nenh bro nonh mi pledemâ dĭ.

20. Nenh Ădăm tududa â nyĭnĕ Ive nyĭne: kâre tĕ â mâna konâneoh ăh popleyinâ ăh de nonh.

21. Nenh Ădăm kâ â nyĭnĕ hĕ, Jehova Nyesoa nuina no dĕ kâĕ ăh raure ko oh diepode ăh ta.

22. Nenh Jehova Nyesoa poda nâ, yi, nyebwe nâ nena, â wo a bae te yĕ, tĕ â ibo hanh dĕ kâ dĕ kuku hĕ: nenh â neh te â sonh soro, â neh te honhnonh tu ăh dĕ ha, â neh te nĕ di, â neh te konâ ne ti biyĕ.

23. Nĕ ĕh ka, Jehova Nyesoa hadade nâ Idĕn ăh kburo wudi, bâ muna bro lo nu, denĕ â nuina mâ.

24. Kre â nuna nyebwe âh dibĭbla: nenh â podade Idĕn kburo ăh idu lu wa mâ, tyĕrubĭm ĕh kâ wowone pliyĕ hĕ, hĕnĕ kĭdĕbĕdade wae biyĕ mâ nâ, bĕh muna honhnonh tu ăh tide fo.

LU IV.

1. Nenh Ădăm iboda â nyĭnĕ Ive: nenh â nena kudi nâ, nenh â kâda Ken, nenh â poda nâ, dudade nyebwe Jehova mâ.

2. Nenh ple â kâda â bebu Ebĕl dĭ. Nenh Ebĕl mâna blable yi-tuâ, nĕma Ken mâna bro lo nuâ.

3. Nenh kre ĕh nuna, tĕ ĕh ti nyĭnĕnao, hede Ken yada bro ăh toto de, beh muna Jehova ăh hedo nu.

4. Nenh Ebĕl yada â wudebade ăh tedĕ iru yĭ, eh kâ wa mlămle hĕ: nenh Jehova wĕnhnena Ebĕl mâ, â kâ â do hĕ.

5. Nenh Ken kâ â hedo hĕ, nenh â yeda ne mâ wĕnhne.
Nenh Ken peda yero baka, nenh â lada â yibwa yĕ.
6. Nenh Jehova poda Ken yĕ nâ, dĕ mâh peĕ yero?
nenh dĕ mâh la nah yibwa yĕ nâ?
7. Nenh nuĕ hanh dĕ, ne yeo kbĕe? nenh ne ye hanh dĕ
nu, nenh dĕ kuku neo monh fĕ: nenh hede â woro mide
monh mâ nemâ, nenh mâh mi â winh kâmâ.
8. Nenh Ken kâ â bebu Ebĕl hĕ, oh hlĭhlĭda; nenh kre
ĕh nunaĕ, tĕ oh nenade ge, hede Ken duda yĕ, nenh â
lada â bebu Ebĕl.
9. Nenh Jehova poda Ken yĕ nâ, tĕ nah bebu Ebĕl
neĕ? Nenh â poda nâ, ye ĕh te ibo: mâ teĕ bebu ăh
yi-tuâ?
10. Nenh â poda nâ, dĕ ne nue? nah bebu ăh nyĭnâ ăh
winh, ĕh wede bro mâ ĕh yĕ mo.
11. Nenh ti nenonh, nyĭnĕnede bro mâ nâ, hĕne gada
wunâ â mlana nah bebu ăh nyĭnâ nĕ ĕh wode monh kwa.
12. Tĕ mi bro ăh lo numâ, wode ti nĕnonh kĕ, nenh ĕh
nah mĕdeoyĕ nâ ne; mi diekwidiâ numâ, kre nah gĕ bli
yĕ ne, kre bro kĕ.
13. Nenh Ken poda Jehova yĕ nâ, na kjidida ăh dĕ boa
ne, yede ĕh naena wĕ.
14. Yi, nyenĕ nĕ nedĕ, blade mo bro mâ nâ: nenh mu
monh yi hudidi; nenh mu kwidiâ nu, ko nah gĕ bli yĕ
ne, kre bro mâ: nenh kre ĕh mi numâ, banh ĕhne nyebwe
nâ yi mo, nenh hede â la mo ne.
15. Nenh Jehova poda nâ yĕ nâ, nĕ ĕh ka, bĕh teĕ ĕh
te, be nyâ la Ken, nenh wenh hmnhlesŏnh, kbanh mi nâ
kĕ nâ hĕemâ. Nenh Jehova tuda Ken yidodedĕ kĕ, nyâ
bâ yida nâ, â neh teda nâ la.
16. Nenh Ken wodao Jehova yĕ, nenh â tinade Nod ăh
bro kĕ, ĕh bwĕdedade Idĕn ăh idu lu wa mâ.
17. Nenh Ken iboda â nyĭnĕ: nenh â nena kud

kâda Inŏke: nenh â poda orânh, nenh â tududa orânh nânonh, â yu Inŏke nyĭne.

18. Nenh Inŏke kâda Irăd: nenh Irăd kăda Mihujeĕl: nenh Mihujeĕl kâda Mĕtuseĕl: nenh Mĕtŭseĕl kâda Lemĕke.

19. Nenh Lemĕke duda nyĭno sŏnh: âbe ăh nyĭne mâna Ăda, nenh âbe ăh nyĭne mâna Zĭla.

20. Nenh Ăda kâda Jebăl: nânonh mâna nyono tinde dăre kiya biyo, eh kâ nyono kâ wudebade hĕ, ăh buo.

21. Nenh â bebu ăh nyĭne mâna Jubăl: nânonh mâna nyono oh popleyinâ oh bi hobwe kâ blibrâe hĕ, ăh buo.

22. Nenh Zĭla â kâda Tubăl-Ken, na mâna nyono oh popleyinâ oh ni kee kâ ple hĕ ăh lo, ăh tâdeâ: nenh Tubăl Ken ăh de nyĭnĕ yu, nâ teĕda Neema.

23. Nenh Lemĕke â poda â nyĭno Ăda kâ Zĭla hĕ yĕ nâ, bah wânh na winh, ahmu Lemĕke ăh nyĭno, bah tu na winh noenh mâ: kâre lada nyebwe nâ â wŏda mo wo ne, â mâ nyebwe idaede nâ nuna mo dĕ.

24. Bĕh teĕ Ken, bâ hade kbanh wenh hmnhlesŏnh, ne, hede hanhte mâ Lemĕke ne nu nĕ wenh wore tanh ne nâ pu, pu nâ hmnhlesŏnh.

25. Nenh Ădăm iboda â nyĭnĕ dĭ, nenh â kâeda nâ nyebĕ yu, nenh â tududa nâ Sĕte nyĭne: kâre â poda nâ, Nyesoa â po mo poh be kwa, ko Ebel penh, hâ nâ Ken lada.

26. Nenh Sĕte kâda nyebĕ yu yĭ, nenh â tududa nâ Inŏse nyĭne: hede oh towana wadui Nyesoa nyebo ăh dădeda.

LU V.

1. DĔ nĕnonh nĕ, nĕ mâ Ădăm ăh kĭnedĕ: nyenâyedo ne Nyesoa nunenao nyebwe, â nuna nâ â woda Nyesoa yĕ:

2. Ă nuna beyâ kâ kba hĕ: nenh â blĕseda no, nenh â tududa no Ădăm nyĭne, nyenăyedo nâ oh nuina idi.

3. Nenh Ădăm hina konâ yede wore hmnhledonh ne nâ pu, nenh â kâda nyebĕ yu, â woda nâ yĕ, tine â nyuâtu nena: nenh â tududa nâ Sĕte nyĭne:

4. Nenh tĕ Ădăm kâda Sĕte, â nyenăyede ne â hina konâ, eh nuna yede ăh hubwi hănh: ple â kâda nyebĕ iru kâ nyĭno iru hĕ, dĭ:

5. Nenh nyenăyede ăh popleyinâ ne Ădăm hina konâ, eh nuna yede ăh hubwi hănh ne nâ wore hmnhledonh ne nâ pu: nenh â koda.

6. Nenh Sĕte hina konâ yede ăh wore hmnh ne nâ hmnh, nenh â kâda Inŏse:

7. Nenh tĕ â kâda Inŏse, Sĕte hina konâ yede ăh hubwi hănh ne nâ yede hmnhlesŏnh, nenh â kâda nyebĕ iru kâ nyĭno iru hĕ, dĭ:

8. Nenh nyenăyede ăh popleyinâ ne Sĕte hina konâ, eh nuna yede ăh hubwi hănh, ne nâ wore hmnh, ne nâ pu, pu nâ sŏnh: nenh â koda.

9. Nenh Inŏse hina konâ, yede wore hănh ne nâ pu, nenh â kâda Kenăn:

10. Nenh tĕ â kâda Kenăn, Inŏse hina yede ăh hubwi hănh, ne nâ pu, pu nâ hmnh konâ, nenh â kâda nyebĕ iru kâ nyĭno iru hĕ, dĭ:

11. Nenh nyenăyede ăh popleyinâ ne Inŏse hina konâ, eh nuna yede ăh hubwi hănh ne nâ wore hmnh, wore hmnh ne nâ hmnh: nenh â koda.

12. Nenh Kenăn hina konâ yede ăh wore tanh ne nâ pu, nenh â kâda Mehălalil:

13. Nenh tĕ Kenăn kâda Mehălalil, â hina konâ yede ăh hubwi hănh ne nâ wore sŏnh, nenh â kâda nyebĕ iru kâ nyĭno iru hĕ, dĭ:

14. Nenh nyenăyede ăh popleyinâ ne Kenăn hina

eh nuna yede ăh hubwi hănh ne nâ wore hmnh ne nâ pu: nenh â koda.

15. Nenh Mehălalil hina konâ yede ăh wore tanh ne nâ hmnh, nenh â kâda Jerĕd:

16. Nenh tĕ â kâda Jerĕd, Mehălalil hina konâ yede ăh hubwi hănh, ne nâ wore hănh, wore hănh ne nâ pu, nenh â kâda nyebĕ iru kâ nyĭno iru hĕ, dĭ:

17. Nenh nyenăyede ăh popleyinâ ne Mehălalil hina konâ, eh nuna yede ăh hubwi hănh ne nâ wore hănh, wore hănh ne nâ pu, pu nâ hmnh: nenh â koda.

18. Nenh Jerĕd hina konâ yede ăh wore behănhbehănh ne nâ sŏnh, nenh â kâda Inŏke:

19. Nenh tĕ â kâda Inŏke, Jerĕd hina konâ yede ăh hubwi hănh, nenh â kâda nyebĕ iru kâ nyĭno iru hĕ, dĭ.

20. Nenh nyenăyede ăh popleyinâ ne Jerĕd hina konâ, eh nuna yede ăh hubwi hănh, ne nâ wore behănhbehănh, ne nâ yede sŏnh, nenh â koda.

21. Nenh Inŏke hina konâ yede ăh wore tanh ne nâ hmnh, nenh â kâda Mĕtusela:

22. Nenh tĕ â kâda Mĕtusela, Inŏke nĕna Nyesoa mâ yede ăh huba ne nâ wore hmnh, nenh â kâda nyebĕ iru kâ nyĭno iru hĕ, dĭ:

23. Nenh nyenăyede ăh popleyinâ ne Inŏke hina konâ, eh nuna yede ăh huba ne nâ wore behănhbehănh, ne nâ yede hmnh:

24. Nenh Inŏke nĕna Nyesoa mâ: nenh kre â yedao ne, Nyesoa kbada nâ.

25. Nenh Mĕtusela hina konâ yede ăh wore siedonh ne nâ yede hmnhlesŏnh, nenh â kâda Lemĕke:

26. Nenh tĕ â kâda Lemĕke, Mĕtusela hina konâ yede âh hubwi tanh ne nâ wore siedonh, ne nâ yede sŏnh, nenh â kâda nyebĕ iru kâ nyĭno iru hĕ, dĭ.

27. Nenh nyenăyede ăh popleyinâ ne Mĕtusela hina

konâ eh nüna yede ăh hubwi hănh ne nâ wore behănh-behănh ne nâ yede siedonh; nenh â koda.

28. Nenh Lemĕke hina konâ yede ăh wore siedonh, ne nâ yede sŏnh, ne â kâda nyebĕ yu:

29. Nenh â tududa nâ Noa nyĭne, â peda nâ kâre nyâ nânonh, â mide amo wore wudi tumâ, ko a konhwa ăh ta, ĕh kâ a kwe ăh kuwowĕ hĕ, nenh ko bro ăh ta yedi, hĕne Nyesoa gĭdidida.

30. Nenh tĕ Lemĕke kâda Noa, â hina konâ yede ăh hubwi sŏnh, ne nâ wore siedonh, ne nâ pu, pu ne nâ hmnh, nenh â kâda nyebĕ iru kâ nyĭno iru hĕ, dĭ.

31. Nenh nyenăyede ăh popleyinâ ne Inŏke hina konâ, eh nuna yede hubwi tanh ne nâ wore behănhbehănh, wore behănhbehănh ne nâ pu, pu ne nâ hmnhlesŏnh: nenh â koda.

32. Nenh Noa hina yede ăh hubwi sŏnh ne nâ wore hmnh konâ: nenh Noa kâda Sĕm kâ Hăm hĕ, nenh Jefĕte yedi.

LU VI.

1. Nenh kre ĕh nunaĕ, tĕ nyebo yidade bro mâ wudode, nenh oh kâda nyĭno iru.

2. Hede Nyesoa ăh nyebĕ iru, oh yida nyebo ăh nyĭno iru, tĕ oh nânayinâ baka: nenh nyono wa wore hadade nononh, oh nuna no wa nyĭno mâ.

3. Nenh Jehova poda nâ, na suu nah muo nyebo mâ nâ ne, â nah hĕe no ti biyĕ, kâre tĕ oh mâ fĕ ăh ta: hede wa nyenăyede no di konâ himâ, eh mi numâ yede ăh wore hmnhledonh ăh yedânh.

4. Nenh nyenăyede nenonh idi, nye krenh nenade konâ mâ: nenh wode ti nenonh kĕ, tĕ Nyesoa nyebĕ iru oh pĕda nyebo ăh nyĭno iru mâ nâ, nenh oh kâeda no

iru: iru nononh oh nuna nye krenh hwambo ăh ti, oh weda nyǐne.

5. Nenh Nyesoa yida nyebo ăh kbŭne nyinyǐnĕ hwe kre bro mâ, nenh te ăh popleyinâ ne oh hiena wore mâ nâ, eh kâ dene wa wore idada hĕ, eh nina de kukwi ăh pudo, goto.

6. Nenh ĕh niena Jehova ware, tĕ â nuna nyebo no nenade bro mâ, nenh ĕh yaeda nâ kra wudĕ.

7. Nenh Jehova poda nâ, nyebo ne nuna, mi no lamâ, mi no konâ mâ hamâ: nyebo kâ mllĕ hĕ, nenh diegǐdide yedi, nenh yeu ăh neblĕ yedi: kâre ĕh nie mo ware tĕ nuna no.

8. Nenh Noa kâda krubwe kre Jehova yi.

9. De nenonh nene teĕ Noa ăh nyebo ăh kbudi: nenh Noa mâna hanh nyẹbwe, nenh â neh worada te kre â nyebo nyenh, nenh Noa nĕna Nyesoa mâ.

10. Nenh Noa kâda nyebĕ iru tanh, Sĕm yedi, Hăm yedi, nenh Jẹfĕte yedi.

11. Nenh bro ĕh nyǐnĕnayinâ ko Nyesoa yĕ, nenh de kukwi yididade bro mâ nâ.

12. Nenh Nyesoa tadade bro mâ nâ, nenh, yi, ĕh nyǐnĕnayinâ: kâre dĕwĕ ăh popleyinâ oh hada â kbŭne tide idi nâ kre bro mâ.

13. Nenh Nyesoa poda Noa yĕ nâ, dĕwĕ ăh popleyinâ ăh seda, ĕh didĕ mo mâ: kâre oh yididade bro de kukwi kĕ nâ, nenh mi no lamâ, oh kâ konâ ăh popleyinâ hĕ.

14. Beh nue gofa ti ăh ake, dui: beh hade kburo ake kudi nâ, nenh po â kĕ kâ â kudi hĕ sidu nâ.

15. Nenh kre beh nu ĕh nunuĕ: â diehlohlâĕ bĕh nu kyubete ăh huba ne nâ wore hmnh, ĕh kri-nâ-boa bĕh nu kyubete ăh wore sŏnh ne nâ pu, nenh â yahlolĕ bĕh nu kyubete ăh wore ne nâ pu.

16. Nenh ake ăh yida-fuâ nĕ beh nu ĕh ya-hlolâĕ
bĕh nu kyubete donh; ake ăh meyu beh tuio nâ wa:
bâ tui kbĕnh tanh wudi.
17. Nenh yi, Mâ, ĕh mâ na nyebwe tu, ne yĕdĕ yiyi-
ni bro mâ, bĕh mu dĕwĕ ăh popleyinâ ne oh pe
honhnonh, la, hono tinde yeu biyo: nenh teble ăh po-
pleyinâ ne nede bro mâ, beh mu ko.
18. Nĕma mâh nonh ne tude na yede; nenh beh mu-
de ake kudi ya, nenh, kâ nah nyebĕ iru hĕ, nenh nah
nyĭnĕ yedi, â kâ nah nyebĕ iru ăh nyĭno, oh neo monh
mâ hĕ, yedi.
19. Nenh dĕwĕ ăh popleyinâ ne ne konâ, eh sŏnh-
sŏnh nonh, beh pode ake wudi, tine eh kbudi ne, tĕ
eh nah wadede monh mâ: beh nu eh be, kâ eh
kbe hẹ̆.
20 Beh nu neblĕ tine eh kbudi ne, eh kâ wudebade
hĕ, tine eh kbudi ne: nenh diegĭdide ăh popleyinâ eh
ne bro kĕ yedi, tine eh kbudi ne: eh kbụdi eh sŏnh-
sŏnh beh dio monh mâ, beh mụo wade.
21. Nenh beh kba didide ăh kbudi ăh popleyinâ
hene mâ dibade, nenh beh kwedao monh ne mâ yibwa
nâ; nenh eh mu kâ no hĕ, ah dibade nu.
22 Nenh Noa nuna, tene â poda: tene eh popleyinâ
Nyesoa leleda nâ, nenonh â nuna.

LU VII.

1. Nenh Jehova poda Noa yĕ nâ, kâ nah nablewĕ
ăh popleyinâ hĕ, bah didĕ ake wudi: kâre mâh ne yi
hanh dĕ kwa, kre nyebo ăh kbudi nonh nyenh.
2. Nenh hene mâ hanh mllĕ ăh popleyinâ kba eh
hmnhlese-sŏnh, eh be kâ eh kbe hĕ: nenh mllĕ ne eh ye
hanh mllĕ, beh nu eh sŏnh-sŏnh, eh be kâ eh kbe hĕ.

3. Nenh yeu ăh neblĕ yedi, beh nu eh hmnhlese-sŏnh, eh be kâ eh kbe hĕ; tĕ eh poh na wade-wade bro ăh popleyinâ kĕ.

4. Kâre nyenăyede hmnhlesŏnh ăh wĕda, miwadĕ nu bro mâ tĕmâ, bâ muwa nyenăyede ăh wore sŏnh eh kâ tâyede ăh wore sŏnh hĕ hlade: nenh konânede ăh popleyinâ ne nuna, mi ne lamâ, eh mude bro kĕ wo.

5. Nenh Noa nuna dene ăh popleyinâ Jehova leleda nâ.

6. Nenh Noa hina konâ yede ăh hubwi tanh, ple yiyini ăh hade bidade konâ mâ.

7. Nenh Noa bidade ake wudi, â kâ â nyebĕ iru hĕ, nenh â nyĭnĕ yedi, nenh â nyebĕ iru ăh nyĭno yedi, ko hade ăh ni ăh ta.

8. Nenh hanh mllĕ yedi, eh kâ mllĕ ne yeda hanh de nu hĕ, nenh neblĕ yedi, eh kâ teble ăh popleyinâ ne gĭdi bro mâ nâ hĕ.

9. Nenh eh sŏnh-sŏnh kwĕda Noa mâ, eh yĕdade ake kudi, eh be kâ eh kbe hĕ, tĕne Nyesoa nuna Noa ăh leleda.

10. Nenh kre ĕh nuna, tĕ nyenăyede hmnhlesŏnh wĕda, hede ni ăh hade bidade bro mâ.

11. Kre Noa ăh yede ăh hubwi tanh ăh yedo idi, kre ĕh hâbe sŏnh ăh hâbo, nenh kre ĕh hâbo ăh nyenăyede pu ne nâ nyenăyede hmnhlesŏnh ăh nyenăyedo idi, ĕh mâ nyenăyedo donh nânonh idi, hede todobawude ăh ni li ăh popleyinâ wĕda ne, nenh yeu ăh yida-fi gada wunâ na.

12. Nenh nu bidao kre bro mâ, â hladeda nyenăyede ăh wore sŏnh kâ tâyede âh wore sonh hĕ.

13. Nenh nyenăyede donh nânonh idi nonh, Noa yadedao ake kudi, nenh Sĕm yedi, nenh Hăm yedi, nenh Jefĕte yedi, oh mâ Noa ăh nyebĕ iru, nenh Noa ăh nyĭnĕ yedi, â kâ â nyebĕ iru ăh nyĭno tanh hĕ:

14. Nyo nononh, oh kâ mllĕ ăh kbudi ăh popleyinâ hĕ, nenh wudebade ăh kbudi ăh popleyinâ yedi, nenh diegĭdide ăh kbudi ăh popleyinâ ne gĭdi bro mâ nâ yedi, nenh orânh neblĕ ăh kbudi ăh popleyinâ yedi, nenh oh kâ neblĕ ăh kbudi ăh popleyinâ hĕ yedi.

15. Nenh eh kwĕda Noa mâ, eh yĕda ake wudi, eh dĕwĕ ăh popleyinâ eh sŏnh-sŏnh, hene peda honhnonh.

16. Nenh nyono bidade, oh nuna dĕwĕ ăh popleyinâ, ăh be kâ ăh kbe hĕ, tĕne Nyesoa nuna â leleda: nenh Jehova kada nâ yĕ.

17. Nenh ni ăh hade nânonh hinade bro mâ nyenayede ăh wore sŏnh: nenh ni yida, ĕh duda ake yĕ, nenh â hĕedao bro mâ.

18. Nenh ni bideda kĕ, ĕh hodade bro mâ baka; nenh ake sobweda ni kĕ nâ.

19. Nenh ni bideda kĕ nâ baka kre bro mâ, nenh tebwi pedi ăh popleyinâ ne nenade yeu ăh popleyinâ biyo, eh hidededa ne.

20. Ni ăh kĕ nâ bidida ĕh kbada kyubete pu-nâ-hmnh: nenh tebwe hwe hidededa ne.

21. Nenh dĕwĕ ăh popleyinâ no nenade bro mâ nâ, oh koda, neblĕ kâ wudebade hĕ, nenh mllĕ yedi, nenh diegĭdide ah popleyinâ ne gĭdi bro mâ nâ yedi, nenh nyebo ăh popleyinâ yedi.

22. Hono oh popleyinâ oh yĕdede honhnonh meanhfi wudi nâ, nenh dĕwĕ ăh popleyinâ no nenade kbobo yĕ, oh koda.

23. Nenh konânede ăh popleyinâ, eh lĕeda, hene nenade bro mâ, nyebo kâ wudebade hĕ, nenh diegĭdide yedi, nenh eh kâ yeu ăh neblĕ hĕ: nenh oh hĕedade bro mâ: nenh Noa donh wada, â kâ nyono nenade nâ mâ ake wudi, hĕ.

24. Nenh ni ăh kĕ ăh nâ biblida hinade bro **mâ,**
nyenăyede ăh wore hmnhlesŏnh ne nâ pu.

LU VIII.

1. Nenh Nyesoa hina Noa wore mâ nâ, â kâ konânede
ăh popleyinâ hĕ, nenh wudebade ăh popleyinâ ne nenade
nâ mâ ake wudi, yedi: nenh Nyesoa nuna duduidu ĕh
hinena bro lu, nenh ni tedao;
2. Nenh todobawude ăh ni li, eh kâ yeu ăh yida-fi hĕ,
eh kĕda yĕ, yĭ: nenh nu, nĕ wedade yeu, ĕh kĕda yĕ:
3. Nenh ni mina kedĭ, eh wodade bro mâ: ne kre nye-
năyede ăh wore hmnhlesŏnh ne nâ pu ăh wĕda, hede ni
teda yĕ nâ hanhka.
4. Nenh hâbo nâ podaĕ hâbe hmnhlesŏnh ăh hâbo nĕ
idi, kre ĕh hâbo ăh nyenăyede pu nâ hmnhlesŏnh ăh
nyenăyedo idi, hede ake tedoa Ărerăt ăh tebwe hwĕ kĕ.
5. Nenh ni mana ma, ĕh yĕda hâbe pu ăh hâbo kĕ:
nenh hâbe pu ăh tedĕ nyenăyedo idi nonh, hede tebwi
hwe ăh li wanenade nâ.
6. Nenh kre ĕh nunaĕ ĕh nyenăyede ăh wore sŏnh ăh
wĕda, hede Noa hadao ake ăh yida-fuâ, hene â nuna:
7. Nenh â tĕdade moma, hânâ fuflida nâ, â feda ni ăh
mĕma, kre bro mâ.
8. Nenh â tĕdade hunubwe yĭ, â muna ne yi, ni bĕh
teda yĕ nâ mâ:
9. Nenh kre hunubwe nĕnonh yeda â bo ăh tuda yi,
nenh â dida nâ mâ kedĭ, kre ake kudi, kâre tĕ ni nena bro
ăh popleyinâ kĕ nâ: hede â soroda â sonh, â krĕda nâ
yĕ, â yaedade nâ âdui mâ, ake kudi.
10. Nenh â fededa nâ nyenăyede te hmnhlesŏnh, ple â
hadade hunubwe ake kudi, nenh â tĕdade nâ dĭ:
11. Nenh widĕka hunubwe didao nâ mâ; ne yi, olĭve

heunh, hĕnĕ å ktyĕda, ĕh nenao nå winhĕ: kre Noa nuna ĕh iboda ni wĕdade konå må nå.

12. Nenh å fededa nå nyenăyede te hmnhlesŏnh, ple å tĕdade hunubwe be, kre å yeda lĭ di idu-idu.

13. Nenh kre ĕh nunaĕ, yede ăh hubwi tanh ăh tedĕ yedo ăh tedĕ hâbo ăh tedĕ nyenăyedo idi, krenonh ni manenade bro må: nenh Noa hadao ake ăh lu, nenh å tada nå, å yida bro ăh yibwa mana nå.

14. Nenh hâbo nå poda hâbe sŏnh ăh hâbo, ĕh nyenăyede ăh woro nå hmnhlesŏnh ăh nyenăyedo idi, bro mana må nå.

15. Nenh Nyesoa hlĭda Noa må, å poda nå,

16. Wodĕ ake wudi, kå nah nyĭnĕ hĕ, nah nyebĕ iru yedi, oh kå nah nyebĕ iru ăh nyĭno no nedĕ monh må hĕ.

17. Nenh konånede ăh popleyinå ne nedĕ monh må, beh ya ne tide idi, ĕh må, dĕwĕ ăh popleyinå, neblĕ kå wudebade hĕ, diegĭdide ăh popleyinå ne gĭdi bro må nå yedi; beh mude bro kĕ mwane baka, nenh beh mu wudo, tĕ eh na hode bro må.

18. Nenh Noa wodade, å kå å nyebĕ iru hĕ, nenh å nyĭnĕ yedi, nenh å kå å nyebĕ iru ăh nyĭno oh nenao nå må, hĕ:

19. Nenh mllĕ ăh popleyinå, eh kå diegĭdide ăh popleyinå hĕ, nenh neblĕ ăh popleyinå yedi, nenh teble ăh popleyinå, ne nĕ bro kĕ nå, eh kbudi wodade ake wudi.

20. Nenh Noa poeda Jehova ålta: nenh å hadao hanh mllĕ ăh popleyinå, eh kå hanh neblĕ ăh popleyinå hĕ, eh wa, nenh å nuna ne tå-po-hedo må, ko ålta kĕ.

21. Nenh Jehova wånbna ĕh senhsenh nonh: nenh Jehova ăh woro poda nå, nah hiewa bro bwĭ ne dĭ, ko nyebo ăh ta: kåre nyebwe ăh te krenh, ne å woro ti, kre å duide ne hya-nyenĕ: nah nue konånede ăh popleyinå ăh lela nå ne dĭ, tine nu nĕ.

22. Be ti be konâ hinde, ĕh dâdâ-ti, kâ ĕh ktyĕktyĕti hĕ, nenh khĕ kâ syiu hĕ, nenh yedeba kâ godo hĕ, nenh nyenĕ kâ tâ hĕ, eh neh wĕwa yĕ ne.

LU IX.

1. Nenh Nyesoa blĕseda Noa kâ â nyebĕ iru hĕ, nenh â poda no yĕ nâ, bah wudo, bah ho, nenh bah yidide bro mâ.

2. Nenh ăh yi-pipiĕ kâ ăh hwanonh hĕ, eh mide bro ăh mllĕ ăh popleyinâ fĕ nemâ, eh kâ yeu ăh neblĕ ăh popleyinâ hĕ, nenh teble ăh popleyinâ ne nedĕ bro mâ nâ yedi, nenh idu ăh kni ăh popleyinâ yedi: ahmonh nonh eh tuiĕ kwa.

3. Konânede ăh popleyinâ ne nĕ, eh mi numâ ah dibade: tine pidi ktyaunh nu ah hnyiena, krenonh teble biye nu ah hyniena yĭ.

4. Nĕma, fĕ, bĕh ne nyĭnâ, hĕnĕ mâ ĕh honhnonh, ah nah di nĕ.

5. Nenh hanhte, mi ah honhnonh ăh nyĭnâ idamâ: mi nĕ mllĕ ăh popleyinâ idademâ, oh kâ nyebo hĕ; nenh mi nyebo biyĕ ăh honhnonh wa bebu no idademâ.

6. Be nyâ be ha tunyebwe nyĭnâ, nenh tunyebwe ha â nyĭnâ ne yĭ: kâre kre tĕ Nyesoa nuna tonyebwe â nyuâtu mâ ăh ta.

7. Nenh ahmu nononh, bah wudo, bah ho; bah mwane baka kre bro mâ, bah hodĕ.

8. Nenh Nyesoa hlĭda Noa kâ â nyebĕ iru, no nenao nâ mâ hĕ mâ, â poda nâ,

9. Nenh, Mâ, ĕh mâ na nyebwe tu nonh, â tudede ahmonh yede nyenh, ah yedi, ah kâ ăh iru nonh dio ahmonh mâ kwĕmâ hĕ.

10. Nenh konânede ăh popleyinâ eh neo ahmonh mâ

yedi, nenh neblĕ nonh, nenh wudebade nonh, eh kâ bro ăh mllĕ ăh popleyinâ ne neo ahmonh mâ hĕ: ĕh mâ bro ăh mllĕ ăh popleyinâ ne kâ ahmonh hĕ, ah wode ake wudi.

11. Nenh mide ahmonh na yede nyenh tudemâ; nenh hade ăh ni yewae dĕwĕ ăh popleyinâ la dĭ; ple hade ăh ni yewae bro nâ kba dĭ.

12. Nenh Nyesoa poda nâ, dĕ nĕnonh nĕnĕ mâ na yede ăh yidodedĕ, hĕnĕ ne pede kâ ahmonh hĕ heidi, ĕh mâ ah kâ konânede ăh popleyinâ, ne neo ahmonh mâ hĕ, yedi, ko ăh kbudi mâ, ti biyĕ:

13. Mide na peyido nukpanh nyenh pomâ, nenh ĕh mu nenĕ kâ bro hĕ ăh yidodedĕ nu.

14. Nenh kre ĕh mi numâ, ne yiwade nukpanh bro mâ yĕ, nenh hede peyido yiewade nukpanh nyenh ne.

15. Nenh hede, na yede tutuĕ ăh te biwade mo kudi, hĕnĕ neo amo heidi, ĕh kâ dĕwĕ ăh popleyinâ ne ne konâ hĕ, yedi: nenh ni nah nuwa hade ăh ni ne dĭ, ĕh nah biewa dĕwĕ ăh popleyinâ bwĭ ne dĭ.

16. Nenh peyido mide nukpanh nyenh nemâ: nenh miwa nĕ kĕ nâ tamâ, be mu na konâse yede ăh te wudi po, hĕnĕ neo Nyesoa kâ konânede ăh popleyinâ ne neo bro mâ hĕ, heidi.

17. Nenh Nyesoa poda Noa yĕ nâ, dĕ nĕnonh nĕne mâ na yede ăh yidodedĕ, hĕnĕ podade dĕwĕ ăh popleyinâ no nede bro mâ, oh kâ mâ hĕ, heidi.

18. Nenh Noa ăh nyebĕ iru, hono wodade ake kudi, no mâna Sĕm kâ Hăm hĕ, nenh Jefĕte yedi: nenh Hăm nâ teĕda Kenăn ăh buo.

19. Nyo nonònh, nononh mâna Noa ăh nyebĕ iru tanh: nononh wĕda bro ăh popleyinâ lu.

20. Nenh Noa towana bro lo ăh nunuĕ, nenh â hada kburo, â dâda ne wĕnaa kudi nâ.

21. Nenh â nana ĕh wĕenh, ĕh nuna nâ: nenh â ktyĕ-
dedade â kai biyo wode nâ.
22. Nenh Hăm, nâ mâna Kenăn ăh buo, â yida â buo
ăh wode-nâ-ktyĕdĕ, nenh â leleda â bebuno sŏnh, no
nenao diyĕ.
23. Nenh Sĕm kâ Jefĕte hĕ, oh duda dăro, oh poda no
lu nâ, oh sŏnh nonh, oh munena honh, oh kada wa buo ăh
wode-nâ-ktyĕdĕ yĕ: nenh oh podedade wa yibwi wanh
wudi nâ, kre oh yeda wa buo ăh wode-nâ-ktyĕdĕ yi.
24. Nenh tĕ wĕenh wĕdade Noa yi, hede â yidoda dĕnĕ
â yu-wĕde nuna nâ mâ ne:
25. Nenh â poda nâ, konâ bâ nyînĕ ne Kenăn wunâ
nâ: â mi leyu ăh leyu dĕ numâ, ko â bebuno mâ.
26. Nenh â poda nâ, Sĕm ăh Jehova Nyesoa bâ blĕseĕ;
nenh Kenăn bâ nu â leyu dĕ.
27. Nyesoa mi Jefĕte boaĕmâ, nenh â mude Sĕm ăh
kiya biyo ti: nenh Kenăn mu â leyu dĕ numâ.
28. Nenh tĕ ni ăh hade wĕdade, Noa hinade konâ
mâ yede ăh huba, ne nâ wore hmnhlesŏnh, wore hmnhle-
sŏnh ne nâ pu.
29. Nenh Noa ăh nyenăyede ăh popleyinâ, ne â hina
konâ mâ, eh nuna yede ăh hubwi hanh, ne nâ wore hmnh-
lesŏnh, wore hmnhlesŏnh ne nâ pu: nenh â koda.

LU X.

1. Nenh nyo nede, nononh mâ Noa ăh nyebĕ iru ăh
nyebo ăh kbudi, oh mâ Sĕm kâ Hăm hĕ, nenh Jefĕte
yedi: nenh nononh kâda nyebĕ iru, tĕ ni ăh hade
wĕdao nâ.
2. Jefĕte ăh nyebĕ iru, no mâ: Gomŭ kâ Megŏge hĕ,
nenh Mădai yedi, nenh Jevăn yedi, nenh Tubăl yedi,
enh Misŏke kâ Tairăse hĕ yedi.

3. Nenh Gomŭ ăh nyebĕ iru, no mâ, Ăskenăze kâ Rifăte hĕ, nenh Togamâ yedi.

4. Nenh Jevăn ăh nyebĕ iru, no mâ, Ilaisa kâ Tasĭse hĕ, nenh Kitĭm yedi kâ Dodanĭme hĕ.

5. Nyo nononh oh grăda Jĕntailewĕ ăh bro: óh poplcyinâ, tine wa winh ăh kbudi nena, nenh tine wa tibwi ăh kbudi nena, kre wa dako nyenh.

6. Nenh Hăm ăh nyebĕ iru, no mâ, Kŭse kâ Mizrem hĕ, nenh Fŭte yedi kâ Kenăn hĕ.

7. Nenh Kŭse ăh nyebĕ iru, no mâ, Siba kâ Hăvĭla hĕ, nenh Sábta yedi, nenh Reema yedi, â kâ Săbtika hĕ: nenh Reema ăh nyebĕ iru, no mâ, Siba kâ Didan hĕ.

8. Nenh Kŭse kâda Nĭmrŏde: nânonh towanà nyekra dĕ ăh nunuĕ kre bro mâ.

9. Ă nuna podi hwĕ ko Jehova yĕ: nĕ ĕh ka, oh pe nâ, tine Nĭmrŏde ăh ka nena, hânâ nuna podi hwĕ ko Jehova yĕ.

10. Nenh â dible âh hurutuda, nĕnĕ mâna Bebĕl, kâ Irèk hĕ, nenh Ăkăd kâ Kălnĕ hĕ yedi, nenonh eh nenade Shaina ăh bro kĕ.

11. Nenh Ăsŭ wodade bro nĕnonh kĕ, nenh â poda Nĭneva, ĕh kâ orânh hwĕ, ĕh nyenĕ mâna Rihobote hĕ, nenh Kăla yedi,

12. Nenh Rizĕn yedi, ĕh nenao Nĭneva kâ Kăla hĕ heidi: nânonh â sĕyĕ â mâna orânh hwĕ.

13. Nenh Mĭzrem kâda Ludĭm kâ Ănemĭm hĕ, nenh Liabĭm yedi, â kâ Naftuhĭm hĕ,

14. Nenh Patrusĭm kâ Kăsluhĭm hĕ, (hânâ mâ Fĭlĭstĭnwĕ wodade,) nenh Kăftorĭm yedi.

15. Nenh Kenăn kâda Saidŏn, nâ mâna â tedĕ yu, nenh Hĕte yedi.

16. Nenh Jĕbusaite kâ Ămoraite hĕ, nenh Gŭrgasaite yedi,

17. Nenh Haivaite kâ Akaite hĕ, nenh Sainaite yedi,
18. Nenh Avadaite kâ Zamaraite hĕ, nenh Hămataite
yedi: nenh woda ti nĕnonh kĕ, Kenănebo ăh tibwi oh
wĕda ble lu.
19. Nenh Kenănebo ăh hnonanh, nenonh eh wodade
Saidŏn tine Gira bwĕdede, ĕh yĕda Geza kĕ: tĕne pĕde-
de, ne yi Sŏdŏm kâ Gomŏra hĕ mi, nenh Ădma kâ Zebo-
ĭm hĕ yedi, bĕh yĕ Lăsa kĕ.
20. Nyo nononh, nono mâ Hăm ăh nyebĕ iru, tine wa
tibwi ne nonh, nenh tine wa winh ne nonh, kre wa ble
wudi, eh kâ wa dako nyenh hĕ.
21. Nenh Sĕm nâ mâna Ibŭ ăh iru wa buo, â mâna
Jefĕte, hânâ mâna nyekbada, ăh bebu nonh, â kâda
iru, yĭ.
22. Nenh Sĕm ăh iru, no mâ Ilăm kâ Ăsŭ hĕ, nenh
Afăksăd yedi, nenh Lŭd kâ Ărăm hĕ, yedi.
23. Nenh Ărăm ăh iru, no mâ Uze kâ Hŭle hĕ, nenh
Gitŭ kâ Măse hĕ, yedi.
24. Nenh Afăksăd kâda Sela: nenh Sela kâda Ibŭ.
25. Nenh Ibŭ kâda nyebĕ iru sŏnh: âbe â nyenĕ mâna
Pilĕg; kâre kre â nyenăyede idi nonh bro grădedao;
nenh â bebu â nyenĕ mâna Jŏktăn.
26. Nenh Jŏktăn kâda Ălmodăd kâ Selĕfe hĕ, nenh
Hezamavĕte kâ Jira hĕ, yedi,
27. Nenh Hădorăm kâ Uzal hĕ, nenh Dikla yedi,
28. Nenh Obăl kâ Ăbĭmeĕl hĕ, nenh Siba yedi,
29. Nenh Ofŭ kâ Hăvĭla hĕ, nenh Jobăb yedi: nyo
nononh oh popleyinâ, no mâ Joktăn ăh nyebĕ iru.
30. Nenh oh tina kwĕdade Misa, tine pĕdede, ne yi Sifa
mi, â mâ tebwe, nâ nede idu lu.
31. Nyo nononh, nono mâ Noa ăh nyebĕ iru ăh tibwi,
tine wa kbudi ne nonh, kre wa dakâĕ nyenh: nenh nono
dakâĕ no grăda bro, tĕ ni ăh hade hina.

LU XI.

1. Nenh bro ăh popleyinâ, ĕh hlĭda winh kburu donh.
2. Nenh kre ĕh nunaĕ, tĕ oh yidade idu lu wede, hede oh yida bro pudu, kre Shaina ăh bro kĕ; nenh oh tinao.
3. Nenh oh hlĭhlĭda nâ, oh peda nâ, bah di, ba nu mĕma-bro-klli, ba po ne tâ hanhka. Nenh oh nuna mĕma-bro-klli ĕh siĕ mâ, nenh bĕ, nĕnonh oh nuna kre kwada-kwe-pumu ăh ta.
4. Nenh oh poda nâ, ba di, ba po orânh, ba po kai, ĕh mu ya-hlâ, â kwĕ mude yeu wudĕ nâ kwĕ: nenh ba wee adui ăh nyĭne, a neh te bro ăh popleyinâ kĕ nâ kbokbĕ.
5. Nenh Jehova tedade honânh, bâ muna orânh kâ ya-hlâ-kai, nĕ nyebo ăh iru peda, hĕ, yi.
6. Nenh Jehova poda nâ, yi, nyebo nu kburu donh, nenh wa popleyinâ hlĭ winh kburu donh; nenh oh towĕ dĕ nĕnonh ĕh nunuĕ: nenh ti nĕnonh, dĕde nah ka no yĕ ne, hene wa wore idĕ, boh nu.
7. Bah di, ba teo, nenh ba hlelĕ wa winh kĕ nâ, oh neh te wa bino ăh winh nâ yido.
8. Nenh Jehova hadao no tĕ nĕnonh, â kbokbada no bro ăh popleyinâ kĕ nâ: nenh oh sedao wa orânh ăh popoĕ.
9. Nĕ ĕh ka, oh tu nĕ Bebĕl nyĭne; kâre kre tĕ nĕnonh Jehova hlelĕdade bro ăh popleyinâ ăh winh kĕ nâ: nenh Jehova hadade no tĕ nĕnonh, â kbokbada no bro ăh popleyinâ kĕ nâ.
10. Nenh nyo no nedĕ, nononh mâ Sĕm ăh nyebo ăh kbudi: Sĕm hina yede ăh wore hmnh konâ. nenh â kâda Afăksăd, ĕh nuna ĕh yede sŏnh idi, tĕ ni ăh hade wĕdade.
11. Nenh tĕ Sĕm kâda Afăksăd, â hina yede ăh hub-

sŏnh, ne nâ wore hmnh konâ, nenh â kâda nyebĕ iru kâ nyĭno iru hĕ.

12. Nenh Afăksăd hina yede woro ne nâ pu, pu nâ hmnh konâ, nenh â kâda Sela:

13. Nenh tĕ Afăksăd kâda Sela, â hina yede ăh hubwi sŏnh ne nâ tanh konâ, nenh â kâda nyebĕ iru kâ nyĭno iru hĕ.

14. Nenh Sela hina yede ăh woro ne nâ pu konâ, nenh â kâda Ibŭ:

15. Nenh tĕ Sela kâda Ibŭ, â hina yede âh hubwi sŏnh ne nâ tanh, konâ, nenh â kâda nyebĕ iru kâ nyĭno iru hĕ.

16. Nenh Ibŭ hina yede ăh woro nâ pu, pu nâ hanh konâ, nenh â kâda Pilĕg:

17. Nenh tĕ Ibŭ kâda Pilĕg, â hina yede ăh hubwi sŏnh, ne nâ woro, woro nâ pu konâ, nenh â kâda nyebĕ iru kâ nyĭno iru hĕ.

18. Nenh Pilĕg hina yede ăh woro, ne nâ pu konâ, nenh â kâda Rĕu:

19. Nenh tĕ Pilĕg kâda Rĕu, â hina yede ăh huba nâ siedonh konâ, nenh â kâda nyebĕ iru kâ nyĭno iru hĕ.

20. Nenh Rĕu kâda Sirŭg, tĕ â hina yede ăh woro nâ pu, pu nâ sŏnh, konâ:

21. Nenh tĕ Rĕu kâda Sirŭg, â hina yede ăh huba ne nâ yede hmnhlesŏnh konâ, nenh â kâda nyebĕ iru kâ nyĭno iru hĕ.

22. Nenh Sirŭg hina yede ăh woro ne nâ pu konâ, nenh â kâda Nehâ:

23. Nenh tĕ Sirŭg kâda Nehâ, â hina yede ăh huba konâ, nenh â kâda nyebĕ iru kâ nyĭno iru hĕ.

24. Nenh Nehâ hina yede ăh woro ne nâ siedonh konâ, nenh â kâda Tira:

25. Nenh tĕ Nehâ kâda Tira, â hina yede ăh wore hmnh ne nâ pu, pu nâ siedonh konâ, nenh â kâda nyebĕ ·u kâ nyĭno iru hĕ.

26. Nenh Tira hina yede ăh wore tanh ne nâ pu, konâ, nenh â kâda Ebrăm kâ Nehâ hĕ, nenh Herăn yedi.

27. Nenh nyo nedĕ, nono mâ Tira ăh nyebo ăh kbudi: Tira kâda Ebrăm kâ Nehâ hĕ, nenh Herăn yedi: nenh Herăn kâda Lŏte.

28. Nenh Herăn buo nena konâ, â koda kre bro, nâ â kĕ oh mwanenade nâ, ĕh mâ Kăldiwĕ ăh Ŭr nonh.

29. Nenh Ebrăm kâ Nehâ hĕ, oh duda oh nyĭno: Ebrăm ăh nyĭnĕ, â nyĭne mâna Sereai; nenh Nehâ ăh nyĭnĕ, â nyĭne mâna Mĭlka, â mâna Herăn ăh nyĭnĕ yu, nâ mâna Mĭlka kâ Iska hĕ, wa buo.

30. Nenh Sereai yăda beyâ: kre â yeda yu kâ.

31. Nenh Tira duda â yu Ebrăm, â kâ Lŏte nâ mâna Herăn ăh yu, nâ mâna â yu ăh yu, hĕ, nenh Sereai nâ mâna â yu ăh nyĭnĕ, nâ mâna â yu Ebrăm ăh nyĭnĕ yedi: nenh oh kâ no hĕ, oh wodade Kăldiwĕ ăh Ŭr, boh munade Kenăn ăh bro kĕ: nenh oh didade Herăn, nenh oh tinade.

32. Nenh Tira ăh nyenâyede ăh popleyinâ, ne â hina konâ, eh nuna yede ăh huba ne nâ yede hmnh: nenh Tira kodedade Herăn bro kĕ

LU XII.

1. Nenh Jehova poda Ebrăm yĕ nâ, beh wodĕ nah bli, ĕh kâ nah tibwa nyenh hĕ, nenh buo ăh năblewĕ yedi, nenh beh mude bro, nĕ di monh tâdemâ, kĕ:

2. Nenh mi monh dako hwĕ mâ numâ, nenh mi monh blĕsemâ, nenh mi nah nyĭne boaĕmâ: nenh nah nyebwe tu mi numâ blĕseda:

3. Nenh be nyo be blĕse monh, nenh blĕse no, nenh be nyâ be nyĭnĕne monh nâ, nenh nyĭnĕne nâ nâ; nenh mâh mi tibwi ăh popleyinâ ne nede bro mâ, blĕseda mâ pomâ.

4. Nenh Ebrăm wodao, tine Jehova nuna â leleda

nenh Lŏte kwĕda nâ mâ: nenh Ebrăm hina yede ăh wore tanh, ne nâ pu, pu nâ hmnh, konâ, ple â wodade Herăn.

5. Nenh Ebrăm kbada â nyĭnĕ Sereai, â kâ Lŏte nâ mâna â bebu ăh yu hĕ, nenh wa kokâde âh popleyinâ ne oh kweda yibwa nâ, yedi, nenh eh kâ wa nyebo ăh popleyinâ, ne oh kâdedao Herăn bro kĕ hĕ, yedi; nenh oh wodao, oh munade Kenăn bro kĕ; nenh oh didade Kenăn bro kĕ.

6. Nenh Ebrăm bĕda bro nĕnonh tiĕ, â nyĭnanao Sĭkĕm, kre Morĕ ăh bro pudu kĕ. Nenh ti nĕnonh kĕ, Kenănbo nenade bro nĕnonh kĕ.

7. Nenh Jehova tededa âdui Ebrăm yĕ, nenh â poda nâ yĕ nâ, nah poh nonh, mi bro nĕ nedĕ hnyimâ: nenh kre â podedade Jehova ăh âlta, hânâ tededa nâ âdui yĕ.

8. Nenh â huruda, â wodao tĕ nĕnonh, â bidedade tebwe, ĕh nenade Bĕtĕl ăh idu lu wa mâ, nenh â podade pĕmâ: nenh Bĕtĕl bwĕdedade â ni sedi wa mâ, nenh Heai bwĕdedade â idu lu wa mâ: nenh kre tĕ nĕnonh â poedade Jehova âlta, nenh â bededade Jehova mâ nâ.

9. Nenh Ebrăm kbĕdedade dienĕna nâ, idu kedĭ wa mâ.

10. Nenh daâ tedade bro nenonh kĕ: nenh Ebrăm munade Ijĭpe bro kĕ, â kbadade wenh: kâre daâ boadade bro nenonh kĕ kbenh.

11. Nenh kre ĕh nunaĕ, tĕ â yida mâ kwă, bâ yada Ijĭpe bro, hede â poda â nyĭnĕ Sereai yĕ nâ, ibo nĕ ne tĕ mâh yinânâ nyĭnĕ nonh:

12. Nĕ ĕh ka, ĕh minâ numâ Ijĭpewĕ boh yi monh, hede oh mi nâ pomâ, â nyĭnĕ nâ nedĕ: nenh hede oh mi mo lamâ, nĕma oh mu monh konâ ha.

13. Băde monh ne, beh po nâ, mâh na nowâro nonh:

ple mude wa ne ko nah ta: nenh ko nah ta, na suu mu konâ ne.

14. Nenh kre ĕh nunaĕ, tĕ Ebrăm didade Ijĭpe, hede Ijĭpewĕ yida nyĭnĕ nânonh, tĕ â nânâyinâ baka.

15. Nenh Fero ăh nyetediahbo yida nâ yĭ, nenh oh tida â hanh te ko Fero yĕ; nenh nyĭnĕ nânonh â kbĕedade Fero bli.

16. Nenh oh tida Ebrăm tĕtĕ ko nyĭnĕ nânonh ăh ta: nenh â kâda blable kâ bliĕ hĕ, nenh kăserebe yedi, eh kâ nyebĕ nyebaiere hĕ, nenh nyĭno nyebaiere yedi, nenh kăserekbe kâ kămle he yedi.

17. Nenh Jehova tideda Fero kâ â nablewĕ hĕ, kranh ăh dĕ hwĕ, kâre Sereai, nâ mâna Ebrăm ăh nyĭnĕ, ăh ta.

18. Nenh Fero dăda Ebrăm, nenh â poda nâ, dĕ be nonh sĕyĕ nue mo mâ dĭ? Dĕ ĕh ka, mâh ye mo lele â mâ nah nyĭnĕ nonhĕ?

19. Dĕ ĕh ka, mâh podaĕ nâ, â mâ na nowâro nonh? bedane nunaĕ nâ na nyĭnĕ mâ: nenh yi, nah nyĭnĕ nâ neodĕ, kba nâ, beh mu nah tedĕ.

20. Nenh Fero leleda â nyebo â te: nenh oh tĕda nâ nâ, â kâ â nyĭnĕ hĕ, nenh â teble ăh popleyinâ ne â kâda yedi.

LU XIII.

1. Nenh Ebrăm wodade Ijĭpe, â kâ â nyĭnĕ hĕ, nenh â teble ăh popleyinâ ne â kâda yedi, Lŏte yedi, nenh oh munenade idu kedĭ ăh wa mâ.

2. Nenh Ebrăm panhnena wudebade kâ sĭlva hĕ idi, nenh seni yedi, baka.

3. Nenh â wodade idu kedi ăh wa mâ, nenh â kbadedade dienĕna Bĕtĕl, tĕne â podade â pĕmâ tedĕ kene, kre Bĕtĕl kâ Heai hĕ ăh heidi;

4. Eh mâ, tĕne â podade â âlta tedĕ kene: nenh kre tĕ nĕnonh Ebrăm bededade Jehova mâ nâ.

5. Nenh Lŏte, hânâ kwĕda Ebrăm mâ nâ, â kâda wudebade kâ bllĕ hĕ, nenh pĕme yedi.

6. Nenh bro nĕnonh, ĕh yedade wa kĕ tine wĕ, hede boh kweda yibwa nâ: kâre wa kokâde boada, nĕ ĕh ka, oh yedade ne wĕ boh tinao tedĕ donh.

7. Nenh Ebrăm ăh wudebade yi-tuoh kâ Lŏte ăh wudebade yi-tuoh hĕ, kjidida pĕdao no heidi. Nenh ti nĕnonh, Kenănbo kâ Pĕrĕzbo hĕ, oh tinade bro nĕnonh kĕ.

8. Nenh Ebrăm poda Lŏte yĕ nâ, băde mlĭh, a nah nu kjidida, nenh na wudebade yi-tuoh kâ nah wudebade yi-tuoh hĕ, oh nah nu kjidida yĭ: kâre a mâ bebuno nonh.

9. Ĕh ye bro ăh popleyinâ nâ pĕo monh yĕ? băde mlĭh hao mo duih yi: ne po nâ, bi komla sonh kĕ, nenh tĕ na kba dida sonh: nenh ne yi dida sonh kĕ bi, nenh be mu komla sonh kba.

10. Nenh Lŏte worada â yi yeu, nenh â yida Jâdăn ăh bro pudu ăh popleyinâ, tĕ ĕh ni worĕda ĕh wae biyĕ kĕ nâ, ĕh woda Jehova ăh kburo yĕ, ĕh woda yĕ Ijĭpe bro ăh tiĕ, nĕ ĕh kwane Zoa mâ nâ, kre ĕh nena, ple Jehova hada Sŏdŏm kâ Gomŏra hĕ.

11. Hede Lŏte hadade Jâdăn ăh bro pudu ăh popleyinâ: nenh Lŏte kbada idu lu wa mâ dienĕna: nenh oh grăda wa dui.

12. Ebrăm tinadĕ Kenăn bro kĕ, nenh Lŏte tinade bro pudu ăh orĕnh wudi, nenh â podade pĕma Sŏdŏm ăh wa mâ.

13. Nĕma nyono nenade Sŏdŏm wudi, oh nyĭnĕna kbŭne, oh nina kbŭne kukwi baka ko Jehova yĕ.

14. Nenh tĕ Lŏte wodao nâ mâ, hede Jehova poda Ebrăm yĕ nâ, wora nah yi yeu, beh tadedĕ kude-wudi wa mâ nâ, ĕh kâ idu kedĭ wa hĕ, nenh idu lu wa yedi, ĕh ni sedi wa hĕ:

15. Kâre ble ăh popleyinâ ne yi, nĕnonh di monh hnyimâ, kâ nah poh hĕ, bah mu nĕ kâ, ti biyĕ.

16. Nenh mi nah poh numâ, eh mu bro ăh pubwi yĕ wo: nenh be nyâ wĕde bro ăh pubwi ăh hehĭdĕ, nenh hede â mi nah poh ăh hehĭdĕ boademâ yĭ.

17. Du yĕ, beh wĕ bro biyĕ lu, beh yĕ ĕh hlohlâe kĕ, ĕh kâ ĕh dieboba hĕ: nenh nenonh mi monh hnyimâ.

18. Hede Ebrăm hada â pĕma ta nâ, nenh â didade Mămre ăh bro pudu kĕ, â tinade, hĕnĕ nedĕ Hĕbrŏn, nenh kre â podade Jehova âlta.

LU XIV.

1. Nenh kre ĕh nunaĕ, Ămrefĕl ăh nyenĕ, â teĕ Shaina ăh kĭnh, nenh Ăreŏke nâ teĕ Ĕlăsa ăh kĭnh yedi, nenh Tyŭrdâleoma, nâ teĕ Ilăm ăh kĭnh yedi, nenh Taidăl nâ teĕ dakâe ăh kĭnh, kre wa ti idi.

2. Nenh nononh hwânhna Bira nâ teĕda Sŏdŏm ăh kĭnh mâ, nenh Bŭrsha nâ teĕda Gomŏra ăh kĭnh yedi, nenh Sainăb nâ teĕda Ădma ăh kĭnh yedi, nenh Sĕmeba nâ teĕda Zeboĭm ăh kĭnh yedi, nenh Bila nâ mâ Zoa ăh kĭnh yedi, tonh mâ.

3. Nyono nedĕ ăh popleyinâ, nononh gmwĕnade tĕdĕ donh, kre Sĭdĭm ăh ni-hano wudi, hĕnĕ mâ ta idu.

4. Yede pu nâ sŏnh, oh nunena Tyŭrdâleoma ăh winh, nenh yede pu ne nâ yede tanh yedo idi, oh brakadade nâ, nya nâ.

5. Nenh yede pu ne nâ yede hănh ăh yedo idi, hede Tyŭrdâleoma didaĕ ne, â kâ kĭnhbo no nenao nâ mâ hĕ, nenh oh towanena Rĕfemwĕ tonh, kre Ăsterote-Kanem, nenh Zuzĭmwĕ yedi kre Hăm, oh kâ Imĭmwĕ kre Shevĕ-Kĭrĭatĕm;

6. Nenh Hâwĕ yedi, kre wa tebwe Siŭ lu, oh yĕeda no Ĕl-perăn kĕ, hĕnĕ nenade wanh yĕ.

7. Nenh oh muna kedĭ, nenh oh didade Ĕnmĭspăt, ĕh mâ Kedĕse, nenh oh hwânhna Ămelĕkbo ăh ble âh popleyinâ mâ, ĕh kâ Ămŏwĕ ăh ble hĕ, hono tinade Hezezŏn-tema.

8. Nenh Sŏdŏm ăh kĭnh, â kâ Gomŏra ăh kĭnh hĕ, nenh Ădma ăh kĭnh yedi, â kâ Zeboĭm ăh kĭnh hĕ, yedi, nenh Bila (nâ teĕ Zoa,) ăh kĭnh yedi, nononh wodade, oh hwânhna no tonh mâ, kre Sĭdĭm ăh ni-hano wudi.

9. Oh mâ Tyŭrdâleoma, â mâna Ilăm ăh kĭnh, â kâ Taidăl, â mâna dakâe ăh kĭnh hĕ, nenh Amrefĕl â mâna Shaina ăh kĭnh yedi, â kâ Ăreŏke nâ mâna Ĕlăsa ăh kĭnh hĕ: oh mâna kĭnhbo hănh, nono hwânhna kĭnhbo hmnh yĕ.

10. Nenh bĕ-bidi eh hodade Sĭdĭm ăh ni-hano wudi baka: nenh Sŏdŏm ăh kĭnh kâ Gomŏra ăh kĭnh hĕ, oh kwidida, oh pinade ne wudi: nenh nyono sedao oh kbadade kwidida tebwe lu.

11. Nenh oh kbada Sŏdŏm kâ Gomŏra hĕ ăh kokâde ăh popleyinâ, eh kâ wa dibade ăh popleyinâ hĕ, nenh oh muna wa tĕde.

12. Nenh oh kbada Lŏte, hânâ mâna Ebrăm ăh buo ăh yu ăh yu, (hânâ tinade Sŏdŏm,) â kâ â kokâde hĕ, nenh oh muna.

13. Nenh nyebwe donh nâ tanao, â didao, â leleda Ebrăm, â mâna Hibru-pe: kâre â tinade Ămŏ-pe Măm-re, nâ teĕda Ĕskŏl kâ Ănŭ hĕ ăh bebu, ăh bro pudu kĕ: nenh oh nenade wa nenĕ-wodĕ wudi, nyo nononh, nononh kâ Ebrăm hĕ.

14. Nenh tĕ Ebrăm wânhna â bebu ăh tonh kĕ-krâ te, hede â nyebaiere, hono â tâededa, oh kâdade â sĕyĕ ăh kai biyo, â hnyina no podede: oh nuna nyebo ăh huba ne nâ wore hmnh, wore hmnh ne nâ pu, pu nâ behănh-behănh nenao, nenh oh kwĕda no mâ, oh yĕdedao no Dăn kĕ.

15. Nenh â grăda â nyebaiere, tâ, nenh â kâ no hě hwânhna no yě, nenh oh kwěda no mâ, oh nyĭnenade Hoba, hânâ kbědede Dămăskŭs ăh komla wa mâ.

16. Nenh â yada wa kokâde ăh poyleyinâ kedĭ, kâ â bebu Lŏte hě, nenh â kokâde yedi, eh kâ nyĭno hě, nenh nyebo yedi.

17. Nenh Sŏdŏm ăh kĭnh muna nâ nya bědemâ, (tě â woda Tyŭrdâleoma kâ kĭnhbo ne nenao nâ mâ hě, lamâ,) kre Seva ăh ni-hano wudi, něně mâ kĭnh ăh tutuple.

18. Nenh Mělkĭzeděk nâ mâna Selěm ăh kĭnh, â yada frâ kâ wěenh hě: nenh â mâna Nyesoa nâ hio, ăh priste.

19. Nenh â blěseda nâ, â poda nâ, Nyesoa nâ hio, hânâ kâ yeu kâ bro hě, bâ blěse Ebrăm;

20. Nenh Nyesoa nâ hio, bâ blěseě, hânâ po monh nah nyănhoh kwa. Nenh â hnyina nâ â kokâde ăh popleyinâ ăh wa pu ăh wa.

21. Nenh Sŏdŏm ăh kĭnh poda Ebrăm yě nâ, hnyi mo nyebo, nenh beh kba kokâde ko dui ăh ta.

22. Nenh Ebrăm poda Sŏdŏm ăh kĭnh yě nâ, tedade na sonh Jehova mâ, hânâ mâ Nyesoa nâ hio, â mâ yeu kâ bro hě, ăh Kââ,

23. Ěh mâ, nah hao gise yě ne, ěh nu wĭsubě ăh lulu, banhděbe ne kâ, neh didâ na po, mâ nuna Ebrăm â panhne.

24. Dě donh ne idě, ěh mâ, děně kbudomo dida, ěh kâ nyono kwěda mo mâ, no mâ Ănŭ kâ Ěskŏl hě, nenh Mămre yedi, wa kude: no boh kba wa kude.

LU XV.

1. Tě dene neděeh hina, hede Jehova ăh winh yada Ebrăm lu, â poda nâ, nah pida hwanonh Ebrăm: Mâ teě nah woděkâ nah peěda ăh dě hwě hě.

2. Nenh Ebrăm poda nâ, Jehova Nyesoa, dĕ nonh mie mo hnyimâ, ĕmo ne yeaĕ yu gnĕnhyĕ blĭ, nenh hânâ ni na tyo dĕ kre na nyebaiere nyenh, â mâ Ĕleiza, hânâ â kâde Dămăskŭse?

3. Nenh Ebrăm poda nâ, yi, yea mo poh hnyi: nenh nyebwe te, nâ kâĕdĕ na kai biyo, nâ mi na kude diyâ numâ.

4. Nenh Jehova ăh winh didao nâ mâ, ĕh poda nâ, nyânâ nedĕ â nah nu nah kude diyâ ne; nĕma nyânâ mide monh sĕyĕ ăh kudi womâ, nâ mi nah kude diyâ numâ.

5. Nenh â weedade nâ diyĕ, nenh â poda nâ, woraĕ yi yeu, nenh beh hĭdĕ neyâ, ne boade eh hehĭdĕ. Nenh â poda nâ, kre nah poh mi timâ.

6. Nenh â poda Jehova hanhte; nenh â nuna nĕ ko â hanh kbŭne penh.

7. Nenh â poda nâ yĕ nâ, Mâ Jehova, nâ hadade monh Kăldiwĕ ăh Ŭr, â muna monh bro nĕ nedĕ hnyi, beh muna nĕ kâ.

8. Nenh â poda nâ, Jehova Nyesoa, hăne mie ĕh iboda numâ, mâ mi nĕ kâmâ?

9. Nenh â poda nâ yĕ nâ, ya mo blikba bâdo, â nu yede tanh, â kâ wudikba, nâ nu yede tanh hĕ, nenh eh kâ blăblebiyâ nâ nu yede tanh hĕ, yedi, nenh horobwĭ kâ hunubwĭ bâdo hĕ, yedi.

10. Nenh â duda eh popleyinâ nenonh, â ktyĕda ne ti nâ, nenh â podeda eh ti yi nâ; nenh neblĕ â yeda ti nâ ktyĕ.

11. Nenh tĕ neblĕ tedao ne kĕ, Ebrăm blăda ne nâ.

12. Nenh tĕ wĕnh yida ni bi, hede Ebrăm bidade nyinâ ăh wudo; nenh yi, hwanonh heidĕ bidade nâ fĕ.

13. Nenh â poda Ebrăm yĕ nâ, beh ibo nĕ hanhte, tĕ h poh mi bro ăh dabwĕ numâ, tĕnĕ oh yeda kâ, nenh

kre oh mide leyiru dĕ numâ: nenh oh mi no swĕnh tudemâ, yede âh hubwi sŏnh.

14. Nenh dako, no oh leyiru dĕ oh mi numâ, mi no te yĕemâ; nenh dĕ nĕnonh bĕh wĕo nâ, nenh oh wowade ne, oh muwade teble peplănde ya.

15. Nenh mude buono mâ mu, wânâwânâ-ka; nenh mi konâ honânemâ, ple boh muwa monh bae kbademâ.

16. Nenh kre nyebo ăh kbudi hănh ăh kbudo idi, oh miwao yamâ dĭ: kâre Ămŏwĕ ăh kbŭne kukwi ăh ti yeĕo nâ wĕ.

17. Nenh kre ĕh nunaĕ, tĕ wĕnh bida ni, nenh tâ hwâna, yi grebe nĕ peda nasĭno, ĕh kâ mlatedu nâ wonena hĕ, eh hinenade eh ti ne nena nyenh.

18. Nyenăyedo donh nânonh â idi, krenonh Jehova podedao Ebrăm â hladedĕ, â poda nâ, nah poh nonh ne hnyi bro nĕnonh, kwĕde Ijĭpe ăh nikba mâ, bĕh yĕ nikba hwĕ, nâ mâ Yufretise nikba;

19. Kĕnăbo kâ Kĕnĕzbo hĕ, nenh Kădmŏnbo yedi,

20. Nenh Hĭtabo kâ Pĕrĕzbo hĕ, nenh Rĕfĭmwĕ yedi,

21. Nenh Ămŏwĕ kâ Kenânbo hĕ, nenh Gŭrgăsewĕ kâ Jĕbŭswĕ hĕ yedi.

LU XVI.

1. Nenh Sereai, nâ mâna Ebrăm ăh nyĭnĕ, â yeda nâ iru kâe: nenh â kâda nyĭnĕ nyebaiero, â mâna Ijĭpe hya, â nyĭne mâna Hega.

2. Nenh Sereai poda Ebrăm yĕ nâ, yi, Jehova yae mo beyâ: băde monh ne, na na nyĭnĕ nyebaiero mâ: bedane nâ kâe mo iru. Nenh Ebrăm nuna Sereai ăh winh.

3. Nenh Ebrăm ăh nyĭnĕ Sereai, â duda â nyĭnĕ leyu, Hega, â mâna Ijĭpe nyĭnĕ, tĕ Ebrăm hinade yede pu, Kenăn ăh bro kĕ, krenonh â hnyina nâ â nyebeyâ Ebrăm, bâ nuna â nyĭnĕ.

4. Nenh â nana Hega mâ, nenh â duida kudi nâ; nenh tĕ â yida nĕ â duida kudi nâ, hede â yida â kââ lu nâ.

5. Nenh Sereai poda Ebrăm yĕ nâ, na wore nâ pepada ne yi, mâh ibo ĕh te: monh nonh ne hnyina na nyĭnĕ nyebaiero, beh muna nâ mâ na, nenh tĕ â yi â duida kudi nâ, hede â yi mo lu nâ: kâ mo hĕ, Jehova bâ heya a te kĕ nâ.

6. Nenh Ebrăm poda Sereai yĕ nâ, nah nyĭnĕ nyebaiero â te â nedĕ monh kwa; dene nowăne, beh nu nâ mâ. Nenh tĕ Sereai yida nâ swĕnh ti, â kwidida nâ yĕ.

7. Nenh Jehova ăh enje yĕdedao nâ ni-kodu winhĕ kre wanh wudi, ĕh mâ ni-kodu, ĕh neo Shŭ wanh ăh tide idi.

8. Nenh â poda nâ, Sereai ăh nyĭnĕ nyebaiero, Hega, tĕ woĕ? Nenh, tĕ miĕ? Nenh â poda nâ, na kââ Sereai, nâ kwidie yĕ.

9. Nenh Jehova ăh enje poda nâ yĕ nâ, mu kedĭ, beh mude nah kââ mâ, nenh beh nu â winh.

10. Nenh Jehova ăh enje poda nâ yĕ nâ, mi nah poh kĕ podemâ baka, kre nyâ nah wĕde wa hehĭdĕ ne, tĕ oh mi homâ.

11. Nenh Jehova ăh enje poda nâ yĕ nâ, ne kudi, mi nyebĕ yu kâmâ, nenh mu nâ Ĭsmeĕle nyĭne tudu: kâre tĕ Jehova yi nah diekikleda.

12. Nenh â mi wanh nyebwe numâ; â mi nyebo biyĕ mâ hwânhmâ, nyebo biyĕ oh mu nâ yĕ hwânh yĭ: nenh â mi â bebuno ăh popleyinâ yĕ tinemâ.

13. Nenh â tududa Jehova, hânâ hlĭda nâ mâ, nyĭne, Mâh Nyesoa yi mo ne: kâre â poda nâ, ple ne pânhe â yiĕ, hânâ yi mo?

14. Nĕ ĕh ka, oh tududa ni-kodu nĕnonh Biŭ-lehai-râi nyĭne, ĕh nede Kedĕse kâ Birĕd hĕ heidi.

15. Nenh Hega kâeda Ebrăm nyebĕ yu: nenh Ebrăm [illegible]uda â nyebĕ yu, ne Hega kâeda nâ, Ĭsmeĕle nyĭne.

16. Nenh Ebrăm hina yede ăh wore hănh, ne nâ yede hmnhledonh konâ, tĕ Hega kâeda Ebrăm, Ĭsmeĕle.

LU XVII.

1. Nenh tĕ Ebrăm hina yede ăh wore hănh ne nâ pu, pu ne nâ siedonh konâ, Jehova tededa âdui Ebrăm yĕ, â poda nâ, Mâ, nâ mâ Nyesoa â wĕde teble biyĕ ăh nuâ nonh ; na mo yĕ, nah wora te.

2. Nenh mio na gegĭda-te kâ monh hĕ, a heidi pomâ, nenh mi monh wudeemâ baka.

3. Nenh Ebrăm poda â yibwa huru: nenh Nyesoa hlĭda nâ mâ, â peda nâ,

4. Mâ nâ nedĕ, yi, na gegĭda-te nedĕ monh mâ, nenh mi dakâe peplănde ăh buo numâ.

5. Nenh, nah nyĭne nah nuwa Ebrăm ne dĭ, nĕma nah nyĭne mie numâ Ebrehăm: kâre tĕ nu monh dakâe peplănde ăh buo mâ, ăh ta.

6. Nenh mi monh wudeemâ baka, nenh mi monh dakâe mâ numâ, nenh kĭnhbo muo monh yi nâ kwĕ.

7. Nenh mio na gegĭda-te kâ monh hĕ, a heidi pomâ, nenh nah poh no dio monh mâ kwĕmâ, kre wa nyebo ăh kbudi nyenh yedi, bĕh mu konâ-se gegĭda-te nu, ĕh mâ, be mu nah Nyesoa nu, ĕh kâ nah poh no dio monh mâ kwĕmâ, wa Nyesoa hĕ.

8. Nenh, kâ nah poh no dio monh mâ kwĕmâ hĕ, bro nĕ ĕh kĕ nuo dabwĕ, nĕnonh mi monh hnyimâ, ĕh mâ Kenăn ăh bro ăh popleyinâ, bĕh mu konâ-se kokâdĕ nu: nenh mi wa Nyesoa numâ.

9. Nenh Nyesoa poda Ebrehăm yĕ nâ, nĕ ĕh ka, beh tu na gegĭda-te yimâ, kâ nah poh no mio monh mâ kwĕmâ hĕ, ko wa kbudi nyenh.

10. Dĕ nĕnonh, nĕ mâ na gegĭda-te, nĕ pĕo kâ monh h

heidi, hĕnĕ kâ nah poh no mio monh mâ kwĕmâ hĕ, bah tuwa yimâ; nyebĕ iru ăh popleyinâ no dide ahmonh nyenh wodemâ, boh sŭrkŭmsaiseĕ.

11. Nenh bah yio sŭrkŭmsaise, bah hao blŏ ăh fĕ kpame: nenh bĕh mu gegĭda-te ăh yidodĕ nu, hĕnĕ ah kâ mo hĕ pĕo amo heidi.

12. Nenh ah nyâ bâ hi nyenăyede behănhbehănh konâ, bâ nu nyebĕ yu, kre ah kbudi nyenh, bâ sŭrkŭmsaiseĕ, ĕh mâ, nyânâ â kâedede nah kai biyo yedi, banh â tŏĕna wudi yĕ, hânâ ye nah poh, bâ sŭrkŭmsaiseĕ.

13. Nyânâ â kâĕde nah kai biyo, â kâ nyânâ â tŏĕ wudi yĕ hĕ, boh sŭrkŭmsaiseĕ: nenh na gegĭda-te nĕ mide ahmonh fĕ nemâ, bĕh mu konâ-se gegĭda-te-nu.

14. Nenh nyebĕ yu hya, hânâ yea sŭrkŭmsaiseĕ, hânâ ăh blŏ ăh fĕ kpame yea ktyĕe, nâ bâ hĕeo â nyebo nyenh: â wora na gegĭda-te nonh.

15. Nenh Nyesoa poda Ebrehăm yĕ nâ, ko nah nyĭnĕ Sereai ăh ta, nah dâdewa nâ Sereai ăh nyĭne dĭ, nĕma â nyĭne di numâ Sera.

16. Nenh mi nâ krubwe mâ pomâ, nenh â mi monh nyebĕ yu kâemâ: Awi, mi nâ krubwe mâ pomâ, â mi numâ dakâĕ ăh de: nenh ko nâ yie, nyebo ăh kĭnhbo, dio nâ kwĕmâ.

17. Hede Ebrehăm pina â yibwa kĕ, â khĕda nenh â hlĭdedade â woro kudi, ple hânâ, â wĕde yede ăh wore hmnh, nâ mu yu kâ? nenh ple Sera nâ nu yede ăh wore hănh, ne nâ pu, nâ mu mwăne?

18. Nenh Ebrehăm poda Nyesoa yĕ nâ, O Ĭsmeĕle bâ neo monh wa!

19. Nenh Nyesoa poda nâ yĕ nâ, nah nyĭnĕ Sera mi monh nyebĕ yu kâemâ hanhte; nenh mi nâ Aisăke nyĭne tudumâ: nenh mi nâ na gegĭda-te pomâ, ĕh mu konâ-se gegĭda-te nu, â kâ â poh nonh mio nâ mâ kwĕmâ, hĕ.

20. Nenh ko Ĭsmeĕle ăh ta, ne wânh nah winh ne: ne po nâ krubwe mâ, nenh mi nâ wudeemâ, mi nâ kĕ podemâ baka: nyetediabbo ăh pu nâ sŏnh nonh â di kâmâ, nenh mi nâ dako hwĕ mâ numâ.

21. Nĕma na gegĭda-te ne mi Aisăke pomâ, hânâ Sera di monh kâemâ, tine ti nĕnonh ne yedo nâ mi womâ.

22. Nenh Nyesoa bŏda Ebrehăm ăh mâ hlĭde, nenh â wodao nâ mâ, â yada yeu.

23. Nenh Ebrehăm duda â nyebĕ yu Ĭsmeĕle, â kâ nyono oh popleyinâ, oh kâdade â kai biyo hĕ, nenh nyono oh popleyinâ â tŏna wudi yĕ nâ, yedi, ĕh mâ nyebĕ iru ăh popleyinâ no kâdade Ebrehăm ăh kai biyo; nenh â hadao oh blĕ ăh fĕ kpame nâ, â sŭrkŭmsaiseda no nyenăyedo nâ Nyesoa leledao nâ, kenonh â nunenao nĕ.

24. Nenh Ebrehăm hina konâ yede ăh wore hănh, ne nâ pu, pu nâ siedonh, tĕ oh sŭrkŭmsaiseda â blŏ ăh fĕ kpame.

25. Nenh â yu Ĭsmeĕle hina konâ yede pu ne nâ tanh, tĕ oh sŭrkŭmsaiseda â blŏ ăh fĕ kpame.

26. Nenh kre nyenăyedo donh nânonh idi, oh sŭrkŭmsaiseda Ebrehăm kâ â yu Ĭsmeĕle hĕ.

27. Nenh nyebĕ iru oh popleyinâ oh kâdade â kai biyo, ĕh mâ, nyono oh kâdedade, oh kâ nyono oh tŏnade dabwe wudi yĕ nâ hĕ, oh kâ nâ hĕ sŭrkŭmsaiseĕda.

LU XVIII.

1. Nenh Nyesoa tededa nâ âdui yĕ, kre Mămre ăh bro pudu kĕ: nenh â nenao â pĕma ăh hwaidi wĕnhtyo:

2. Nenh â worada â yi yeu, nenh â tada nâ, nenh nyebo tanh nyĭnanao nâ wa: nenh tĕ â yida no, â wodao â pĕma âh hwaidi, â kbada kwidida, â muna no nya mwainemâ, â poda â lu huru,

3. Nenh â poda nâ, na Kââ, ne yio monh wa yie, yi mâ
mi, hanhte, bădeṇ monh ne, nah hi nah leyu nâ:
4. Băde ahmonh ne, boh ya ahmonh ni dĕ, ah mu ah be
nâ yeda, nenh bah mudĕ tu honânh fâde.
5. Nenh mi pâ dĕ yamâ, ah mu ah wore pepĕ: bah wĕ
nĕ nâ, tĕ ah na hi: kâre nĕ ĕh ka, ah didĕ ah leyu mâ.
Nenh oh poda nâ, hĕnĕ ĕh te tu, kre beh nuĕ.
6. Nenh Ebrehăm kekada, â padade Sera mâ pĕma biyo,
nenh â poda nâ, wowore nâ, beh hmlĕne hanh frâ ăh se-
nanede tanh, beh tyowanh nĕ, nenh beh nu nĕ pede mâ,
beh wudo nĕ.
7. Nenh Ebrehăm kbadade kwidida wudebade ju nyenh,
nenh â yada hanh blli-bâdo, â tĕblĕda, â hnyina nĕ kbu-
domo pe: nenh â kekada, â pinhna nĕ.
8. Nenh â duda botro kâ nyide-ni hĕ, nenh blli-bâdo nĕ
â pinhna yedi, nenh â tudao no yĕ; nenh â nyinanao no
mâ ke tu biyo, nenh oh tada.
9. Nenh oh poda nâ yĕ nâ, tĕ nah nyĭnĕ Sera neĕ? Nenh
â poda nâ, nâ nede pĕma biyo.
10. Nenh â poda nâ, hanhte, mide monh mâ kedĭ dimâ,
ti ne ĕh ti ăh ka ne: nenh nah nyĭnĕ Sera di nyebĕ yu
kâmâ. Nenh Sera nenade pĕma ăh hwaidi, ĕh bwaidedao
nâ kedĭ, â wânhna ṇĕ.
11. Nenh Ebrehăm kâ Sera hĕ oh hiena kbokbĕ; nenh
hâbo bŏda Sera ăh nunuĕ.
12. Nĕ ĕh ka, Sera khădedade kudi, â poda nâ, tĕ kbĕĕ,
kre mu hanh te yidi? tĕ na nyebeya kbĕ yĭ?
13. Nenh Jehova poda Ebrehăm yĕ nâ, dĕ khăĕ Sera?
â pe nâ, hanhte mu yu kâ, tĕ kbĕĕ?
14. Ple ĕhne dĕ te kra ne, ko Jehova mâ? ti ne, ne podade,
minâde monh mâ kedĭ dimâ, ĕh ti bĕh nyĭnĕnĕo, nenh
Sera mi nyebĕ yu kâmâ.
15. Hede Sera gĕdeda ne, â peda nâ, ye khă

donh, kâre â pida hwanonh. Nenh â poda nâ, Ondu; khăĕ ne.

16. Nenh nyebo dudao tĕnonh yĕ, nenh oh tĕdade Sŏdŏm nâ nâ: nenh Ebrehăm kwĕda no mâ, â muna no hnonanh ya.

17. Nenh Jehova poda nâ, ple be hudidiĕ Ebrehăm yie, dĕnĕ mi numâ?

18. Tĕ ĕh nu hanhte, Ebrehăm mi dako hwĕ nâ ne kbenh numâ, nenh tĕ â mi dakâĕ ăh popleyinâ no ne bro kĕ blĕsemâ?

19. Kâre ibo nâ ne, tĕ â mi â iru kâ â năblewĕ no di nâ mâ kwĕmâ hĕ lelemâ, nenh oh mu Jehova ăh kbune yi mâ tu, nenh oh mu hanh dĕ kâ dĕnĕ mâ tĕĕ hĕ, nu; tĕ Jehova â na hnyi Ebrehăm, dĕnĕ ĕh te, â tuda nâ yĕ.

20. Nenh Jehova poda nâ, kâre tĕ Sŏdŏm kâ Gomŏra hĕ ăh hedĕ boa baka, nenh kâre tĕ wa kbŭne nyinyĭnĕ hio ne nâ;

21. Ne mi honânh mumâ, be mu nĕ yi, be wa kbŭne no nu, ĕh hedĕ didĕ mo mâ, bĕh nu nĕ; bĕh yi nĕ, nenh mi nĕ ibomâ.

22. Nenh nyebo nononh, oh kjĕda oh yibwi tĕnonh, oh mina Sŏdŏm: nĕma Ebrehăm â te, â nyĭnanao Jehova yĕ.

23. Nenh Ebrehăm kwanenao nâ, nenh â poda nâ, ple mi hanh nyebo, kbŭne nyĭnĕoh kĕ pomâ, mu no la yĭ?

24. Bedăne hanh nyebo ăh wore sŏnh ne nâ pu, neĕdĕ orânh nâ wudi: ple mi nâ nâ kbanhmâ, henh nah nu nĕ ne, ko hanh nyebo ăh wore sŏnh ne nâ pu, no nede, ăh ta?

25. Ĕh yede monh kudi ne, beh tyobo hanh nyebo kâ nyebo kukwi hĕ yinâ, beh la no: nenh beh nu hanh nyebo ăh beh wo nyebo kukwi yĕ, ĕh yede monh kudi ne. Ple bro ăh popleyinâ ăh te kĕ nâ Heyaâ, â nah nu dĕnĕ mâ hanh dĕ ne?

26. Nenh Jehova poda nâ, ne yĕdede hanh nyebo ăh wore sŏnh ne nâ pu kre Sŏdŏm nânonh wudi, nenh, hede wo tĕde nĕnonh ăh popleyinâ mâ, ko wa ta.

27. Nenh Ebrehăm tuda nâ gne, â poda nâ, yi, du nĕ ne be hlĭ Jehova mâ, mâ nânonh â teĕ pubwi kâ pumo hĕ.

28. Bedăne hanh nyebo ăh wore sŏnh ne nâ pu nononh oh hmnh boh yeĕo ne dĭ: nenh ple mi orânh nânonh nâ kbanhmâ ko oh hmnh no yeo ne, ăh taĕ? Nenh â poda nâ, ne yĕdeo wore sŏnh ne nâ hmnh, nenh ye nĕ nâ kbanh.

29. Nenh â hlĭda nâ mâ dĭ, â poda nâ, bedane, yĕdede oh wore sŏnh dĭ? Nenh â poda nâ, nah nu nĕ ne, ko wore sŏnh ăh ta.

30. Nenh â poda nâ, O Jehova, â nah pode yero, nenh be mu hlĭ. Bedane oh woro nâ pu no yĕdeĕde? Nenh â poda nâ, nah nu nĕ ne, ne yĕdede oh woro ne nâ pu.

31. Nenh â poda nâ, du nĕ ne, be hlĭ Jehova mâ: Bedăne oh woro no yĕdeĕde? Nenh â poda nâ, nah kbanh nĕ nâ ne, ko oh woro ăh ta.

32. Nenh â poda nâ, O Jehova, nah poda yero, be hlĭde wonh te donh: bedăne oh pu no yĕdeĕde? Nenh â poda nâ, nah kbanh nĕ nâ ne, ko oh pu ăh ta.

33. Nenh Jehova kâ Ebrehăm hĕ, oh wĕda winh wonâ nâ podeda mâ, hede â muna â tĕde: nenh Ebrehăm hmĕna lĭ, â muna â tĕde.

LU XIX.

1. Nenh enjebo sŏnh, oh didade Sŏdŏm wide; nenh Lŏte nenao Sŏdŏm ăh kĭnuwunâ idi; nenh tĕ Lŏte yida no, â duda yĕ, â muna no nya bĕdemâ; nenh â poda â yibwa huru;

2. Nenh â poda nâ, bah yi, buono ah, băde ahmonh ne, bah yadede ah leyu bli, nenh bah wudedĕ tâyedo nânonh

biyo, ah mu ah bepĭple nâ yeda; nenh ah imua tuwâ ne, ah mua ah tĕde mu. Nenh oh poda nâ, Ondu, kre dikedu wunâ, a mide nemâ tâyedo biyo nânonh.
3. Nenh â bădeda no baka; nenh oh yadedao nâ mâ, oh padade â bli: nenh â pinhena no dibade, â pinhena frâ, nĕ ĕh yeda lĕvĕne ne, nenh oh tada.
4. Nenh tĕ oh yedao pĕmâ, orânh nânonh ăh nyebo, ĕh mâ Sŏdŏm ăh nyebo, oh gradedade kai nâ, nyekbade kâ kbudomo hĕ, nyebo ăh popleyinâ oh woda wae biyĕ kĕ.
5. Nenh oh dăda Lŏte, nenh oh poda nâ yĕ nâ, nyono diĕdĕ monh mâ tâ, tĕ oh neĕ? Podĕ no amo mâ diyĕ, tĕ a na nu no wraure mâ.
6. Nenh Lŏte bidao no mâ hwaidi, nenh â kadeda no meyu yĕ.
7. Nenh â poda nâ, băda ahmonh ne, bebuno ah, ah nah nu dĕ kuku nĕnonh.
8. Bah yi, nyĭno iru sŏnh ne kâ, oh yea nyebĕ dĕ ni; băde ahmonh ne, be weedĕ no ahmonh mâ diyĕ; nenh dĕnĕ ah nowăne, ah mu no mâ nu: nyono nedĕ no donh ah nah nu dĕ; kâre dĕ nĕnonh ăh te, oh pade na kai biyo.
9. Nenh oh poda nâ, be lĭ. Nenh oh poda nâ dĭ, nyebwe donh nâ nedĕ, â didĕ a bli wenh himâ, ple â yĕ bâ nu a tehlaâ: a mie monh dĕ kuku mâ numâ ĕh mu nyo nononh hi. Nenh oh tuna Lŏte baka, oh dododa meyu ăh wowa.
10. Nenh nyebo nononh, oh kbada oh kwe, oh gĭdidade Lŏte, oh paedade nâ no mâ kai biyo, oh kada meyu.
11. Nenh oh nuna nyono, oh nenao kai ăh hwaidi, oh dâda, hyĕiru kâ nyekbade hĕ: kre wa kbenh nuna ĕh wĕdade, ko meyu ăh diepânhna ăh ta.
12. Nenh nyebo nononh, oh poda Lŏte yĕ nâ, ple nyebo te nedĕ monh mâ? banh â nu nah weda, banh ĕh nu nah

nyebĕ iru, banh nah nyĭno iru, nenh be dĕ kâde orânh nâ
nedĕ kudi, hade ne tĕde nĕnonh:
13. Kâre a mi tĕde nĕnonh nâ kbanhmâ, tĕ ĕh hedĕ ăh
dĕ hwĕ yĕdeo Jehova yĕ; nenh Jehova tĕdĕ amo ba mu
nâ nâ kbanh.
14. Nenh Lŏte wodade, â leleda â wedabo hono oh duda
â nyĭno iru, â poda nâ, bah du yĕ, bah wodĕ tĕde nĕ-
nonh: kâre Jehova di orânh nânonh nâ kbanhmâ. Nenh
kre â wedabo yi, ĕh woda yĕ nyebwe yĕ â peda mĕ.
15. Nenh tĕ nyenĕ nyĕna nâ nyenăiru, hede enjebo keke-
daĕ Lŏte, nenh oh peda nâ, du yĕ, beh du nah nyĭnĕ, â
kâ nah nyĭno iru sŏnh hĕ hono nedĕ, ah neh te ko, ko
orânh nânonh ăh kbŭne kukwi ăh ta.
16. Nenh tĕ â yida poplĕka nĕ, nyebo nononh oh krâda
â sonh, â kâ â nyĭnĕ ăh sonh hĕ, nenh â nyĭno iru sŏnh
ăh swenh yedi: tĕ Jehova poda no wore mâ nâ ăh ta:
nenh oh hadade nâ, oh tuda nâ hĭnuwinhyĕ.
17. Nenh kre ĕh nunaĕ, tĕ oh hadade no, hede â poda
nâ, kwidiĕ neh te ko: nah tade kedĭ nâ, nah nyĭnao bro
pudu kĕ: beh kbade kwidida tebwe lu, neh te lĕe.
18. Nenh Lŏte poda no yĕ nâ, O, ĕh nah ne nâ, na buo:
19. Yi, nah leyu duo monh yie hanh to yiyĕ, nenh boa-
ĕda nah wore mâ nâ poĕda ăh te yi, hĕnĕ tede mo yĕ, tĕ
yie na honhnonh wĕ: nenh nah yade tebwe ăh lu, dĕ kuku
te neh te mo yĕ, be neh te ko.
20. Yi orânh nâ nedĕ, ĕh kwanedĕ mâ nâ, ĕh wĕde nĕ ne
nyâ bâ kbade kwidida, nenh ĕh nu ĕh dĕbwĭ dĕ; O, bâ
mo be kbade kwidida, (ĕh ye ĕh dĕbwĭ dĕ?) na suu be
mude wade.
21. Nenh â poda nâ yĕ nâ, yi wĕnhne te nĕ nedĕ tu kĕ
yĭ, nah kbanh orânh nâ nede, â te tu nâ ne.
22. Woworĕ nâ beh kbade kwidida; nah nu dĕde ne nyĭ-
nede pledonh. Nĕ ĕh ka oh tuda orânh nânonh Zoa nyĭne.

23. Nenh wĕnh yadao tĕ Lŏte yada Zoa.
24. Hede Jehova poda Sŏdŏm kâ Gomŏra hĕ na kâ kobo-na hĕ kĕ, ĕh wodade Jehova mâ yeu.
25. Nenh â kbanhda orĕnh nenonh nâ, eh kâ eh bro pudu ăh popleyinâ hĕ, nenh orĕnh nenonh ăh nyebo ăh popleyinâ yedi, nenh dene eh menao bro nânonh kĕ, yedi.
26. Nenh â nyĭnĕ tadade nâ kedĭ nâ, nenh â plededa ta ăh tu-ti-dĕ.
27. Nenh Ebrehăm duda yĕ nyenăiru sesĕnĕ, â munade tĕnĕ â nyĭnanenao Jehova yĕ.
28. Nenh â tadedade Sŏdŏm kâ Gomŏra hĕ ăh wa mâ nâ, eh kâ ĕh bro pudu ăh popleyinâ hĕ, nenh â yida bro ăh nasĭno ăh yeu yada, ĕh ne hwŏnh na-gmanh ăh nasĭno.
29. Nenh kre ĕh nunaĕ, tĕ Nyesoa kbanhda bro pudu ăh orĕnh nâ, hede Ebrehăm ăh te bida Nyesoa ăh wudi, nenh â hadade Lŏte diebokbanhda nyenh, tĕ â kbanhda orĕnh, ne wudi Lŏte tinade, nâ.
30. Nenh Lŏte wodade Zoa kudi, nenh â tinade tebwe lu, â kâ â nyĭno iru sŏnh hĕ: kâre â pida Zoa ăh kudi tine hwanonh: nenh â tinade bidiĕ wudi, â kâ â nyĭno iru sŏnh hĕ.
31. Nenh yu lu poda yu wĕde yĕ nâ, a buo kbwĕ ne, nenh nyebeyâ te yeĕdĕ bro mâ ne, â nah du amo mâ ne, ĕh nah wo kbŭne ne nede bro ăh popleyinâ mâ yĕ ne:
32. Di, ba nu a buo bâ na wĕenh, nenh a muo nâ mâ pĕ, tĕ a na yade a buo ăh poh lĭ.
33. Nenh oh nuna wa buo â nana wĕenh widiyĕ nĕnonh; nenh yu lu pada, â pĕdao â buo mâ; nenh â yeda nĕ yi, tĕ â pĕdao, nenh tĕ â yida yĕ dui yĭ.
34. Nenh kre ĕh nunaĕ nyenăiru, yu lu poda yu wĕde yĕ nâ, yi trârâdâ ăh widĕ pĕdao buo mâ: ba nu nâ bâ na wĕenh widĕ nâ nedĕ yĭ; nenh mu pa, tĕ na pĕo nâ mâ, ba mu a buo ăh poh lĭ yade.

35. Nenh oh nuna oh buo, â nana wĕenh tâyedo nânonh
biyo yĭ: nenh yu wĕde duda yĕ, â pĕdao nâ mâ; nenh kre
â yeda nĕ yi, tĕ â pĕdao nâ mâ, nenh tĕ â yida yĕ dui yĭ.
36. Kre Lŏte ăh nyĭno iru sŏnh nononh, kre wa buo nuna
wa kudi ăh tutuĕ.
37. Nenh yu lu mwanena nyebĕ yu, nenh â tududa nâ
Moăb nyĭne: nyâ nânonh, â mâna Moăbwĕ ăh buo, hono,
oh te oh ne konâ nyenăyedo nânonh.
38. Nenh yu wĕde mwanena nyebĕ yu yĭ, nenh oh tudu-
da nâ Bĕn-âme nyĭne: nyâ nânonh â mâna Ămŏne ăh
iru ăh buo, hono oh te oh ne konâ nyenăyedo nânonh.

LU XX.

1. Nenh Ebrehăm wodade tĕ nenonh, â kbadedade idu
kedĭ bro ăh wa mâ nĕna, nenh â tinade Kedĕse kâ Shŭr
hĕ ăh heidi, nenh â hinade Gira wenh.
2. Nenh Ebrehăm poda nâ, â nyĭnĕ Sera mâna â nowâ-
ro; nenh Ebĭmelĕke, hânâ mâna Gira ăh kĭnh, â tĕdade
nyebo, oh kbada Sera.
3. Nenh Nyesoa yada Ebĭmelĕke lu tâ, kre yeye wudi,
â poda nâ yĕ nâ, yi, ne hwŏnh koâ, kâre nyĭnĕ ne ya ăh
ta; kâre â mâ nyebwe ăh nyĭnĕ.
4. Nĕma Ebĭmelĕke yeda nyĭnĕ nânonh nâ kwane: nenh
â poda nâ, Kââ, mi hanh dako nânonh lamâ yĭ?
5. Ă yeda mo yĕ nâ po, â mâ na nowâro? nenh nyĭnĕ
nânonh, â nyebwe tu, â poda nâ, â mâ na bebu, yĭ: na
woro ye nĕ dĕ kuku dăde, na kwe ye dĕ kranh ni, kâre
mă nu dĕ nĕnonh.
6. Nenh Nyesoa poda nâ ye nâ, kre yeye wudi, awi, ibo
nĕ ne, nah woro ye ne dĕ kuku dăde, tĕ yie nĕ nu: kâre,
mâ nâ gĭdidi monh honh, neh teĕ mo dĕ kuku mâ nu: nĕ
ăh ka, ne ka monh yĕ, neh te nâ nâ to.

7. Nenh, nĕ ĕh ka, beh hnyi nyebwe nânonh â nyĭnĕ; kâre â mâ prŏfete, nenh nâ mi bedemâ ko nah ta, ple mu konâ ne: nenh, ne ye nâ hnyi, beh ibo nĕ hanhte, mi komâ, kâ dĕwĕ ăh popleyinâ ne kâ hĕ.

8. Nĕ ĕh ka, Ebĭmelĕke duda yĕ nyenăiru sesenĕ, â dăda â nyebaiere ăh popleyinâ, nenh â krĕĕdade no te ne nedĕ ăh popleyinâ noenh nâ: nenh ĕh poda nyebo nononh hwanonh baka.

9. Hede Ebĭmelĕke dăda Ebrehăm, nenh â poda nâ yĕ nâ, dĕ ne nue amo mâ yĭ? nenh te be nue monh, ple ne yĕ mo kâ na dible hĕ, te krenh hwĕ nĕnonh fĕ? Dĕnĕ ye yĕ blĕde beh nu mo mâ, ne ne nu.

10. Nenh Ebĭmelĕke poda Ebrehăm yĕ nâ, dĕ yidaĕ ple ne nuna dĕnĕ nedĕ?

11. Nenh Ebrehăm poda nâ, kâre na woro yĕ, hanhte, Nyesoa ăh hwanonh ăh pipiĕ, ĕh yedadĕ tĕde nĕnonh ne; nenh oh mina mo lamâ, ko na nyĭnĕ ăh ta.

12. Nĕma hanhte, â mâ na nowâro: â mâ buo ăh nyĭnĕ yu nâ, de ăh nyĭnĕ yu, â ye nu; ple ne nu na nyĭnĕ mâ.

13. Nenh kre ĕh nunaĕ, tĕ Nyesoa hadade mo buo ăh kai biyo, â poda mo diebubwĕ, hede ne poda nâ yĕ nâ, dĕ nĕnonh ĕh mâ nah hanh dĕ, nĕ di mo yibwa nâ numâ; tĕde biyĕ nonh a mio nâ nyĭnemâ, po na te nâ, â mâ bebu nonh.

14. Nenh Ebĭmelĕke duda blable kâ bllĕ hĕ, nenh nyebĕ nyebaiere kâ nyĭno nyebaiere hĕ, nenh â hnyina no Ebrehăm, nenh â tuda nâ â nyĭnĕ Sera kwa.

15. Nenh Ebĭmelĕke poda nâ, yi, na bro nâ worĕo monh yĕ nâ: be tĕbe nah woro nowăne, tie.

16. Nenh â poda Sera yĕ nâ, yi, ne hnyi bebu sĭlva wudi ye, ăh hubwi hmnh: nenh, â mâ yi ăh kadedĕ ko monh mâ, ko nyono oh popleyinâ oh nede monh mâ, oh kâ nyebo ăh popleyinâ be hĕ; kre â nuna â kĕ nâ heyade

17. Nenh Ebrehăm bededa Nyesoa mâ, nenh Nyesoa penhyanhna Ebĭmelĕke kâ â nyĭnĕ hĕ, nenh â nyĭno nyebaiere yedi; nenh oh mwanena, oh kâda iru.
18. Kâre Jehova kada Ebĭmelĕke ăh năblewĕ ăh popleyinâ ăh mwane yĕ, ko Ebrehăm ăh nyĭnĕ Sera ăh ta.

LU XXI.

1. Nenh Jehova tededa Sera yĕ, tene â poda, nenh Jehova nuna dĕnĕ ĕh te, â tuda Sera yĕ.
2. Nenh Sera duda kudi nâ, nenh â kâeda Ebrehăm nyebĕ yu, kre â kunhkunhdĕ, tine Nyesoa po nâ â mina nunemâ.
3. Nenh Ebrehăm tududa â nyebĕ yu ne â kâda, hânâ Sera kâeda nâ, Aisăke nyĭne.
4. Nenh Ebrehăm sŭrkŭmsaiseda â nyebĕ yu Aisăke, tĕ â nuna nyenăyede behanhbehanh, tene Nyesoa leleda nâ bâ nuna.
5. Nenh Ebrehăm nuna yede ăh wore hmnh, tĕ â kâda â nyebĕ yu Aisăke.
6. Nenh Sera poda nâ, Nyesoa nu mo ne khĕ, nenh nyono oh popleyinâ, oh mi na te wânhmâ, oh mi khămâ yĭ.
7. Nenh â poda nâ, nyâ mina Ebrehăm yĕ nâ pomâ, Sera minâ iru nyămâ? kâre kâeĕ nâ nyebĕ yu kre â kunhkunhdĕ idi.
8. Nenh hya kunhna, nenh â hĕeda â de mâ: nenh Ebrehăm pinhna dibade hwĕ nyenăyedo donh nâ Aisăke hĕeda â de mâ.
9. Nenh Sera yida Ijĭpe nyĭnĕ Hega ăh nyebĕ yu, hânâ â kâeda Ebrehăm, â khădeda â yu.
10. Nĕ ĕh ka, â poda Ebrehăm yĕ nâ, ha gei-nyĭnĕ nânonh, â kâ â nyebĕ yu hĕ huru: kâre gei-nyĭnĕ nânonh h nyebĕ yu, â kâ na nyebĕ yu Aisăke hĕ, oh nah nu nah de ăh kĕ paneoh.

11. Nenh dĕ nĕnonh ĕh nyĭnĕnao Ebrehăm yi nâ, ko â yu ăh ta.

12. Nenh Nyesoa poda Ebrehăm yĕ nâ, ĕh nah nyĭnĕde monh yi nâ, ko hya nânonh ăh ta, â kâ gei-nyĭnĕ hĕ; nenh eh popleyinâ Sera tu monh yĕ, wânh â winh; kâre ko Aisăke mâ, nah poh ăh nyĭne dide wodemâ.

13. Nenh mi gei-nyĭnĕ ăh nyebĕ yu nânonh dako mâ numâ yĭ, kâre tĕ â mâ nah poh ăh ta.

14. Nenh Ebrehăm duda yĕ nyenăiru sesenĕ, nenh â duda pede kâ ni soda hĕ, nenh â hnyina nĕ Hega, â hĭdâdeda nâ nâ, nenh â hnyina nâ â yu yĭ, nenh â hada nâ hu ru: nenh â wodao, nenh â kbwida Byiŭshĭba ăh wanh wudi nâ.

15. Nenh ni wĕdade soda kudi, nenh â tudade hya wanh buâ biyo.

16. Nenh â muna, â nenade nâ nya, hwŏnh tine penhya poâ ăh penhya sedede; kâre â poda nâ, nah yi hya nâ â koda. Nenh â nenao nâ yĕ, â yaedade winh, â weda.

17. Nenh Nyesoa wânhna hya nânonh ăh wĭwe-winh: nenh Nyesoa ăh enje ăh winh, ĕh wodade yeu, ĕh dăda Hega, nenh ĕh poda nâ yĕ nâ, dĕ nie monh, Hega? Nah pi hwanonh; kâre Nyesoa wănhe hya ăh winh ne, tine â neo.

18. Du yĕ, beh du hya yĕ, beh blĭ nâ kwa; kâre mi nâ dako hwĕ mâ numâ.

19. Nenh Nyesoa krada â yi yĕ, nenh â yida ni bidiĕ. Nenh â munade, â yididade â soda ni kudi, â hnyina nĕ hya, â nana.

20. Nenh Nyesoa nenao hya nânonh mâ; nenh â kunhna, nenh â tinade wanh wudi, â nuna penhya poâ.

21. Nenh â tinade Perăn ăh wanh wudi: nenh â de dudade nyĭnĕ Ijĭpe bro kĕ, â hnyina nâ.

22. Nenh kre ĕh nena, ti nĕnonh kĕ, Ebĭmelĕke, â hâ

Faikŏl, nå måna å nyebo ăh nye hwĕ, hĕ, oh hlĭda Ebrehăm må, oh poda nå, nah teble ăh popleyinå ne ni, Nyesoa ne monh må:

23. Nĕ ĕh ka, beh pode mo Nyesoa kredĕ, nah nu mo dĕ kuku må ne, banh na yu, banh na yu ăh yu; nenh tĕne na hanh kbŭne ne nu monh må ĕh ne, kre beh nu mo, ĕh kå bro nĕnonh hĕ, tĕne yade wenh.

24. Nenh Ebrehăm poda nå, mi Nyesoa nå podemå.

25. Nenh Ebrehăm grededade ne Ebĭmelĕke yi nå, ko ni kodu ăh ta, hĕne Ebĭmelĕke ăh leyiru hada nå kwa kyanhka.

26. Nenh Ebĭmelĕke poda nå, ye ibo nyånå nuna dĕ nĕnonh; ple, yeda mo lele yĭ, nyenăyedo nå nedĕ ple ne wånh ne.

27. Nenh Ebrehăm duda blăble kå bllĕ hĕ, nenh å hnyina ne Ebĭmelĕke; nenh oh sŏnh nononh, oh tuda yede.

28. Nenh Ebrehăm dudade blăblekbe hmnhlesŏnh blăble ju nyenh, nenh å podao ne då.

29. Nenh Ebĭmelĕke poda Ebrehăm yĕ nå, dĕ ĕh kwĕe yĕ, ne po blăblekbe hmnhlesŏnh ne nedĕ, då.

30. Nenh å poda nå yĕ nå, blăblekbe hmnhlesŏnh nene nedĕ, mide mo kwa dumå, nĕ mi ĕh yidodedĕ numå tĕ bru ni kodu nå nedĕ.

31. Nĕ ĕh ka å tududa tĕdĕ nĕnonh Byiŭshĭba nyĭne: kåre kenonh oh tae sŏnh nonh, oh podedade Nyesoa ăh ta.

32. Kre oh nuna yede tutuĕ kre Byiŭshĭba: hede Ebĭmelĕke duda yĕ, å kå Faikŏl, nå måna å nyebo ăh nye hwĕ, hĕ, nenh oh muna Fĭlĭstewĕ ăh bro kedĭ.

33. Nenh Ebrehăm dåda ti kre Byiŭshĭba, nenh a dĕdedade Jehova, nå må konå-se Nyesoa, ăh nyĭne.

34. Nenh Ebrehăm hinade nyenăyede peplănde Fĭlĭsteĕ ăh bro kĕ.

LU XXII.

1. Nenh kre ĕh nunaĕ, tĕ de nenonh hina, hede Nyesoa tĕna Ebrehăm, â poda nâ yĕ nâ, Ebrehăm: nenh â poda nâ, yi mo, mâ nedĕ.

2. Nenh â poda nâ, beh du nah yu, ĕh mâ nah yu donh Aisăke, hânâ nowăne, nenh beh mude Moraia âh bro kĕ: nenh kre beh nude nâ tâ-po-dĕ mâ, kre tebwe donh, ne â te mi monh lelemâ, lu.

3. Nenh Ebrehăm duda yĕ nyenăiru sesenĕ, nenh â poda â kăsera podo kĕ, nenh â kbada â kbudomo iru sŏnh tide idi, nenh â yu Aisăke yedi, nenh â geda na ko tâ-podĕ ăh ta, nenh â duda yĕ, â munade tĕdĕ ne, ĕh te Nyesoa leleda nâ.

4. Nenh nyenăyede tanh ăh nyenăyedo, Ebrehăm worada â yi yeu, nenh â yida tĕdĕ nĕnonh nya ăh pinhi.

5. Nenh Ebrehăm poda â kbudomo iru yĕ nâ, bah nedĕ kăsera mâ: nenh kâ hya hĕ a mide nya, a mi bedemâ, nenh a mide ahmonh mâ dimâ dĭ.

6. Nenh Ebrehăm duda tâ-po-dĕ ăh na, â peeda nĕ â yu Aisăke: nenh â blĭda nakponh kâ fa hĕ kwa; nenh oh tae sŏnh nonh, oh muna tide idi.

7. Nenh Aisăke hlĭda â buo Ebrehăm mâ, nenh â poda nâ, Buo, nenh â poda nâ, mâ nedĕ, na yu. Nenh â poda nâ, yi, nakponh kâ na hĕ, ne nedĕ; nĕma blăble nâ a mi tâ-po-dĕ mâ numâ, tĕ â neĕ?

8. Nenh Ebrehăm poda nâ, na yu, Nyesoa mi âdui ăh tâ-po-blăble ta hamâ: nenh oh sŏnh nononh oh muna tidie idi.

9. Nenh oh nyĭnĕnao tĕdĕ nĕ ĕh te Nyesoa leleda nâ; nenh Ebrehăm nunenao âlta, nenh â teda na, nenh â moanena â yu Aisăke, nenh â poda nâ âlta ăh na kĕ.

10. Nenh Ebrehăm soroda â sonh, nenh â duda fa, tĕ â na lada â yu.

11. Nenh Jehova ăh enje dăda nâ kre yeu, â poda nâ, Ebrehăm, Ebrehăm: nenh â poda nâ, mâ nedĕ.

12. Nenh â poda nâ, nah kwa nah muo hya nâ yie, onh nah nuna nâ dĕde mâ: kâre ibo nĕ ne tĕtinonh, tĕ pie Nyesoa ăh hwanonh, kâre tĕ ye mo nah yu, nâ mâ nah yu donh gmonh pode.

13. Nenh Ebrehăm worada â yi yeu, â tada nâ, nenh yi blăblebeyâ nenao nâ kedĭ, nenh buâ krâda â gmwenh: nenh Ebrehăm munao, â krâda blăblebeyâ nânonh, nenh â nuna nâ tâ-po-dĕ mâ, ko â yu penh.

14. Nenh Ebrehăm tududa tĕdĕ nĕnonh Jehova-Jairĕ nyĭne: tĕne oh pe nyenâyedo nâ nedĕ, kre Jehova ăh tebwe lu, ĕh mide yiemâ.

15. Nenh Jehova ăh enje wĕda kbwede, â dăda Ebrehăm kre yeu.

16. Nenh â poda nâ, Jehova yĕ, pode dui, tĕ nu dĕ nĕnonh, nenh yeda mo nah yu, nâ mâ nah yu donh, gmonh pode:

17. Nenh di monh krubwe kâemâ baka, nenh mi nah poh kĕ podemâ baka, ĕh mu neyâ ne nede yeu yĕ womâ, nenh tĕ eh na wo idu-winhye pesâ yĕ: nenh nah poh, oh mi wa nyanhoh ăh kĭnu-wunâ krâmâ.

18. Nenh nah poh mi bro ăh dakâĕ ăh popleyinâ krubwe kâemâ: kâre tĕ nu na winh ăh ta.

19. Nenh Ebrehăm munade â kbudomo iru mâ kedĭ: nenh oh duda yĕ, oh munade Byiŭshĭba wĕ: nenh Ebrehăm tinade Byiŭshĭba.

20. Nenh kre ĕh nunaĕ, tĕ de nenonh eh wĕeda, hede oh leleda Ebrehăm, oh poda nâ, yi, Mĭlka, â kâeda nah bebu Nehâ iru yĭ:

21. Hŭze, nâ mâ â yu lu, â kâ â bebu Bŭze hĕ, nenh Kemuĕl nâ mâ Ărăm ăh buo, yedi.

22. Nenh Tyisĕd yedi, â kâ Hezo hĕ, nenh Pĭldăse yedi, â kâ Jĭdlăfe hĕ, nenh Bĕtuĕl yedi.

23. Nenh Bĕtuĕl kâda Ribĕka: oh behanhbehanh nononh, nono Mĭlka kâeda Ebrehăm bebu Nehâ.

24. Nenh â kado, â nyĭne mâna Ruma, â kâeda nâ Tiba ka Gehăm hĕ, nenh Tehăse yedi, kâ Meeka hĕ.

LU XXIII.

1. Nenh Sera nuna yede ăh wore hmnhledonh ne nâ
yedê hmnhlesŏnh: nene mâ Sera ăh yede, ne â hina konâ.
2. Nenh Sera kodedade kre Kŭrjăt-aba: nĕ mâ Hĕbrŏn
kre bro, ĕh nyĭne mâ Kenăn, kĕ: nenh Ebrehăm didade
Sera ăh dimu tudimâ, nenh bâ weda, ko â ta.
3. Nenh Ebrehăm wodao â kooku yĕ, â nyĭnanao, nenh
â hlĭda Hĕte ăh nyebĕ iru mâ, a poda nâ,
4. Mâ dabwĕ nonh, ne didĕ ahmonh wenh dĭ mâ himâ:
bah hnyi mo ăh hlĭ ĕh waa, be mu nĕ kâ, tĕ na hade na
kooku dui yĕ, be muo nâ ha.
5. Nenh Hĕte ăh nyebĕ iru tuda Ebrehăm gne, oh
poda nâ,
6. Wânh a winh na Buo; mâh nye hwĕ nonh kre amo
nyenh: kre a hlĭ nyenh dĕnĕ mâe ĕh hanh dĕ, kre beh
hao nah ku; a bae te nah pode monh â wudida gmonh,
kre nah hao nah ku ne.
7. Nenh Ebrehăm nyĭnanao, nenh â wada lu ko nyono
nenao bro nĕnonh kĕ mâ, oh mâ Hĕte ăh iru.
8. Nenh â hlĭda no mâ, â peda nâ, bĕh nu ah woro be
hade na kooku dui yĕ; bah wânh na winh, ah mu Ifrŏn
băde nâ mâ, Zoha ăh nyebĕ yu,
9. Tĕ â na hnyi mo Măkpila ăh bidiĕ, hĕnĕ â kâ, ĕh nede
â mobo ăh wĕda; be wudi be ĕh yi pe, bâ hnyi mo nĕ
mâ, be mu nĕ na hlĭ mâ nu, kre ahmonh nyenh.
10. Nenh Ifrŏn tinade Hĕte ăh iru nyenh. Nenh Ifrŏn
nâ mâna Hĭtai pe, â tuda Ebrehăm gne, nenh Hĕte ăh

iru ăh popleyinâ, oh kbada noenh, ĕh mâ nyono oh popleyinâ oh pededa orânh ăh kĭnu-wunâ idi nâ, â peda nâ,

11. Ondu, na buo, wânh na winh: nẹ hnyi monh mobo nĕnonh ne, nenh ĕh bidiĕ nâ nedĕ nâ kĕ, ne hnyi monh nĕ ne yĭ; kre na nyebo ăh iru yĕ nonh, ne hnyi nĕ dĕ monh ne mâ: hao nah ku.

12. Nenh Ebrehăm wada â lu, ko bro nĕnonh ăh nyebo yĕ.

13. Nenh â hlĭda Ifrŏn mâ, bro nĕnonh ăh nyebo podao noenh, â poda nâ, ne wĕnhne ĕh hnyiĕ kĕ, băde monh ne, wânh na winh: mi monh wudi hnyimâ mobo ăh ta; krrĕ nĕ yĕ, nenh be mude na kooku ha.

14. Nenh Ifrŏn tuda Ebrehăm gne, â poda nâ yĕ nâ,

15. Na buo, wânh na winh ne: bro nĕnonh ĕh pe sĭlva sĕkle ăh hubwi sŏnh; dĕ ĕh kâe yĕ ko kâ mo hĕ mâ? hao nah ku.

16. Nenh Ebrehăm wânhna Ifrŏn ăh winh: nenh Ebrehăm wĕeda sĭlva, nĕ Ifrŏn hlada, ĕh te Hĕte ăh iru wânhna, ĕh mâna sĭlva sĕkle ăh hubwi sŏnh, ĕh mâna matyebo ăh diepudo wudi.

17. Nenh Ifrŏn ăh mobo, hĕnĕ nenade Măkpila ĕh bwaide Mămre yĕ, mobo nĕ ĕh kĕ bidiĕ nedĕ, nenh ti ăh popleyinâ ne nenade mobo yedi, eh kâ dene eh popleyinâ, eh gradedade nâ, eh yedĕdeda eh hnonenh yĕ nâ hĕ, eh hnyiena nâ,

18. Ebrehăm bâ muna nĕ kâ, Hĕte ăh iru podao yibwa, nyono oh popleyinâ oh pĕdedao orânh nânonh ăh kĭnu-wunâ nâ, oh podao yibwa wĕ.

19. Nenh tĕ dĕ nĕnonh ĕh hina, hede Ebrehăm hadade â nyĭnĕ Sera kre Măkpila ăh bidiĕ wudi, kre Mamre yĕ: ĕh donh nĕnonh mâ Hĕbrŏn, kre Kenăn bro kĕ.

20. Nenh mobo nĕnonh, ĕh kâ bidiĕ nĕ ĕh neo nĕ kĕ hĕ, Hĕte ăh iru tuda nĕ Ebrehăm kwa hanhka, â muna nĕ kâ, tĕ â na nuna nĕ â hlĭ mâ.

LU XXIV.

1. Nenh Ebrehăm kbwĕda, â hiena kbokbwĕ: nenh Jehova kwĕeda Ebrehăm kâ â teble ăh popleyinâ hĕ krubwe mâ.

2. Nenh Ebrehăm poda â leyu kbada, nâ kâdade â kai biyo yĕ nâ, hânâ kâdao teble ăh popleyinâ ne â kâda winh kĕ, Băde monh ne, podĕ mo nah kwa na powâ biyo:

3. Be mu monh nu, beh mude Jehova, nâ mâ yeu ah Nyesoa kâ bro ăh Nyesoa hĕ, po, nah due na yu nyĭnĕ kre Kenănwĕ ăh nyĭnoiru ăh nyenh, hono nyenh tinde.

4. Nĕma mude bli, kre na tibwa nyenh, nenh kre beh due na yu Aisăke ăh nyĭnĕ.

5. Nenh leyu nânonh poda nâ yĕ nâ, bedăne nyĭnĕ nânâ â yewa wĕnh bâ kwĕwa mo mâ, bâ diwade bro nâ nedĕ kĕ: ple, nenh be kbawade nah yu bro nânonh kĕ worade dĭ?

6. Nenh Ebrehăm poda nâ yĕ nâ, tu nĕ yimâ, nah yawade na yu tĕ nenonh dĭ.

7. Jehova, nâ mâ yeu ăh Nyesoa, hânâ hadade mo Buo ăh kai biyo, â hadade mo na tibwa ăh bro kĕ, nenh hânâ hlĭda mo mâ, â podade mo âdui, â poda nâ, nah poh ne mi bro nĕ nedĕ hnyimâ; nânonh â mide monh â enje nya tĕmâ, ple beh mude na yu ăh nyĭnĕ, tĕ nenonh du.

8. Nenh nyĭnĕ nânonh, bâ yewa wĕnh bâ kwĕwa monh mâ, hede yewao te kâ, ko na dĕ nĕ podĕde monh Nyesoa ăh ta: dĕ donh nĕnonh beh nue, nah kbawade na yu tĕ nenonh dĭ.

9. Nenh leyu nânonh â podade â kwa, â buo Ebrehăm â powâ biyo, nenh â podade nâ Nyesoa te nenonh ăh ta.

10. Nenh leyu nânonh, â hadao kămlĕ pu kre â buo ăh kămlĕ nyenh, nenh â wodao: kâre nâ kâda â buo ăh kokâde ăh popleyinâ winh kĕ: nenh â duda yĕ, â munade Mĕsopotemya, kre Nehâ ăh orânh.

11. Nenh â nuna â kămlĕ eh gĭdidao hĭnu-winhye, ko nikodu winhyĕ, ĕh nuna widiĕka, tine nyĭno kĕdeo ni nâ.

12. Nenh â poda nâ, O, na buo Ebrehăm ăh Jehova Nyesoa, băde monh ne, ya mo wa yĕ nyenâyedo nânonh, nenh beh kâe na buo Ebrehăm hanhte.

13. Yi, ne nyĭnanedĕ ni-kodu winhyĕ; nenh orânh nânonh ăh nyebo ăh nyĭno iru, no wede orânh nâ oh kĕ ni:

14. Nenh kre bĕh nuĕ, be nyĭnĕ hya ne mi yĕ nâ pomâ, hĕe nah kâno-winhyĕ-bŏye, băde monh ne, tĕ na na: nenh â mi nâ po, na, nenh mi nah kămlĕ ni hnyimâ, eh mu na yĭ: nenh nâ bâ nu nyĭnĕ ne hĕedade ko nah leyu Aisăke ăh ta; nenh kre mie ĕh iboda numâ, ĕh mâ kâe nâ hanh te.

15. Nenh kre ĕh nunaĕ, tĕ â yeda te nenonh ăh tutuĕ mâ wĕ, yi, hede Ribĕka wanenade, hânâ Bĕtuĕl kâda; Bĕtuĕl mâna Mĭlka, nâ mâna Nehâ, Ebrehăm ăh bebu, â nyĭnĕ, ăh yu; â tudao â kâno-winhyĕ-bŏye hwanhonh.

16. Nenh nyĭnĕ hya nânonh â hiena yinânâĕ, â muna hanh bwebwe, kre nyâ yeda nâ ibo: nenh â tedade ni-kodu wudi, â yididade â kâno-winhyĕ-bŏye, nenh â wodade.

17. Nenh leyu nânonh â kwidida, â bĕdeda nâ nya, nenh â poda nâ, băde monh ne, bâ mo be na nah kâno-winhyĕ-bŏye ăh ni dĭ.

18. Nenh å poda nå, na, na buo: nenh å kekada, nenh å hěeda å kåno-winhyě-bŏye, å blĭda ně kwa, å hnyina nå å nana.

19. Nenh tě å wěda å ni ăh hnyiemå, å poda nå, mi nah kămlě ni kěemå yĭ, beh mu na wě.

20. Nenh å kekada, å woradade å kåno-winhyě-bŏye ăh ni wudebade ăh nanedě wudi, nenh å kwidida ni-kodu wudi dĭ, å kada ni, nenh å kěeda kămlě ăh popleyinå ni wě.

21. Nenh nyebwe nånonh å hiena nyĭně nånonh ăh te wore må nå, nenh å nuna kbwe, bå muna ibo, be Jehova yida nå wa hnyimå mi, onh bå yeda nå hnyimå mi.

22. Nenh kre ěh nunaě tě kămlě wěda něna må, hede nyebwe nånonh å duda noanh ăh sěkě båyě, ěh wěeda sěklě ăh tie, ěh kå bwidi sŏnh hě, ko å swenh ăh ta, ěh wěeda seni ăh sěklě pu.

23. Nenh å poda nå, måh nyå be ăh nyĭně yu neo? Bă-de monh ne, lele mo: fuå nede buo kai biyo, ko amo må ba nede?

24. Nenh å poda nå yě nå, må Bětuěl ăh nyĭně yu, å må Mĭlka ăh nyebě yu, hånå å kåeda Nehå.

25. Ă poda nå yě nå dĭ, a kå todi kå dididě peplănde te hě, nenh fuå nedě amo må, bah mude ne, yĭ.

26. Nenh nyebwe nånonh å poda å lu huru, å bededa Jehova må.

27. Nenh å poda nå, na buo Ebrehăm ăh Jehova Nye-soa bå sěnhe, hånå ye buo pebe tu, ko å woro må nå po-poě kå å hanhte hě ăh ta: kåre tě bida tide idi, Jehova nå yadedě mo buo ăh bebuno ăh kai biyo.

28. Nenh nyĭně hya nånonh, å kbada kwidida, å leleda nyono nenade å de bli, te nenonh.

29. Nenh Riběka kåda bebu, å nyĭne måna Lebăn: nenh Lebăn kbadade kwidida ko nyå nånonh må, kre ni-kodu winhyě.

30. Nenh kre ĕh nunaĕ, tĕ â yida noanh bâye, ĕh kâ bwidi, ne nenade â de ăh nyĭnĕ yu swenh nâ, hĕ, nenh tĕ â wânhna â de ăh nyĭnĕ yu Ribĕka ăh winh, tĕ â poda nâ, kre nyebwe nânonh â po mo yĕ; hede â didao nyebwe nânonh mâ; nenh â yida nâ â nyĭnanao kămlĕ waa, kre ni-kodu winhyĕ.

31. Nenh â poda nâ, di pa, mâh nâ Jehova ăh krubwe ăh kâeâ nonh; dĕ ĕh ka, mâh nyĭnaĕdĕ hĭnu-winhyĕ? Emo ne hmlĕne kai ne, ĕh kâ nah kămlĕ ăh fuâ, hĕ.

32. Nenh nyebwe nânonh, â pada kai biyo: nenh â worĕda â kămlĕ ăh lili, nenh â hnyina kămlĕ todi kâ dibade te hĕ, nenh â hnyina nâ ni, tĕ â na yedado â be nâ, eh kâ nyebo no nenao nâ mâ nâ wa be hĕ.

33. Nenh oh tuda nâ dibade yĕ, tĕ â na dida nĕ: nĕma â poda nâ, ye dĕ di, be te, te ne di kĕ, tu pledonh. Nenh â poda nâ, tu neĕ.

34. Nenh â poda nâ, mâ Ebrehăm ăh leyu nonh.

35. Nenh Jehova kâe buo krubwe baka; nenh â te boa yi; nenh â hnyi nâ blăble kâ wudebade hĕ, nenh sĭlva yedi, ĕh kâ seni hĕ, nenh nyebĕ nyebaiere yedi, oh kâ nyĭno nyebaiere hĕ, nenh kămlĕ yedi, eh kâ kăserĕ hĕ.

36. Nenh buo ăh nyĭnĕ Sera, â kbokbwĕdĕ kâeda buo nyebĕ yu: nenh nânonh â hnyi teble ăh popleyinâ, ne â kâ.

37. Nenh buo nu mo, ne podade Nyesoa, â po nâ, nah dude na nyebĕ yu ăh nyĭnĕ, Kenănebo ăh nyĭno iru nyenh, hono bro tindĕ kĕ:

38. Nĕma beh mude buo bli kai biyo, kre na tibwa nyenh, nenh kre beh dude na yu ăh nyĭnĕ.

39. Nenh ne poda buo yĕ nâ, bedăne nyĭnĕ nânonh â yewa wĕnh, bâ kwĕwa mo mâ.

40. Nenh â poda mo yĕ nâ, Jehova ne nĕ mâ, mi monh enje mâ kwĕemâ, â mu monh hanh te yĕ pode; nenh

beh mude na yu ăh nyĭnĕ, na tibwa, oh mâ buo ăh năble-
wĕ nyenh du:
41. Hede yewao te kâ, ko Nyesoa ăh poĕ nĕ nedĕ ăh
ta, ne yiwa na tibwa nyenh di: nenh boh yewa monh â dâ
hnyi, hede yewao te kâ, ko Nyesoa ăh poĕ nĕ nedĕ ăh ta.
42. Nenh nyenĕ nĕ nedĕ, ne didĕ ni-kodu winhyĕ, ne po
nâ, O na buo Ebrehăm ăh Jehova Nyesoa, ne yi na te ne
di kĕ krubwe kâemâ mi:
43. Yi, kre nyĭnanedĕ ni-kodu winhyĕ; nenh kre bĕh
nuĕ, bwebwe nâ mi ni nâ dimâ, nenh, ne po nâ yĕ nâ,
bade monh ne, hnyi mo nah kâno-winhyĕ-bŏye ăh ni dĭ,
be na;
44. Nenh bâ po nâ, na, nenh be mu nah kămlĕ nene ni
ka yĭ: nâ bâ nu nyĭnĕ ne Jehova hĕedade ko na buo ăh
nyebĕ yu mâ.
45. Nenh tĕ na woro yee te ne nedĕ ăh tutuĕ mâ wĕ,
Ribĕka wanede, â tu â kâno-winhyĕ-bŏye hwanhonh, nenh
â mude ni-kodu wudi, â mu ni ka: nenh poĕ nâ yĕ nâ,
băde monh ne, hnyi mo ni, be na.
46. Nenh â keka, â hao â kâno-winhyĕ-bŏye hwanhonh,
nenh â po nâ, na, nenh be mu nah kămlĕ ni hnyi yĭ:
nenh, ne na, nenh â hnyi na kămlĕ ni, oh na yĭ.
47. Nenh, ne yeda nâ nâ, ne po nâ, mâh nyâ be â nyĭnĕ
yu neĕo? Nenh â po nâ, mâ Bĕtuĕl, â mâ Nehâ ăh yu,
ăh nyĭnĕ yu nonh, hânâ Mĭlka kâe nâ: nenh, ne po nâ
meanh bâyĕ nâ, ĕh kâ bwidi hĕ swenh nâ.
48. Nenh, ne po na lu huru, ne bede Jehova mâ, nenh
ne sĕnh buo Ebrehăm ăh Jehova Nyesoa, hânâ pode mo
hanh tide idi, be mu buo bebu ăh nyĭnĕ yu, â nyebĕ yu
mâ kba.
49. Nenh bah yi hanh dĕ ăh tĕĕ buo mâ ni mâ mi, heya
mo kĕ nâ: nenh bah yĕ, ah nah nu nĕ ne, bah heya mo
kĕ nâ; tĕ na bi dida sonh kĕ, onh banh komla sonh

50. Hede Leban kâ Bĕtuĕl hĕ tuda nâ gne, oh poda nâ, te ne nedĕ, kre ĕh wode Jehova mâ: a nah tu monh te krenh yĕ, onh hanh te ne.

51. Yi, Ribĕka nâ neo monh yĕ, du nâ, beh mu, bâ mu buo ăh nyebĕ yu ăh nyĭnĕ nu, tĕ ĕh na wo tĕne Jehova poda monh yĕ.

52. Nenh kre ĕh nunaĕ, tĕ Ebrehăm ăh leyu wânhna wa winh, hede â bededa Jehova mâ, â gĭdidao âdui bro mâ.

53. Nenh leyu nânonh hada sĭlva ăh kbonhnenede ĕh kâ sĕkĕ ăh kbonhnenede hĕ ta, nenh diepode yedi, nenh â hnyina ne Ribĕka: nenh â hnyina â bebu kâ â de hĕ sedi tebli.

54. Nenh oh tada, oh nana, â kâ nyebo, no kâ nâ hĕ no muna, hĕ, nenh oh wudedao tâyedo biyĕ; nenh oh duda yĕ nyenăiru, nenh â poda nâ, bah po mo honânh, be mude buo mâ.

55. Nenh â bebu kâ â de hĕ, oh poda nâ, nyĭnĕ hya bâ hinde amo nyenăyede dĭ mâ, bĕh wĕde nyenăyede pu; beh wĕde ne â mu ne.

56. Nenh â poda no yĕ nâ, ah nah ka mo yĕ, tĕ Jehova tu mo krubwe yĕ; bah po mu honânh, tĕ na mude buo mâ.

57. Nenh oh poda nâ, a mi nyĭnĕ hya dămâ, a muo nâ winhe nâ ta.

58. Nenh oh dăda Ribĕka, oh poda nâ yĕ nâ, ple mi nyebwe nânonh mâ kwĕmâ? Nenh â poda nâ, mi mumâ.

59. Nenh oh poda wa de ăh yu Ribĕka honânh, â kâ â năneâ hĕ, nenh Ebrehăm ăh leyu yedi, â kâ â nyebo hĕ.

60. Nenh oh blĕseda Ribĕka, oh poda nâ yĕ nâ, mâh a nowâro nonh, beh nu nyebo ăh mĭlyŏne ăh tausene wenh ăh de, nenh nah̄ poh boh krâ nyono nyănh no ăh kĭnuwunâ.

61. Nenh Ribĕka duda yĕ, â kâ â nyĭno nyebaiere hĕ,

oh bida kămlĕ kĕ nâ, nenh oh kwĕda nyebĕ yu nânonh
mâ: nenh leyu nânonh â kbada Ribĕka, â muna â tĕde.
62. Nenh Aisăke wodade Lehai-râi ăh ni-kodu winhye:
kâre â tinade idu-kedĭ bro kĕ.
63. Nenh Aisăke wodao, â munade mobo wideyĕ ka, â
muna te wore mâ nâ hiemâ: nenh â worada â yi yeu, â
tada nâ, â yida kămlĕ eh didade.
64. Nenh Ribĕka â worada â yi yeu, nenh tĕ â yida
Aisăke, â tedao kămlĕ kĕ.
65. Kâre â poda leyu yĕ nâ, nyebwe be nonh, â neĕde-
dĕ, â nĕ mobo nâ, â di amo nya bĕdemâ? Nenh leyu po-
da nâ, buo nonh: nĕ ĕh ka, â duda yibwa-po-daro, â
budida nâ âdui lu nâ.
66. Nenh leyu nânonh â leleda Aisăke dene ăh popleyi-
nâ â nuna.
67. Nenh Aisăke kbadade nâ â de Sera ăh pĕma biyo,
nenh â duda Ribĕka, â nuna â nyĭnĕ: nenh â nowănena
nâ: nenh ĕh kwinhyeda Aisăke woro yĕ, tĕ â de koda.

LU XXV.

1. Hede Ebrehăm duda nyĭnĕ dĭ, â nyĭne mâna Kĕtura.
2. Nenh â kâeda nâ Zĭmrăm kâ Jŏksăn hĕ, nenh Mi-
dăn yedi, â kâ Mĭdyăn hĕ, nenh Ĭsbăke yedi, kâ Sua
hĕ.
3. Nenh Jŏksăn kâda Siba kâ Didăn hĕ; Nenh Didăn ăh
nyebĕ iru no mâna Ăsurĭm kâ Lĕtusĭm hĕ, nenh Liŭmĭm
yedi.
4. Nenh Mĭdyăn ăh nyebĕ iru, no mâna Ĕfa kâ Ifŭ hĕ,
nenh Hănŏke yedi, ka Abaida hĕ, nenh Ĕldea yedi. Nyo
no nedĕ ăh popleyinâ no mâ Kĕtura ăh iru.
5. Nenh Ebrehăm hnyina â teble ăh popleyina â kâ-
da, Aisăke.

6. Nenh kadobo no Ebrehăm kâda, â hnyina wa iru te-
ble nâ, â hadao no â yu Aisăke yi, â tĕdade no idu lu bro
kĕ, ĕh waa nâ bwaideda idu lu, tĕ â nena konâ.
7. Nenh dene nedĕ, ne mâna Ebrehăm ăh yede ăh nyen-
ăyede, ne â hina konâ, nene mâ yede ăh woro behănhbe-
hănh ne nâ yede pu, yede pu nâ yede hmnh.
8. Nenh Ebrehăm mlana honhnonh, â koda tĕ â kbwĕ-
da, â nuna nye pămo, â yede hoda: nenh â hĕedade â
nyebo nyenh.
9. Nenh â nyebĕ iru Aisăke kâ Ĭsmeĕle hĕ, oh hadao nâ,
oh tudade nâ Măkpila ăh bidiĕ wudi, kre Ĭfrŏn, nâ mâna
Zoha, nâ mâna Hĭtaipe ăh nyebĕ yu ăh ge, hene bwaide
Mămre yĕ;
10. Ĕh mâ bro dĕ nĕ Ebrehăm tŏna Hĕte ăh nyebĕ iru
mâ: kre â hadade Ebrehăm kâ â nyĭnĕ Sera hĕ.
11. Nenh kre ĕh nunaĕ, tĕ Ebrehăm koda, hede Nyesoa
poda â yu Aisăke krubwe mâ: nenh Aisăke tinade Lehai
râi ăh ni-kodu waa.
12. Nenh nyo no nedĕ, nono mâ Ĭsmeĕle ăh poh, â teĕ
Ebrehăm ăh yu, hânâ Ijĭpe nyĭnĕ Hega, nâ teĕda Sera
ăh nyĭnĕ nyebaiero, â kâeda Ebrehăm nâ:
13. Nenh de nenonh nene teĕ Ĭsmeĕle ăh nyebĕ iru ăh
nyĭne, ĕh mâ tine oh nuna wa kokâe ăh deda: Ĭsmeĕle
ăh tedĕ yu, nâ teĕda Nebajŏte; nenh Kida kâ Ădbil hĕ,
nenh Mĭbsăm yedi,
14. Nenh Mĭsma kâ Duma hĕ, nenh Mâsa yedi,
15. Nenh Hăda kâ Tima hĕ, Jitŭ yedi, nenh Nefĭse ye-
di, â kâ Kĕdima hĕ:
16. Nyono nedĕ, nono teĕda Ĭsmeĕle ăh nyebĕ iru, nenh
de nenonh nene mâna wa nyĭne tine wa orĕnh nenao, ĕh
kâ wa tina hĕ: oh nuna nye hwe pu nâ sŏnh, tine wa da-
ˈâĕ nenao.
7. Nenh de nenonh ne mâ yede ne Ĭsmeĕle hina konâ,

eh mâ yede ăh wore hmnhledonh ne nâ pu, pu nâ hmnh-
lesŏnh: nenh â mlana honhnonh, â koda; nenh â hĕeda-
de â nyabo nyenh.
18. Nenh wode Hăvila, beh kwĕ Shŭr yĕ, dĕne bwaide
Ijĭpe yĕ, tine ah mude Ăsĭrĭa, kre oh tinade: nenh â ko-
dedao â bebuno ăh popleyinâ yĕ.
19. Nenh nyo nononh, none teĕ Ebrehăm ăh yu Aisăke
ăh poh: Ebrehăm kâda Aisăke:
20. Nenh Aisăke nuna yede ăh wore sŏnh, ple â duda
â nyĭnĕ Ribĕka, hânâ teĕda Sĭrĭa-pe Bĕtuĕl, â kâdade
Pedan-erăm, ăh nyĭnĕ yu, â mâna Sĭrĭa-pe Lebăn ăh de
ăh nyĭnĕ yu.
21. Nenh Aisăke bădeda Jehova nâ, ko â nyĭnĕ ăh ta,
kâre â yada beyâ: nenh Jehova wânhna â diebăde winh,
nenh â nyĭnĕ Ribĕka duda kudi nâ.
22. Nenh â iru, oh suwedade nâ kudi; nenh â poda nâ,
bĕh nu nĕ, dĕ mâ neĕ nâ dĭ? Nenh â kbada nĕ Jehova
wunâ.
23. Nenh Jehova poda nâ yĕ nâ, dakâe kbudi sŏnh no ne-
dĕ nah sâ wudi, nenh nyebo ăh kbudi sŏnh no mide monh
kudi womâ: nenh ĕh nyebo kbudo be, oh mu kbenh ne,
oh mu wa bino hi: nenh yu wĕde miwa yu lu winh kĕ
kâmâ.
24. Nenh tĕ eh nyenăyede nenonh eh wĕda, ple â mwa-
ne ti kwĕdao, yi, gĭdibo nenade â sâ wudi.
25. Nenh â tedĕ dâ, nâ wodade, â huruda, â popleyi-
nâ woda pĭmlĕ ăh daro yĕ: nenh oh tuda nâ Isâ nyĭne.
26. Nenh â bebu kwĕda nâ mâ, â wodade, nenh â kwa
blĭda Isâ ăh beyekiye kwa; nenh nânonh oh tududa Je-
kobo nyĭne: nenh Aisăke hina yede ăh wore tanh konâ,
tĕ â nyĭnĕ mwanena no.
27. Nenh nyebĕ iru nononh kunhna: nenh Isâ mâna
nane podi, â mâna wanh ăh nyebwe nenao; nĕma

kobo mâna orânh wudi ăh nyebwe, nenh â tinade pĕma biyo.

28. Nenh Aisàke nowanena Isâ, kâre â dida â mllĕ nâ: nĕma Ribĕka nowănena Jekobo.

29. Nenh Jekobo pinhna sa, nenh Isâ woda wanh, â wâda:

30. Nenh Isâ poda Jekobo yĕ nâ, băde monh ne, beh hnyi mo sa jaunh nĕ nedĕ, ĕh dĕ, be bĕ ne: kâre ne wâ ne: nĕ ĕh ka, oh tududa nâ Idŏm nyĭne.

31. Nenh Jekobo poda nâ, nyenăyedo nâ nedĕ, prude mo nah tibwa ăh waa mâ.

32. Nenh Isâ poda nâ, yi, hmŏnh be ko: nenh hanh dĕ beĕ waa nĕnonh, ĕh die mo yĕ numâ?

33. Nenh Jekobo poda nâ, pode mo Nyesoa nyenăyedo nâ nedĕ; nenh â podade nâ Nyesoa: nenh â prudeda â tibwa ăh waa Jekobo mâ.

34. Plo Jekobo hnyina Isâ frâ kâ blĕblĕ ăh sa hĕ; nenh â tada, â nana; nenh â duda yĕ, â muna â tĕde: kre Isâ nuna, tĕ â yeda â tibwa ăh dĕ, yi.

LU XXVI.

1. Nenh daâ tedade bro nĕnonh kudi, hĕnĕ kwĕdao daâ nĕ teda Ebrehăm ăh nyenĕ mâ. Nenh Aisăke munade Ebĭmelĕke mâ, â mâna Filĭstebo ăh kĭnh, kre Gira.

2. Nenh Jehova tededa nâ âdui yĕ, nenh â poda nâ, nah mu Ijĭpe; bro nâ mi monh tâdemâ, kre beh tinde:

3. Beh tindĕ bro nĕnonh kĕ, nenh mi monh mâ nemâ, nenh mi monh krubwe mâ pomâ; kâre, yedi, kâ nah poh hĕ, ahmonh nonh mi ble nenonh ăh popleyinâ hnyimâ; nenh dĕnĕ hladeda buo Ebrehăm, mi nĕ numâ.

4. Nenh mi nah poh numâ, boh mu wudo, hwŏnh yeu neyâ; nenh mi nah poh ble ăh popleyinâ ne nedĕ

hnyimâ; nenh nah poh mi dakâĕ ăh popleyinâ no nedĕ konâ mâ krubwe mâ pomâ.

5. Kâre Ebrehăm nina na winh, nenh â tida na kbada yimâ, ĕh kâ na tedi hĕ, nenh na gnanhnede yedi, ĕh kâ na mwĕnh hĕ.

6. Nenh Aisăke tinade Gira.

7. Nenh bro nânonh ăh nyebo oh yededa nâ â nyĭnĕ ăh te nâ; nenh â poda nâ, â mâ na nowâro: kâre â pida hwanonh bâ hlĭda, â mâ na nyĭnĕ; â poda nâ, bro nânonh ăh nyebo, oh neh te mo la, Ribĕka ăh te; tĕ â nâyinâ baka ăh ta.

8. Nenh kre ĕh nunaĕ, tĕ â honanenade tĕ nenonh, nenh Ebĭmelĕke nâ mâna Fĭlĭstebo ăh kĭnh, â nenao yida-fuâ wunâ, â tada nâ, nenh yi, Aisăke kâ â nyĭnĕ Ribĕka hĕ, oh yida senonh ni, â yida no.

9. Nenh Ebĭmelĕke dăda Aisăke, â poda nâ, yi, hanhte â mâ nah nyĭnĕ, nenh dĕ mâ poĕ nâ, â mâĕ na nowâro nonh? Nenh Aisăke poda nâ yĕ nâ, kâre wŏnh neh teĕo â ta ko.

10. Nenh Ebĭmelĕke poda nâ, dĕ nĕ nedĕ nuĕ amo mâ? bedane a bae te na nah nyĭnĕ mâ, nenh mue amo te kĕ po.

11. Nenh Ebĭmelĕke leleda â nyebo ăh popleyinâ, â poda nâ, be nyâ to nyebwe nânonh nâ, bama â nyinĕ, nenh bâ lĕe.

12. Nenh Aisăke nunenade duwo bro nânonh kĕ, nenh yedo nânonh biyo, â bĕda wore hmnh hmnh ăh kbudi: nenh Jehova kâeda nâ krubwe.

13. Nenh nyebwe nânonh, â kunhna, â bideda nya, â kunhna, â nuna kpwĕte ăh nyebwe hwĕ.

14. Kâre â kâda wudebade peplănde, eh kâ leyiru peplănde hĕ: nenh Fĭlĭstebo oh tideda nâ kranh.

15. Kâre ni-kodi ăh popleyinâ, ne â buo ăh leyiru br-

kre â buo Ebrehăm ăh nyenĕ, nenonh Fĭlĭstebo kada yĕ, oh yidedade bro wudi nâ wĕ.

16. Nenh Ebĭmelĕke poda Aisăke yĕ nâ, wodĕ amo nyenh, beh mu: kâre nah te ăh yi boboa hio amo.

17. Nenh Aisăke wodao tĕnonh, nenh â podade â pĕma kre Gira ăh ni-hano wudi, nenh â tinade.

18. Nenh Aisăke bruda ni-kodi, hene oh bruda â buo Ebrehăm ăh ti, dĭ; kâre Fĭlĭstebo kada ne yĕ nâ, tĕ Ebrehăm koda: nenh â dĕdeda ne nyĭne, ne â buo dĕdeda ne.

19. Nenh Aisăke ăh leyiru bruda ni-hano, nenh oh yĕdedade ni-kodu, ĕh nuna ni ăh woda.

20. Nenh wudebade yi-tuoh, no kadade Gira, oh plĕda Aisăke ăh wudebade yi-tuoh mâ, oh peda nâ, amu kâ ni nĕnonh: nenh â tududa ni-kodu nĕnonh Isĕk nyĭne; kâre tĕ oh plĕda nâ â te mâ.

21. Nenh oh bruda ni-kodu dĭ, nenh oh plĕdao â ta dĭ: nenh â tududa nĕ Sĭtna nyĭne.

22. Nenh â wodao tĕnonh, nenh â bruda ni-kodu dĭ: nenh nâ ăh ta oh yedao plĕ: nenh â tududa nâ Rihobŏte nyĭne: nenh â podâ nâ, ti nĕnonh kĕ Jehova hnyi amo fuâ, nenh a mudĕ bro nĕnonh kĕ wudode.

23. Nenh â wodade tĕnonh, â munade Byiŭshĭba.

24. Nenh tâyedo nânonh biyo, Jehova tededa nâ âdui yĕ, nenh â poda nâ, mâ buo Ebrehăm ăh Nyesoa nonh: nah pida hwanonh, kâre ne nĕ monh mâ, mi monh krubwe pomâ, mi nah poh kĕ podemâ ko na leyu Ebrehăm ăh ta.

25. Nenh â podedade âlta, nenh â bededade Jehova mâ nâ, nenh â podade â pĕma: nenh kre tĕnonh Aisăke ăh leyiru brudade ni-kodu.

26. Nenh Ebĭmelĕke wodade Gira, â munade nâ mâ, â kâ Ehŭza, nâ mâna â beyu te, hĕ, nenh Faikŏl, nâ mâna sedibo ăh beyâ yedi.

27. Nenh Aisăke poda no yĕ nâ, dĕ ĕh ka, ah diedĕ mo mâ, tĕ ah nyĕnhna mo, nenh ah hadade mo ah bro kĕ?
28. Nenh oh poda nâ yĕ nâ, a yida nĕ ne, hanhte, Jehova nĕna monh mâ: nenh a poda nâ, kâ amu hĕ, ba pode Nyesoa, ba tu yede, ĕh mude kâ amo hĕ heidi ne;
29. Ĕh mâ, nah nu amo dĕ kuku te, tine a nu, kre a yeda monh nâ to, a yeda monh dĕ mâ nu, nĕma hanh de ăh pudo, nenh a hadao monh wânâwânâka: nenh tinu kĕ, mâh teĕ Jehova ăh krubwe mâ poâ.
30. Nenh â pinhna no dibade, nenh oh tada, oh nana.
31. Nenh oh duda yĕ nyenăiru sesĕnĕ, nenh oh pododade Nyesoa nâ: nenh Aisăke poda no honânh, nenh oh wodao nâ mâ wânâwânâka.
32. Nenh kre ĕh nunaĕ nyenayĕdo donh nânonh, Aisăke ăh leyiru didao nâ mâ, oh leleda nâ ni-kodu nĕ oh bruda ăh te, nenh oh poda nâ yĕ nâ, a yĕ ni kĕ.
33. Nenh â tududa nĕ Shiba nyĭne: nĕ ĕh ka, oh te oh dăde orânh nânonh Byiŭshĭba, bĕh yĕ nyenăyedo nânonh.
34. Nenh Isâ hina yede ăh wore sŏnh konâ, tĕ â duda Judĭ, nâ mâna Hĭtaipe Biire-ăh nyĭnĕ yu, â kâ Băshemăte, nâ mâna Hĭtaipe Ilŏn ăh nyĭnĕ yu, hĕ.
35. Nyo nononh yĕeda Aisăke kâ Ribĕka hĕ kra wudĕ.

LU XXVII.

1. Nenh kre ĕh nunaĕ, tĕ Aisăke kbwĕda, nenh â yi puda wudi nâ, kre â neh tada nâ, â dăda Isâ, nâ mâna â yu lu, nenh â poda nâ yĕ nâ, na yu: nenh â poda nâ, yi, mâ nedĕ.
2. Nenh â poda nâ, yiĕ ti nĕnonh, kbwĕ ne, ye na kokwĕ nyenăyedo ibo.
3. Nĕ ĕh ka, băde monh ne, du nah pânede, ĕh mâ, nah penhya-kpânh, ĕh kâ nah penhya-tu hĕ, beh mu wanh, beh mu mo mllĕ lĕe.

4. Nenh pinh mo hanh dibade, hĕne ne nowăne, nenh yadĕ mo ne mâ, be mu nĕ di; nenh be mu monh krubwe mâ po, ple be mu ko.

5. Nenh Ribĕka wânhna nĕ, tĕ Aisăke hlĭda â yu Isâ mâ. Nenh Isâ muna wanh, tĕ â na lada mllĕ, bâ muna nĕ ya.

6. Nenh Ribĕka hlĭda â yu Jekobo mâ, â poda nâ, yi, wânh nĕ ne, tĕ buo hlĭ bebu Isâ mâ, â po nâ,

7. Ya mo mllĕ, beh pinhye mo hanh dibade, be mu nĕ di, tĕ na po monh krubwe mâ, ko Jehova yĕ, ple be mu ko.

8. Nenh na yu, beh wânh na winh, tene ne ti monh yĕ.

9. Tĕtinu nĕ nedĕ, beh mude wudebade nyenh, beh hade ne hanh wuda bâde sŏnh nyenh, beh ya mo ne mâ; tĕ na pinh hanh dibade hĕnĕ buo nowăne:

10. Nenh mude nĕ buo mâ kba, tĕ â na di nĕ, nenh tĕ â na po monh krubwe mâ, ple bâ mu ko.

11. Nenh Jekobo poda â de Ribĕka yĕ nâ, yi, na bebu Isâ â mâ pĭmle nyebwe nonh, nenh na nyebwe tu mâ nye yedââ nonh:

12. Bedăne buo bĭblĕĕ mo nâ, nenh mi yĕ womâ yeyedĕâ ko nâ mâ; nenh hede kâe dui kĭde, ĕh nah nu krubwe ko mo mâ.

13. Nenh â de poda nâ yĕ nâ, mâ nah kĭde bĕh bi lu nâ, na yu: nu na winh, mu, beh ya mo ne mâ.

14. Nenh â muna, â duda ne, â yada ne â de: nenh â de pinhna hanh dibade, hĕne â buo nowănena.

15. Nenh Ribĕka duda â yu lu ăh hanh dăro, hĕne nenade nâ mâ kai biyo, nenh â poda ne â yu wĕde, Jekobo nâ:

16. Nenh â poda nâ wuda bâde ăh kwĕ swenh nâ, eh kâ â pro ăh dieyedââdĕ hĕ:

17. Nenh â poda hanh dibade nĕ â pinhna, ĕh kâ frâ hĕ, yu Jekobo kwa.

18. Nenh â didao â buo mâ, nenh â poda nâ, buo: nenh â poda nâ, mâ nedĕ; mâh be nâĕo, na yu?

19. Nenh Jekobo poda â buo yĕ nâ, mâ nah tedĕ yu Isâ, nonh; dĕnĕ ĕh te leleĕ mo, nĕ ne nu: bădе monh ne, du yĕ, neo, beh di nah mllĕ, tĕ nah suu na po mo krubwe mâ.

20. Nenh Aisăke poda â yu yĕ nâ, hăne nuĕ ĕh yiyĕ worĕworĕ, na yu? Nenh â poda nâ, kâre Jehova â mâ nah Nyesoa pode mo ne mâ yĕ.

21. Nenh Aisăke poda Jekobo yĕ nâ, bĕde monh ne, krĭnedĕ mo mâ, tĕ na bĭblĕ monh nâ, na yu, beh mâ na yu Isâ hanhte, onh ne ye nâ.

22. Nenh Jekobo krĭnenao â buo Aisăke mâ: nenh â bĭblĕda nâ nâ, nenh â poda nâ, winh, nĕ mâ Jekobo ăh winh, nĕma swenh, ne mâ Isâ ăh swenh.

23. Nenh kre â yeda nâ yido, tĕ â swenh nena pĭmle nâ, eh woda â bebu Isâ âh swenh yĕ: nenb â poda nâ krubwe mâ.

24. Nenh â poda nâ, mâh hanhte na yu Isâ nonh? Nenh â poda nâ, mâ nonh.

25. Nenh â poda nâ, krĭnedĕ nĕ mo mâ, be mu na yu ăh mllĕ di, tĕ na po nâ krubwe mâ. Nenh â krĭnenao nĕ nâ mâ, â dida nĕ: nenh â yada nâ wĕenh, â nana nĕ.

26. Nenh â buo Aisăke poda nâ yĕ nâ, krĭnedĕ, beh nyă na wunâ, na yu.

27. Nenh â krĭnenao, â nyăna â wunâ: nenh â wânhna â dăro ăh nonh, nenh â poda nâ krubwe mâ, â poda nâ, yi, na yu ăh nonh, ĕh wo wanh, nĕ Jehova po krubwe mâ, ăh nonh yĕ:

28. Nĕ ĕh ka Nyesoa bâ hnyi monh yeu ăh nĭmle, ĕh kâ bro ăh nonoa-de hĕ, nenh dibade kâ wĕenh ah de peplănde hĕ yedi:

29. Nyebo boh nu nah winh, nenh dakâe boh wa

ko monh mâ: beh nu bebuno ăh buo, nenh de ăh nyebĕ iru boh wa li nâ ko monh mâ: be nyâ gĭdidi monh, nenh boh gĭdidi nâ, nenh be nyâ po monh krubwe mâ, bâ kâ krubwe.
30. Nenh kre ĕh nunaĕ, tĕ Aisăke wĕda Jekobo ăh
krubwe mâ popoemâ, nenh tĕ Jekobo yidao â buo Aisă-
ke yĕ we, hede â bebu Isâ woda â wanh, â pada năble.
31. Nenh â nyebwe tu pinhna hanh dibade, â yada nĕ â
buo mâ yĭ, nenh â poda â buo yĕ nâ, buo, bâ du yĕ, bâ
di â yu ăh mllĕ, tĕ â na po mo krubwe mâ.
32. Nenh â buo Aisăke poda nâ yĕ nâ, mâh nyâ be
nonhĕ? Nenh â poda nâ, mâ nah yu nonh, mâ nah tedĕ
yu, Isâ nonh.
33. Nenh Aisăke ăh fĕ hnina nâ baka, nenh â poda nâ,
be yi nyânâ due mllĕ, â yaedĕ nĕ mo mâ, nenh ne die nĕ
wĕ, ple ne di, nenh ne po nâ krubwe mâ? nenh hanhte â
mi krubwe kâmâ.
34. Nenh tĕ Isâ â wânhna â buo ăh winh nĕnonh, â
yĕedade winh, â weda wĭwe ăh sowanh, nenh â poda â
buo yĕ nâ, po mo krubwe mâ yĭ, ĕh mâ na nyebwe
tu, O, na buo.
35. Nenh â poda nâ, nah bebu nâ didĕ naneka, nenh â
kba nah krubwe.
36. Nenh â poda nâ, ĕh ye teĕ, tĕ oh tu nâ Jekobo
nyĭne? kâre â kbada ăh kbudi sŏnh nonh, â haĕ mo
kwa: â kbada na yu lu waa; ple nâ nedĕ â kba na
krubwe dĭ. Nenh â poda nâ, yeo krubwe dĕ te se, ko
na ta?
37. Nenh Aisăke tuda Isâ gne, â poda nâ, ĕmo nu nâ
nah buo mâ, nenh â bebuno ăh popleyinâ, nononh ne hnyi
nâ boh nu â leyirudĕ; nenh dibade kâ wĕenh hĕ, nenonh
ne nu â kledede mâ: nenh hăne mie monh numâ dĭ, na yu?
38. Nenh Isâ poda â buo yĕ nâ, ple krubwe donh ne kâ,

na buo? po mo krubwe mâ yĭ, ěh mâ na nyebwe tu, O
na buo. Nenh Isâ yaedade winh, â weda.
39. Nenh â buo Aisăke tuda nâ gne, â poda nâ yě nâ,
yi, nah tina mi numâ nonoa-bro, ěh kâ yeu ăh nĭmle ne
wede lu yě hě ăh teble;
40. Nenh nah pliyě mi monh konâ tumâ, nenh mi nah
bebu ăh winh numâ: nenh kre ěh mi numâ, ne biwa
kbenh, ne hede hawa nâ dui lu nâ.
41. Nenh Isâ nyănhna Jekobo, ko krubwe nâ â buo po-
da nâ mâ ăh ta: nenh Isâ ăh woro peda nâ, buo ăh du-
mu-tu wenh eh nedě amo kwa; ne hede lawa bebu Je-
kobo ne.
42. Nenh winh ne nedě, â yu lu Isâ tuda, nenonh oh
loleda Riběka: nenh oh těda nyebo, oh dăda â yu wěde
Jekobo, nenh â poda nâ yě nâ, yi, nah bebu Isâ, â tide
âdui woro wudi ko nah ta, tě â po nâ, â mi monh lamâ.
43. Ně ěh ka, na yu, beh nu na winh; nenh beh du yě,
kwidi, beh mude bebu Leban mâ, kre Herăn:
44. Nenh beh hinde wenh, bebu ăh yero běh te ya nâ te;
45. Nenh yero ne bebu pe monh mâ běh te wě ple,
děně nuna nâ ěh mu nâ mâ hĭnu: nenh hede, mide nye-
bo těmâ, oh mu monh ya, beh mude těnonh wo: dě ěh
ka, ah sŏnh nonh ah po nâ ah wedeo mo yi, nyenăye-
do donh?
46. Nenh Riběka poda Aisăke yě nâ, na konâ wě mo
kbenh yě na, ko Hěte ăh nyĭno iru ăh ta: nenh Jekobo
bâ du Hěte ăh nyĭně hya, bâ wo bro nânonh ăh nyĭno iru
no nedě yě, hanh dě be nonh, na konâ di mo numâ?

LU XXVIII.

1. Nenh Aisăke dăda Jekobo, nenh â poda nâ krubwe
mâ, nenh â jěda nâ, â poda nâ yě nâ, nah du Kenăn ăh
nyĭno iru ah dâ.

2. Du yĕ, beh mude Pedăn-erăm, kre Bĕtuĕl, nâ teĕ de ăh buo, ăh kai biyo; nenh kre beh dude nyĭnĕ, kre de ăh bebu Lebăn ăh nyĭno iru nyenh.

3. Nenh Nyesoa nâ wĕde teble biyĕ ăh nunuĕ, bâ po monh krubwe mâ, bâ mu monh wudeĕ, tĕ â na pode monh kĕ nâ, beh mu nyebo ăh powa hwĕ nu.

4. Nenh bâ hnyi monh Ebrehăm ah krubwe, kâ nah poh hĕ; tĕ na kâ bro, nĕ ĕh kĕ nuo dabwĕ, hĕnĕ Nyesoa hnyina Ebrehăm.

5. Nenh Aisăke tĕdade Jekobo; nenh â munade Pedăn-erăm, kre Lebăn, nâ mâna Sĭrĭape Bĕtuĕl ăh yu, mâ, â mâna Ribĕka, nâ kâda Jekobo kâ Isâ hĕ, ăh bebu.

6. Nenh tĕ Isâ yida Aisăke tĕ â poda Jekobo krubwe mâ, nenh tĕ â tĕda nâ Pedăn-erăm, bâ duda â nyĭnĕ tĕnonh; nenh tĕ â yida nâ krubwe mâ pe, â gjĕda nâ, â poda nâ, nah duda Kenăn ăh nyĭno iru ăh dâ te;

7. Nenh tĕ â yida Jekobo tĕ â nuna â buo kâ â de hĕ ăh winh, â muna Pedăn-erăm;

8. Nenh tĕ Isâ yida nĕ tĕ Kenăn ăh nyĭno iru yeda â buo Aisăke ăh woro nu;

9. Hede Isâ munade Ĭsmeĕle mâ, nenh â duda Mehelăte, nâ mâna Nibăjŏte ăh de ăh nyĭnĕ yu, hânâ mâna Ebrehăm ăh nyebĕ yu Ĭsmeĕle ăh nyĭnĕ yu, â poda nâ â nyĭno be kĕ.

10. Nenh Jekobo wodade Byiŭshĭba, â munade Heran ăh waa mâ.

11. Nenh â nyĭnĕnao ĕh tĕde te, nenh â wudedao tâyedo biyĕ, kâre wĕnh bida ni; nenh â dudao sie tĕnonh, nenh â nuna ne â lu-kĕ-podĕ mâ, nenh â pĕdao tĕnonh, â mâĕna.

12. Nenh â yada yeye, nenh â yida bwediba, ĕh nyĭnanao bro mâ, â lu kwĕdade yeu: nenh Nyesoa ăh enjebo oh yĕdeda nĕ kĕ, oh tededa nĕ kĕ.

13. Nenh, yi, Jehova nyĭnanao nĕ lu, nenh â poda nâ,
mâ nah buo Ebrehăm ăh Jehova Nyesoa, nonh, nenh mâ
Aisăke ăh Nyesoa nonh: bro nĕ ĕh kĕ pĕdĕ, mâh mi nĕ
hnyimâ, nenh nah poh yedi;
14. Nenh nah poh mi yĕ womâ bro ăh pubwi, nenh kre
nisedi, kâ idu lu hĕ, nenh kra wudi yedi, nenh idu kedĭ
yedi, mide mâ nyĭnĕmâ wĕ: nenh yedi, nah poh yedi,
ahmu mi tibwi ăh popleyinâ eh nedĕ bro mâ, krubwe mâ
nâ pomâ.
15. Nenh yi, nĕ monh mâ, nenh mi monh yimâ tumâ
kre ble ăh popleyinâ ne mi kĕ nâ mumâ kudi, nenh mudĕ
monh bro nĕnonh kĕ ya dĭ: kâre nah sewao monh ne,
dene eh te ne tuda monh yĕ, tĕ na nuwa ne.
16. Nenh Jekobo woda nyinâ, nenh â poda nâ, hanhte
Jehova nedĕ tĕde nĕnonh, kre yea nĕ iboe.
17. Nenh â pida kwanonh, nenh â poda nâ, tĕde nĕnonh,
ĕh ne hwanonh! ĕh ye seya tĕde te dĭ, ĕh mâ Nyesoa kai
nonh, ĕh mâ yeu ăh kĭnuwunâ idi nonh.
18. Nenh Jekobo duda yĕ nyenâiru sesenĕ, nenh â duda
siâ nâ, â nuna â lu-kĕ-podĕ mâ, nenh â nyĭnaena nĕ huru,
hmŏnh timiyâ: nenh â woradeda nĕ kĕna lu nâ.
19. Nenh â tududa tĕde nĕnonh Bĕtĕl nyĭne: nĕma
orânh nânonh â nyĭne mâna Lŭze tedĕ kene.
20. Nenh Jekobo hladeda Nyesoa dĕ, â poda nâ, Nyesoa
bâ yi mo mâ nĕ, nenh bâ yi mo yie ti mâ mi, tĕne nĕ ne-
dĕ mide, nenh bâ yi mo frâ hnyi mâ mi, ne yi nĕ di, nenh
ĕh kâ diepodĕ hĕ,
21. Nenh ne diwade buo ăh bli kai biyo wânâwânâka
dĭ: nenh hede Jehova mâwa na Nyesoa nonh:
22. Nenh siâ nâ nedĕ, hâne nyĭnaeo hmŏnh timiyâ ĕh
miwa numâ Nyesoa ăh kai: nenh dene eh popleyinâ
ne miwa mo hnyimâ, hanhte, miwa monh hnimâ eh wae
pu ăh waa.

LU XXIX.

1. Hede Jekobo bida å tidě idi, å yida mi, å nyĭnenao idu lu nyebo ăh bro kě.

2. Nenh å tada nå, å yida ni-kodu, ěh nenade mobo, nenh å yida blăble ji tanh pědao ně waa; kåre kre ni-kodu nånonh wudi, oh kědade eh ji ăh ni: nenh siå hwě nenao ni-kodu nĕnonh winhyě.

3. Nenh kre tě nĕnonh eh ji ăh popleyinå eh kwededao nå: nenh oh krubweda siå nånonh nå, oh hadao ně ni-kodu winhyě, oh hnyina blăble ni, nenh oh podao siå nå-nonh ni-kodu winhyě, ko å tědě dĭ.

4. Nenh Jekobo poda no yě nå, na bebuno ah, tě a woě? Nenh oh poda nå, a kåde Herăn.

5. Nenh å poda no yě nå, ah ibo Nehå ăh nyebě yu Lebăn ne? Nenh oh poda nå, a ibo nå ne.

6. Nenh å poda no yě nå, å ne hanhka? Nenh oh poda nå, å ne hanhka, nenh yi, kre å nyĭně yu Retyěl å yěde blăble, å didě.

7. Nenh å poda nå, yi, wěnh ěh te ěh ne yeu, nenh ěh ye wudebade ăh yae ti ni: bah hnyi blăble ni, nenh bah mu ne ktyě må kba.

8. Nenh oh poda nå, a yede ně wě, eh ji ăh popleyinå beh wě kedĭ, nenh boh krubweě siå nå, boh ha nå, nikodu winhyě pledonh; nenh hede a hnyie blăble ni ne.

9. Nenh tě å yida no må hlĭ, Retyěl didao, å yada å buo ăh blăble; kåre nå tida ne yimå.

10. Nenh kre ěh nunaě, tě Jekobo yida Retyěl nå måna å de bebu Lebăn ăh nyĭně yu, ěh kå å de bebu Lebăn ăh blăble hě, hede Jekobo krĭnenao, å krubweda siå nå, å hadao nå ni-kodu winhyě, nenh å hnyina å de ăh bebu Lebăn ăh blăble ju ni.

11. Nenh Jekobo nyăna Retyĕl ăh wunâ, nenh â yadade winh, â weda.

12. Nenh Jekobo leleda Retyĕl, â mâna â buo bebu nonh, nenh â mâna Ribĕka ăh nyebĕ yu nenao: nenh â kbada kwidida, â leleda â buo.

13. Nenh kre ĕh nunaĕ, tĕ Lebăn wânhna â de ăh nyĭnĕ yu ăh yu Jekobo ăh te, hede â kbada kwidida, â muna nâ nya bĕdemâ, nenh â brĕdeda nâ kudi, â nyăna â wunâ, nenh â yadade nâ â bli. Nenh â leleda Lebăn te ne nedĕ, ăh popleyinâ.

14. Nenh Lebăn poda nâ yĕ nâ, hanhte, mâh na kra kâ na fĕ hĕ nonh. Nenh â hinade nâ mâ hâbo.

15. Nenh Lebăn poda Jekobo yĕ nâ, kâre tĕ teĕ bebu, ple ĕh nu tĕĕ beh nu na konhwa putu? Lele mo, dĕ dĭ bĕh nuĕ nah peeda?

16. Nenh Lebăn kâda nyĭno iru sŏnh; â dâ kbada mâna Lia, nenh â dâ bâdo mâna Retyĕl.

17. Nenh Lia ăh yi nânayinâ; nĕma Retyĕl â seyĕ nânayinâ baka.

18. Nenh Jekobo nowănena Retyĕl: nenh â poda nâ, yede hmnhlesŏnh nonh, ne mi nah lo nunemâ ko nah nyĭnĕ hya Retyĕl ăh ta.

19. Nenh Lebăn poda nâ, ĕh nu hanh dĕ, be hnyi monh nâ mâ, hio be hnyi nâ nyebwe te: nedĕ mo mâ.

20. Nenh Jekobo nunena lo yede hmnhlesŏnh, ko Retyĕl ăh ta; nenh kre nâ yi eh woda yĕ sĕĕsĕĕ nyenăyede, kâre â nowănena nâ ăh ta.

21. Nenh Jekobo poda Lebăn yĕ nâ, hnyi mo na nyĭnĕ, kâre na nyenăyede wĕde yĕ nâ, tĕ na pade nâ mâ.

22. Nenh Lebăn kweda nyebo ăh popleyinâ no nenao tĕnonh yibwa nâ, nenh â pinhna dibade.

23. Nenh kre ĕh nunaĕ widĕ, â duda â nyĭnĕ yu Lia, â yadao nâ nâ mâ: nenh â padade nâ mâ.

24. Nenh Lebăn hnyina â nyĭnĕ yu Lia, â nyĭnĕ nyebaiero Zĭlpa, â muna â leyu dĕ nu.

25. Nenh kre ĕh nunaĕ, tĕ nyenĕ nyăna nâ, hede ĕh nuna Lia: nenh â poda Lebăn yĕ nâ, dĕĕ nuĕ mo mâ yĭ? ĕh ye Retyĕl ăh ta, ne nu nah lo? dĕ ĕh ka, ne bedeĕ mo dĭ?

26. Nenh Lebăn poda nâ, ĕh yedĕ a bli ne, ĕh mâ hya ăh be hi nyekbada nâ, beh kâ nyebeyâ.

27. Beh wĕde â wie yĕ nâ, nenh a mi monh nyâ nânonh hnyimâ yĭ, ko yede te hmnhlesŏnh ăh lo ne di mo yĕ numâ ăh ta.

28. Nenh Jekobo nuna nĕ, nenh â wĕdade â wie yĕ nâ: nenh â hnyina nâ â nyĭnĕ yu Retyĕl, bâ muna â nyĭnĕ nu yĭ.

29. Nenh Lebăn hnyina â nyĭnĕ yu Retyĕl, Bĭlha, nâ mâna â nyĭnĕ nyebaiero, bâ muna â nyĭnĕ leyu dĕ nu.

30. Nenh â padade Retyĕl mâ, nenh â nowănena Retyĕl ĕh hio Lia ăh nowănena, nenh â nunena â lo yede te hmnhlesŏnh, dĭ.

31. Nenh tĕ Jehova yida nĕ, Lia nyĕnhena ne, â krada â mwano yĕ; nĕma Retyĕl yada beyâ.

32. Nenh Lia duda kudi nâ, nenh â kâda nyebĕ yu, nenh â tududa nâ Rubĕn nyĭne: kâre â poda nâ, hanhte, Jehova yido na ware ne; nĕ ĕh ka, na nyebeyâ mi mo nowănemâ, tĕtinu.

33. Nenh â duda kudi nâ dĭ, nenh â kâda nyebĕ yu; nenh â poda nâ, kâre tĕ Jehova wânh na nyenhnyĕ te, nĕ ĕh ka, â hnyi mo nyebĕ yu nânonh yĭ: nenh â tududa nâ Sĭmyŏne nyĭne.

34. Nenh â duda kudi nâ dĭ, nenh â kâda nyebĕ yu; nenh â poda nâ, ti nĕnonh kĕ na nyebeyâ ăh woro mide mo mâ nemâ, kare te kâĕ nâ nyebĕ iru tanh ăh ta: nĕ ĕh ka oh duda nâ Livai nyĭne.

35. Nenh â duda kudi nâ dĭ, nenh â kâda nyebĕ yu; nenh â poda nâ, ti nĕnonh kĕ mi Jehova hanh nyĭne hnyimâ: nĕ ĕh ka, â tududa nâ Juda nyĭne: nenh â bŏda mwanena.

LU XXX.

1. Nenh tĕ Retyĕl yida nĕ, â yeda Jekobo iru kâe, Retyĕl tida â de ăh nyĭnĕ yu ktya mâ; nenh â poda Jekobo yĕ nâ, hnyi mo iru, neh te ko.

2. Nenh Jekobo bideda Retyĕl yero nâ: nenh â poda nâ, mâ Nyesoa nonh, â kada nah mwano yĕ?

3. Nenh â poda nâ, yi na nyĭnĕ nyebaiero Bĭlha, beh mune nâ mâ: nenh â mi na kone kĕ mwane, tĕ â na kâe mo iru penh.

4. Nenh â hnyina nâ â nyĭnĕ nyebaiero Bĭlha, bâ muna â nyĭnĕ nu: nenh Jekobo munena nâ mâ.

5. Nenh Bĭlha duda kudi nâ, nenh â kâeda Jekobo nyebĕ yu.

6. Nenh Retyĕl poda nâ, Nyesoa heya na te kĕ nâ, â wânhna na winh ne yĭ, nenh â hnyi mo nyebĕ yu: nĕ ĕh ka â tududa nâ Dăne nyĭne.

7. Nenh Retyĕl ăh nyĭnĕ nyebaiero Bĭlha, â duda kudi nâ dĭ, nenh â kâeda Jekobo nyebĕ iru sŏnh ăh nyebĕ yu.

8. Nenh Retyĕl poda nâ, kprĕ ăh dĕ hwĕ nonh pede de ăh nyĭnĕ yu, nenh ne sea nâ: nenh â tududa nâ Năptăle nyĭne.

9. Te Lia yida nĕ yi, tĕ â bŏda mwanena ne, hede â duda â nyĭnĕ nyebaiero Zĭlpa, â hnyina nâ Jekobo bâ muna â nyĭnĕ nu.

10. Nenh Lia ăh nyĭnĕ nyebaiero Zĭlpa kâeda Jekobo nyebĕ yu.

11. Nenh Lia poda nâ, oh kpanh no di; nenh â tududa nâ Găde nyĭne.

12. Nenh Lia ăh nyĭnĕ nyebaiero Zĭlpa kåeda Jekobo nyebĕ iru sŏnh ăh nyebĕ yu.

13. Nenh Lia poda nå, na plå ble ne, kåre nyĭno iru mi mo dădemå krubwe kåå: nenh å tududa nå Ăsŭ nyĭne.

14. Nenh kre bla ktyĕ nyenĕ, Rubĕn munade bånh, å yida măndreke, å yada ne å de Lia må. Nenh Retyĕl poda Lia yĕ nå, bădе monh ne, beh hnyi mo nah yu ăh măndreke dĭ, å yaĕ.

15. Nenh å poda nå yĕ nå, dĕde nĕ te bwi, tĕ ha mo na nyebeyå kwa? Nenh, ne po nå, mu na yu ăh măndreke kba dĭ? Nenh Retyĕl poda nå, å kå måh hĕ mio tĕde donh pemå tåyedo nĕnonh biyo, ko nah yu ăh măndreke ăh ta.

16. Nenh Jekobo wodade bånh widĕ, nenh Lia muna nå nya bĕdemå, nenh å poda nå, didĕ mo må pĕ; kåre ne kunhne monh na yu ăh măndreke. Nenh å pĕda nå må tåyedo nånonh biyo.

17. Nenh Nyesoa wånhna Lia ăh winh, nenh å duda kudi nå, å kåeda Jekobo nyebĕ iru hmnh ăh nyebĕ yu.

18. Nenh Lia poda nå, Nyesoa hnyi mo na kunhnedĕ ne, kåre ne hnyi na nyebeyå na nyĭnĕ nyebaiero: nenh å tududa nå Ĭseka nyĭne.

19. Nenh Lia duda kudi nå dĭ, nenh å kåeda Jekobo nyebĕ iru hmnhledonh ăh nyebĕ yu.

20. Nenh Lia poda nå, Nyesoa hnyi mo hanh hedo; tĭ nĕnonh na nyebeyå mio mo må nemå, kåre tĕ kåĕ nå nyebĕ iru hmnhledonh ăh ta: nenh å tududa nå Zĕbyulŏn nyĭne.

21. Nenh woĕo ti nĕnonh, å kåda nyĭnĕ yu, nenh å tududa nå Daina nyine.

22. Nenh Nyesoa hiena Retyĕl ăh te wore må nå, nenh Nyesoa wånhna å winh, nenh å krada å mwano yĕ.

23. Nenh â duda kudi nâ, nenh â kâda nyebĕ yu; nenh â poda nâ, Nyesoa ha mo twenh yibwa nâ:
24. Nenh â tududa nâ Josefe nyĭne; nenh â poda nâ, Jehova dio mo nyebĕ yu te pomâ.
25. Nenh kre ĕh nunaĕ, tĕ Retyĕl kâda Josefe, hede Jekobo poda Lebăn yĕ nâ, po mo honânh, tĕ na mu na sĕyĕ ăh tĕde, ke na bli.
26. Hnyi mo na nyĭno kâ na iru hĕ, hono oh ta nu nah lo, nenh bâ mo be mu: kâre ibo na lo, dene nu monh yĕ ne.
27. Nenh Lebăn poda nâ yĕ nâ, băde monh ne, bĕh teĕ hanhte ne yio monh krubwe yie yi, nenh fâ: kâre yido nĕ ne, tĕ Jehova po mo krubwe mâ, ko nah ta.
28. Nenh â poda nâ, hlade mo nah wudi, nenh tĕ na hnyi monh ne mâ.
29. Nenh â poda nâ yĕ nâ, ibo nĕ hăne ne nu nah lo ăh nunuĕ, nenh hăne nah wudebade nuna, tĕ eh nenao mo mâ.
30. Kâre ĕh nuna de kĭmede ne kâda ne, ple ne didĕ, nenh ti nĕnonh eh wudo ne, eh ho baka: nenh Jehova poda monh krubwe mâ, tĕ didadĕ: nenh ti beĕ miwa nenĕ sĕyĕ ăh năblewĕ ăh teble nâ pânhnemâĕ yĭ?
31. Nenh â poda nâ, dĕ be, be hnyie monh? Nenh Jekobo poda nâ, nah hnyi mo dĕde te: dĕ donh nĕnonh beh nu mo yĕ, nenh hede ne tu nah wudebade yi mu ne klede dĭ.
32. Nenh nyenăyedo nânonh, mi nah wudebade ăh popleyinâ nyenh nâ nămâ, tĕ na hade wudebade ăh popleyinâ ăh giglĭde kâ eh kbanhwektyĕde hĕ, nâ, nenh tĕ na hade wudebade idikbobo ăh popleyinâ blăble nyenh nâ, nenh tĕ na hade eh kbanhwe-ktyĕde kâ eh giglĭde hĕ wuda nyenh nâ: nenh eh kbudi ne diwao kâmâ, beh mu na kunhnedĕ nu.

33. Kre na hanhte diwao mo gne tudimâ konâ ăh nya, nah nyebwe tu minâ yibwa pomâ, minâ na kunhnedĕ yi: nenh wuda ăh popleyinâ ne eh nah kâdâ giglĭde ne, nenh ehbe eh nah ktyĕdâ kbanhwe ne yedi, nenh blăble ăh popleyinâ eh nah idikbobodâ ne, ne yiwade mo ne kwa, ne hede yidiwa ne ne.

34. Nenh Lebăn poda nâ, wĕnhne nah winh ne ti mâ.

35. Nenh nyenăyedo nânonh, â hadade wuda ăh popleyinâ eh be kâ eh kbe hĕ, hene tededa yede kĕ nâ, eh kâda kbanhwe-ktyĕde hĕ, eh giglĭde yedida, nenh eh popleyinâ ne eh nena de pli nâ yedida, nenh eh kâ blăble ăh popleyinâ ne idiboda hĕ, nenh â tuda ne â nyebĕ iru kwa.

36. Nenh â kâ Jekobo hĕ heidi, â podao tidĕ tiĕ pedu ĕh wĕdade nyenăyede tanh ăh nânena; nenh Jekobo klededa Lebăn ăh wudebade ăh waa tiĕ.

37. Nenh Jekobo duda pŏpla ktyaunh ăh ti, ĕh kâ hezĕl ti hĕ, nenh tyĕsnŭte ti yedi; nenh â nuna ne hmĕma ti ăh ka, nenh â nuna eh ti nenonh ăh de pli eh seda pebe nâ.

38. Nenh ti ne â nuna hmĕma ti ăh ka, â podao ne wudebade yĕ ke eh ni-nana, tĕ eh dida namâ, beh teda nâ, tĕ eh na duda kudi nâ.

39. Nenh wudebade nenonh, eh duda kudi nâ ko ti nenonh yĕ, nenh eh kâda wudebade, eh tededa yede kĕ nâ, eh giglĭda, eh ktyĕda kbanhwe.

40. Nenh Jekobo grăda blăble iru, nenh â nuna wudebade eh tĕdade Lebăn ăh wudebade ne tededa yede kĕ nâ, eh kâ eh de idikbobo ăh popleyinâ hĕ mâ nâ: nenh â pode âdui ăh blăble waa donh kĕ, nenh â yeda ne Lebăn ăh wudebade nyenh po.

41. Nenh kre ĕh nunaĕ, be ti be kasia wudebade yida kudi nâ duidi, hede Jekobo tidade ti nenonh wudebade nya kre wa nanede kudi, tĕ eh na duda kudi nâ, kre ti nenonh nyenh.

42. Nenh wudebade beh pŏnhâna â neh pooao ne no yĕ: kre ĕh nunaĕ Lebăn kâda eh monânede, nenh Jekobo kâda eh kasiade.

43. Nenh nyebwe nânonh â panhna baka, nenh â kâda wudebade peplănde, nenh nyĭno leyiru kâ nyebĕ leyiru hĕ, yedi, nenh kămle kâ kasere hĕ, yedi.

LU XXXI.

1. Nenh â wânhna Lebăn ăh nyebĕ iru ăh winh, oh poda nâ, teble ăh popleyinâ ne a buo kâda, Jekobo kba ne ne wĕ; nenh dene mâna a buo, nenĕ ne nu nâ, â kâ â nyĭne ăh popleyinâ nĕnonh.

2. Nenh Jekobo tada Leban yibwa nâ, nenh â yida nĕ kre ĕh yeda tĕne â yibwa nena ko nâ mâ yĕ wo.

3. Nenh Jehova poda Jekobo yĕ nâ, mu kedĭ kre buono ăh bro kĕ, nenh nah tibwa mâ hĕ; nenh mi monh mâ nămâ.

4. Nenh Jekobo tĕdade nyebo, â dăda Retyĕl kâ Lia hĕ kre genh, tĕne â wudebade nenade,

5. Nenh â poda no yĕ nâ, ne yi ah buo ăh yibwa, tĕne ĕh nena ko mo mâ, ĕh ye nâ ne; nĕma buo ăh Nyesoa nâ nĕ mo mâ.

6. Nenh ah ibo nĕ ne, na kbenh ăh popleyinâ ne pedade, ne nina ah buo ăh lo.

7. Nenh ah buo bededa mo, nenh â hinena na peeda wenh pu; nĕma Nyesoa yeda nâ wo, bâ nuna mo dĕ de mâ.

8. Bâ hlída, bâ poda nâ, wudebade ne mi kbanhwe-ktyĕmâ beh nu nah kunhnede; hede wudebade ăh popleyinâ eh kâe kbanhwe-ktyĕde: nenh bâ hlĭda, bâ poda nâ, eh dene tede yede kĕ nâ, ne mi nah kunhnede numâ, nenh hede wudebade ăh popleyinâ kâe yede kĕ nâ tede

9. Krenonh Nyesoa nu ah buo ăh wudebade ăh kwa heha, nenh krenonh â nu mo eh hnyie.
10. Nenh kre ĕh nunaĕ, tĕ wudebade yida kudi nâ dui, hede worada na yi yeu, nenh yade yeye, ne yida blăble be ne nĕnena wudebade nenonh, eh tededa yede kĕ nâ, eh ktyĕda kbanhwe, eh nena yebli.
11. Nenh Nyesoa ăh enje hlĭda mo mâ, kre yeye wudi, â poda nâ, Jekobo ; nenh ne poda nâ, mâ nedĕ.
12. Nenh â poda nâ, wora nah yi yeu, nenh beh yi blăble be ăh popleyinâ ne nĕnede wudebade, eh tedede yede kĕ nâ, eh giglĭde ne, eh ne yebli: kâre ne yida dene eh popleyinâ Lebăn nina monh mâ.
13. Mâ Bĕtĕl ăh Nyesoa nonh, tĕne prudedade siâ timiyâ nâ, nenh tĕne podedade mo dĕ: nenh du yĕ, beh wodĕ bro nĕnonh kĕ, nenh beh mude nah tibwa ăh bro kĕ kedĭ.
14. Nenh Retyĕl kâ Lia hĕ tuda nâ gne, oh poda nâ yĕ nâ, ple a kâdĕ waa henh kudĕ kre a buo ăh kai biyo dĭ?
15. Â neh hĭdĕde amo dabwe? Ĕmo â pru amo ne, nenh â worada a wudi ăh popleyinâ wunâ yĭ.
16. Kâre pĕnhma ăh popleyinâ ne Nyesoa ha a buo kwa, eh mâ a kâ a iru hĕ ăh kokâde nonh: nenh be te be Nyesoa tu monh yĕ, nĕ beh nu.
17. Hede Jekobo duda yĕ, â tudao â nyebĕ iru kâ â nyĭno hĕ kămle kĕ nâ;
18. Nenh â kbada â wudebade ăh popleyinâ ne eh kâ â kokâde ăh popleyinâ ne â kâda hĕ, eh mâ wudebade ne â yida, hene â kâdedade Pedăn-erăm, tĕ â na munade â buo Aisăke mâ kre Kenăn bro kĕ.
19. Nenh Lebăn muna â blăble kĭdemâ: nenh Retyĕl yidida â buo ăh kusebwi ne â kâda.
20. Nenh Jekobo wodao Sĭrĭape Lebăn mâ húhudika, e â veda nâ lele â kwidida.

21. Kre â nuna, â kwidida, â kbada â teble ăh popleyinâ ne â kâda: nenh â duda yĕ, â peda nihba, nenh â hmĕnenade yibwa tebwe Gĭlyăde mâ.

22. Nenh oh leleda Lebăn nyenăyede tanh ăh nyenăyedo nonh, Jekobo kwidida ne.

23. Nenh â kbada â bebuno tide idi, oh kwĕda nâ mâ, oh nănena nyenăyede hmnhlesŏnh; nenh oh yĕdedade nâ Gĭlyăde ăh tebwe lu kĕ.

24. Nenh Nyesoa yada Sĭrĭape Lebăn lu kre yeye wudi tâ, nenh â poda nâ yĕ nâ, măyio, neh te Jekobo te dĕ yĕ tu, banh hanh te, banh te krenh.

25. Nenh Lebăn yĕda Jekobo kĕ. Nenh kre tebwe nânonh lu Jekobo podade â pĕma: nenh Lebăn kâ â bebuno hĕ, oh podade wa pĕme kre Gĭlyăde tebwe lu.

26. Nenh Lebăn poda Jekobo yĕ nâ, dĕne nuĕ yĭ, ne hudidi mo yi ne wode mo mâ, nenh ne kbĕ na nyĭno iru, oh wo tonh kĕ krâoh yĕ?

27. Dĕ ĕh ka mâh kwidida, mâh wodao mo yi huhudika; nenh kre yeda mo lele, tĕ na poda monh honânh saunhka, tĕ a na blida wora, a muna bididĕ bi, ĕh kâ hoba hĕ?

28. Nenh kre yeda mo bâ kre yeda na nyebĕ iru kâ na nyĭno iru hĕ ăh wuni nyă? Nah dĕ ne nu, ĕh boboka ne nu.

29. Ne wĕde nĕ ne, be nu dĕ, be krâ monh wunâ nâ: nĕma buo ăh Nyesoa nâ hlĭda mo mâ trârâdâ ăh widĕ, â po nâ, măyio neh te Jekobo te de yĕ tu, banh hanh te, banh te krenh.

30. Nenh hanhte blĕde yĕ beh mu, kâre buo bli ăh to ni monh baka, nenh dĕ ĕh ka mâh yidie na gĭdi dĭ?

31. Nenh Jekobo tuda Lebăn gne, a poda nâ, kâre pieda hwanonh: wŏnh bedăne hae mo nah nyĭnoiru kwa kranhka.

32. Be nyâ be â mâ yĕdede nah gĭdi, nenh â nah ne ko-
nâ: tĕ a bebuno neo monh yĕ kbĕnhde, be nah dĕ be
nedĕ mo mâ, nenh kba nĕ. Kâre Jekobo yeda nĕ ibo,
tĕ Retyĕl yĭdida ne.
33. Nenh Lebăn padade Jekobo ăh pĕma biyo, ĕh kâ
Lia ăh pĕma hĕ, nenh nyĭno nyebaiere sŏnh wa pĕme
yedi: nĕma â yedade ne yi. Hede â wodade Lia ăh pĕ-
ma biyo, nenh â padade Retyĕl ăh pĕma biyo.
34. Nenh Retyĕl nâ yada kusebwi nenonh, nenh â po-
dade ne kămle ăh podo biyo, nenh â nena ne kĕ. Nenh
Lebăn senhna pĕma ăh popleyinâ biyo, nâ, kre â yeda ne
yĕde.
35. Nenh â poda â buo yĕ nâ, ĕh nah yae buo kra wu-
di, tĕ neh du yĕ ko monh yĕ ăh ta; kâre ne nyinĕ nâ.
Nenh â pânhna ne nâ, kre â yeda kusebwi nenonh yi.
36. Nenh Jekobo bida yero, nenh â plĕda Lebăn mâ:
nenh Jekobo tuda Lebăn gne, â poda nâ, dĕ kranh be, ne
nue monh mâ dĭ? henh dĕ kuku ăh kbudo be ne nu, ple
ne kwĕ mo mâ kjidida ka?
37. Nenh tĕ senh na kokâde ăh popleyinâ fĕ nâ, dĕ be
ne yĕdĕĕde na nable ăh popleyinâ nyenh? Podĕ ne na
bebuno kâ nah bebuno hĕ yĕ, tĕ oh na heya a te kĕ nâ.
38. Yede ăh woro nonh, ne hinde monh mâ; nah blă-
blekbe kâ nah wudakbe hĕ, eh ye eh iru wanhe, nenh ye
nah wudebade ju ăh blablebe di.
39. Wanh mllĕ bĕh krâda ĕh dâ, nenh neh yadade
monh nĕ mâ yĕ; nĕma ne hĕda ĕh te; mâ ne idĕde-
dade nĕ kwa, banh ĕh yidiĕda nyenĕ, onh banh ĕh
yidiĕda tâ.
40. Krenonh nena: nyenĕ bĕh nenao, nenh wĕnh ĕh yĕ
bĕh lada mo, nenh nemne klli niena mo khĕ tâ; nenh na
nyinâ kbĕdade mo yi nâ.
41. Kre ne nude yede ăh woro, nah kai biyo ăh hinhe:

yede pu ne nâ yede hănh biyo, ne ne nunena nah lo ko nah nyĭno iru sŏnh ăh ta, nenh ne nuna yede te hmnhledonh ko nah wudebade ăh ta: nenh wenh pu ne hinena na pĕeda mâ.

42. Nenh buo ăh Nyesoa yedi, â mâ Ebrehăm ăh Nyesoa, nenh Aisăke ăh hwanonh, bĕh yedade mo kudi ne, hede hanhte poe mo honânh muna swĕnh nâ po, Nyesoa yida na swĕnh kâ na kwe ăh nunude hĕ, nenh â podeda monh yero nâ trârâdâ ăh widĕ.

43. Nenh Lebăn tuda Jekobo gne, â poda nâ, nyĭno iru no nedĕ, na nyĭno iru nonh, nenh iru no nedĕ, na iru nonh, nenh wudebade ne nedĕ, na wudebade nonh, nenh dene eh popleyinâ yi, mâ kâ ne; nenh nyenăyedo nâ nedĕ, hăne mie numâ ko na nyĭno iru kâ wa iru no oh kâ, hĕ mâ?

44. Nenh beh di, ba tu yede, yedi, nenh yedi; nenh bĕh mu yidodedĕ nu ko kâ mo hĕ ăh heidi.

45. Nenh Jekobo duda siâ, nenh â nyĭnaena nâ hmŏnh timiyâ.

46. Nenh Jekobo poda â bebuno yĕ nâ, bah kwe sie yibwa nâ; nenh oh duda sie, oh poda eh du: nenh oh tadedao eh du kĕ.

47. Nenh Lebăn tududa nĕ Jiga-seheduta nyĭne: nenh Jekobo tududa nĕ Gelide nyĭne.

48. Nenh Lebăn poda nâ, siâ du nâ nedĕ, nâ teĕ yidodedĕ ko kâ mo hĕ ăh heidi nyenăyedo nâ nedĕ; nĕ ĕh ka, oh tududa nĕ Gelide nyĭne;

49. Nenh ĕh nyĭne be mâna Mĭzpa; kâre â poda nâ, Jehova bâ tao amo heidi nâ kâ mo hĕ, tĕ a yedĕ tĕde donh ne.

50. Ne yi na nyĭno iru swĕnh tu, ke ne mă ne nyĭno te na nyĭno iru nâ, hanhte nyebwe te yede amo mâ ne; Nyesoa donh nâ kâ mo hĕ â mâ a yi-poâ.

51. Nenh Lebăn poda Jekobo yĕ nâ, yi, sie du nâ nedĕ, nenh timiyâ nâ nedĕ yedi, nenonh ne podĕ kâ mo hĕ a heidi;

52. Sie du nânonh bĕh nu yidodedĕ, nenh timiyâ nânonh bĕh nu yidodedĕ, neh te sie du nânonh ta neh tede monh mâ di, nenh neh te sie du nânonh kâ timiyâ nânonh hĕ nâ ta, a neh te adui dĕĕ nu.

53. Ebrehăm ăh Nyesoa, nenh Nehâ ăh Nyesoa yedi, nenh wa buno ăh Nyesoa yedi, bâ heya a te kĕ nâ. Nenh Jekobo podade â buo Aisăke ăh hwanonh.

54. Hede Jekobo kbada te-hadede, â ladedade ne tebwe lu, nenh â dăda â bebuno boh dida dibade: nenh oh dida dibade, nenh tâyedo biyĕ oh wudededade tebwe nânonh lu.

55. Nenh nyenăiru sesĕnĕ Lebăn duda yĕ, â nyăna â nyĭno iru kâ â nyebĕ iru hĕ ăh wuni, nenh â poda no krubwe mâ; nenh Lebăn wodao, â munade â tĕde.

LU XXXII.

1. Nenh Jekobo bida tide idi, â yida mi, nenh Nyesoa ăh enjebo kâ nâ hĕ oh mwainena.

2. Nenh tĕ Jekobo yida no, â poda nâ, Nyesoa ăh nyebo ăh kpanh no nedĕ: nenh â tududa tĕde nĕnonh Mehenem nyĭne.

3. Nenh Jekobo tĕda â tĕdenâtĕoh nya, kre â bebu Isâ mâ, kre Siŭ ăh bro kĕ, kre Idŏm ăh bli.

4. Nenh kre â nuna oh leleda, â poda nâ, kre bah po buo Isâ yĕ; kre nah leyu Jekobo po, ne tinade Lebăn mâ, ne nenade ĕh yĕ ti nĕnonh kĕ:

5. Kâ bllĕ, kâ kăsere hĕ, nenh wudebade yedi, nenh nyebĕ leyiru yedi, oh kâ nyĭno leyiru hĕ; nenh ne tĕde nyebo tĕ oh na lele na buo, tĕ na yi hanh te ko monh yie.

6. Nenh tĕdenâtĕoh nononh oh didade Jekobo mâ kedĭ,
oh poda nâ, a nyĭnĕnade bebu Isâ mâ ne, nenh ko â dio,
â di monh nya bĕdemâ â yĕ nyebo ăh hubwi sŏnh tide idi.
7. Nenh Jekobo pida hwanonh baka, â kikleda nâ: nenh
â grăda â nyebo no nenao nâ mâ, oh kâ â wudebade
ăh ji hĕ, nenh kămle yedi, â nuna eh wae sŏnh:
8. Nenh â poda nâ, Isâ bâ nyĭnĕo eh waa be mâ, bâ
twa nâ, nenh hede, waa be nâ dio semâ, boh kwidi.
9. Nenh Jekobo poda nâ, O buo Ebrehăm ăh Nyesoa, O
buo Aisăke ăh Nyesoa, mâh Jehova nâ poda mo yĕ
nâ, mu nah bli kedĭ kâ nah tibwa mâ hĕ, nenh mi
monh hanhka numâ:
10. Ne yede nĕ wĕ nah wore mâ nâ popoĕ kâ nah hanh
te ăh popleyinâ hĕ, hene tededa nah leyu yĕ, ne yede nĕ
wĕ be kba eh debwĭ; kâre tĕ yida Jâdăn nâ nedĕ tĕ,
kodu nâ nedĕ ĕh donh ne blĭda kwa: nenh ti nĕnonh kĕ
ne wo nyebo kpenh sŏnh.
11. Băde monh ne wa mo, hao mo na bebu Isâ kwa:
kâre pie â hwanonh â neh te di, nenh â neh te mo twa
ne, nenh de nonh kâ oh iru hĕ yedi.
12. Nenh, ne hlĭda, ne poda nâ, hanhte mina monh
hanhka numâ, nenh mina nah poh numâ boh muna
idu ăh pesâ yĕ wo, hĕnĕ ĕh powa ăh hehĭdĕ nyâ
nah boade ne.
13. Nenh â wudedade tĕnonh tâyedo donh nânonh
biyo; nenh dĕnĕ nenadĕ nâ kwa, â hadao ĕh dĕ, tĕ
â na hnyina nę̆ â bebu Isâ;
14. Wudakbe ăh huba kâ wudabe ăh woro hĕ, nenh
blăblekbe ăh huba kâ blăblebe ăh woro hĕ yedi,
15. Nenh kămle ne eh nyide ni oh hĕda, ăh woro ne nâ
pu, eh kâ eh iru hĕ, nenh bllĕkbe ăh wore sŏnh kâ bllĕbe
pu hĕ, nenh kăsere kbe ăh woro kâ eh de bâde pu hĕ
16. Nenh â poda ne â leyiru kwa, â nuna eh ji ĕ

pleyinâ eh gŏda nena yŏ nâ: nenh â poda â leyiru yŏ nâ, Bah hinede mo nya, nenh bah pople eh ji fi mâ nâ.

17. Nenh â hlĭda nyaneâ mâ, â poda nâ, kâ na bebu Isâ bah mwaine, bâ yeda monh nâ, bâ po nâ, Nyâ kâe monh? Nenh, tĕ miŏ? Nenh, nyâ kâe de nenonh eh ne monh nya?

18. Hede, munâ po, nah leyu Jekobo kâ ne; ĕh mâ kwĕdekba â kwĕde na buo Isâ: nenh â nyebwe tu ne amo kedĭ yĭ.

19. Nenh kre â nuna nyebo sŏnh ăh nyebwe kâ nyebo tanh ăh nyebwe hĕ ăh leleda, nenh oh kâ oh popleyinâ ne oh kwĕda eh ji nĕnâ mâ nâ hĕ, â poda nâ, winh kburu donh nĕnonh, bah tu Isâ yŏ, bah yi nâ.

20. Nenh bah kwĕo, bah po nâ dĭ, nah leyu Jekobo â ne amo lĭ. Kâre â poda nâ, kwĕdekba nĕ ĕh ne mo nya, nĕ mi nâ yero hademâ ple be mu â yibwa yi; bedăne â krĕĕ mo yŏ.

21. Kre kwĕdekba nuna â nya nena: nenh â nyebwe tu â wudedade tâyedo nânonh biyo kre â nyebo nyenh.

22. Nenh tâyedo nânonh biyo â duda yĕ, â duda â nyĭno sŏnh, oh kâ â nyĭno nyebaiere sŏnh hĕ, nenh â nyebĕ iru pu ne nâ donh yedi, nenh â pededade Jăbŏke ăh nowânh idi.

23. Nenh â duda no, â tana no nibwebe, oh kâ dene â kâda hĕ.

24 Nenh Jekobo donh sedade; nenh nyebwe te, â kâ nâ hĕ oh hwĕnhnenade kbanh nyenĕ nyĕnena no kĕ nâ.

25. Nenh tĕ â yida nĕ, â yeda nâ sea, â toda â powâ ăh waa nâ; nenh ĕh hada Jekobo ăh powâ budeda tĕ oh hwĕnhena kbanh.

26. Nenh â poda nâ, tĕ mo nâ, be mu, kâre nyenĕ nyă nâ. Nenh â poda nâ, nah tĕ monh nâ ne, ne ye mo krube mâ po donh.

27. Nenh â poda nâ yĕ nâ, hăne nah nyĭne neŏ? Â poda nâ, mâ Jekobo nonh.

28. Nenh â poda nâ, nah nyĭne yiwaĕ Jekobo dăde dĭ, ĕh mi dĕdemâ Ĭsreĕle, kâre tene nye hwĕ ăh ka ne, kre na kbenh ne ko Nyesoa kâ nyebo hĕ mâ, tĕ.

29. Nenh Jekobo yedada nâ nâ, â poda nâ, băde monh ne, lele mo nah nyĭne. Nenh â poda nâ, dĕ ĕh ka ne kwĕo, ne yede na nyĭne nâ dĭ? Nenh â podedade nâ krubwe mâ.

30. Nenh Jekobo tududa tĕde nĕnonh Pĕnaiĕle nyĭne: kâre â poda nâ kâ Nyesoa hĕ, a tĕdĕo yibwa nâ, ple na honhnonh ĕh te ĕh hlâe yĕ.

31. Nenh tĕ â yida Pĕnuĕle nâ hi, wĕnh wodedade nâ nâ, nenh â blĕdeda â powâ mâ nâ.

32. Nĕ ĕh ka Ĭsreĕle ăh iru oh neh di tĕnâ nâ kwĕde powâ ăh waa, bĕh yĕ nyenăyedo nânonh: kâre â todâ Jekobo ăh powâ tĕnâ nâ, hĕnĕ koda.

LU XXXIII.

1. NENH Jekobo duda â yi yĕ, â tada nâ, nenh â yida Isâ kâ nyebo ăh hubwi sŏnh hĕ, oh didade. Nenh â grădeda â iru, â nyĭnĕ Lia kâ Retyĕl hĕ mâ, nenh â nyĭno nyebaiere sŏnh yedi.

2. Nenh â poda â nyĭno nyebaiere kâ oh iru hĕ nya, nenh â kwĕedao Lia kâ â iru hĕ, nenh Retyĕl kâ Josefe hĕ oh nena lĭ.

3. Nenh â hinade no nya, nenh â gĭdĕdedao âdui bro mâ nâ wenh hmnhlesŏnh, ple â krĭnenao â bebu mâ.

4. Nenh Isâ kbada kwidida, â muna nâ nya mwainena, â budededa nâ kudi, nenh â pinade nâ pro, â nyăna â wunâ: nenh oh weda.

5. Nenh â duda â yi yĕ, â yida nyĭno kâ oh iru

nenh â poda nâ, nyono neĕdedĕ, oh kwĕ monh mâ? Nenh â poda nâ, oh mâ iru no Nyesoa hnyina nah leyu, ko â nowănena ăh ta.

6. Hede nyĭno nyebaiere oh kwĕnenao nâ, oh kâ wa iru hĕ, nenh oh gĭdĕda yĕ nâ.

7. Nenh Lia kâ â iru hĕ, oh nyĭnenao yĭ, nenh oh gĭdĕda yĕ nâ: nenh Josefe kâ Retyĕl hĕ oh kwĕdao, oh kwĕnenao, nenh oh gĭdĕda yĕ nâ.

8. Nenh â poda nâ, dene eh popleyinâ, eh kâ mâ hĕ a mwaine, hăne eh ka neĕ? Nenh â poda nâ, ne ya ne, tĕ na yĕdedĕ nowanena na Kââ yie.

9. Nenh Isâ poda nâ, dĕ ne kâ, eh ho ne, bebu; de ne kâ, beh blĭ ne kwa.

10. Nenh Jekobo poda nâ, ondu, băde monh ne, ne yĕede monh hanhte yi, hede, krĕ na kwĕdekba yĕ: kâre nĕ ĕh te yiĕ nah yibwa, nenh ĕh ne hmŏnh Nyesoa ăh yibwa yĕ, ne yi, tĕ nah plâ bleĕ ko mo mâ.

11. Băde monh ne, beh duo na hanh te ne ya monh yĕ; kâre Nyesoa po mo krubwe mâ, nenh na de ne kâ, eh ho ne. Nenh tĕ â bădeda nâ baka, â blĭda nĕ kwa.

12. Nenh â poda nâ ye nâ, ba bi a tide idi, nenh ba mu, mi monh nya nămâ.

13. Nenh â poda nâ yĕ nâ, buo, ibo nĕ ne, tĕ hyĕiru oh nyemli ne, nenh wudebade ăh ji, eh ne mo mâ, eh ne kudi nâ: nenh nyebo boh takade no nâ baka, nyenăyedo donh, ne eh ji ăh popleyinâ ko ne.

14. Băde monh ne, buo ăh nyebwe tu, bâ hinde â leyu nya: nenh na nyebwe tu mu ne năne kpwĕekpwĕe, tĕne wudebade ne kbĕ, eh kâ hyĕiru hĕ eh boade kre di nĕ numâ nu, tĕ na nyĭnĕede ne buo mâ kre Siŭ lu.

15. Nenh Isâ poda nâ, bâ mo be sede monh mâ nyono nedĕ mo mâ ăh donh te. Nenh â poda nâ dĕĕ kaĕ? Bâ no be vio hanh te buo yi.

16. Nenh nyenăyedo donh nânonh Isâ muna kede dĭ kre Siŭ lu.

17. Nenh Jekobo bida tide idi, â yadedao Sŭkŏte, nenh â poeda kai, nenh â hada kburo ko â wudebade mâ: nĕ ĕh ka, oh tududa tĕde nĕnonh Sŭkŏte nyĭne.

18. Nenh Jekobo didao Shălĕm, hânâ mâ Sĕkĕm ăh orânh te, â nede Kenăn bro kĕ, tĕ â wodade Pedăn-erăm: nenh â poda â pĕma kre orânh nânonh ăh honânh.

19. Nenh mobo ăh waa hĕnĕ ĕh kĕ â podao â pĕma, â tŏna ĕh waa be Hemâ ăh iru kwa, nâ mâna Sĕkĕm ăh buo, â tŏna nĕ yĕ wudi ye ăh wore hmnh.

20. Nenh â podao tĕnonh âlta, nenh â tududa nĕ Elelohe Ĭsreĕle nyĭne.

LU XXXIV.

1. Nenh Lia ăh nyĭnĕ yu Daina, hânâ â kâeda Jekobo, â muna bro nânonh ăh nyĭno iru yimâ.

2. Nenh tĕ Sĕkĕm, â mâna Haivai pe Hemâ, hânâ kâda bro nânonh, ăh nyebĕ yu, yida nâ, â duda nâ, nenh â pĕdao nâ mâ, nenh â nyaana nâ mâ nâ.

3. Nenh â wĕda Jekobo ăh nyĭnĕ yu Daina yĕ baka, nenh â nowănena nyĭnĕ hya nânonh, nenh â hlĭdeda nyĭnĕ hya nânonh yĕwĕ winh mâ.

4. Nenh Sĕkĕm hlĭda â buo Hemâ mâ, â poda nâ, pânhe mo nyĭnĕ hya nâ nedĕ, be mu nâ du.

5. Nenh Jekobo wânhna nĕ, tĕ â nyaana â nyĭnĕ yu Daina mâ nâ; nenh â nyebĕ iru nenade â wudebade mâ mobo: nenh Jekobo yeda winh po, oh dida.

6. Nenh Hemâ, â mâna Sĕkĕm ăh buo, â munade Jekobo mâ, tĕ â na mlina nâ mâ.

7. Nenh Jekobo ăh nyebĕ iru wodade mobo tĕ oh wânhna nĕ: nenh ĕh yĕeda nyebo nononh kra wudi, ner

peda yero baka, kâre â nuna twenh dĕ hwĕ kre Ĭsreĕle,
tĕ â pĕdao Jekobo ăh nyĭnĕ yu mâ ăh ta; hĕnĕ yeda
nunudĕ.
8. Nenh Hemâ mlina no mâ, â poda` nâ, na nyebĕ yu
Sĕkĕm nâ wĕ nah nyĭnĕ yu yĕ baka: băde monh ne,
hnyi nâ bâ du nâ.
9. Nenh ah kâ amu hĕ ba dudude, bah hnyi amo ah
nyĭno iru, nenh ah mu a nonhnonh du.
10. Nenh ah mude amo mâ tinh: nenh ah mude bro
nĕnonh kĕ kâ; bah tindĕ, ah mudĕ pănhno podĕ, nenh
ah mudĕ nĕ kokâde kĕ kâde.
11. Nenh Sĕkĕm poda nyĭnĕ ăh buo kâ â bebuno *hĕ yĕ*
nâ, bah bâ mo, be yide ahmonh hanh te yie, nenh be de
be ăh wa nyĭne, ne hnyi ahmonh nĕ ne.
12. Nenh be de be ah idade mo ko nyĭnĕ nânonh ăh ta,
banh ĕh hie howĕ, nenh be dĕ ah wa nyĭne nĕ ne hnyi
ahmonh ne mâ ne: tĕ ah na hnyi mo nyĭnĕ hya nânonh
be mu nâ du.
13. Nenh Jekobo ăh nyebĕ iru tuda Sĕkĕm kâ â buo
Hemâ hĕ yeyedĕ gnĕ, kâre tĕ Sĕkĕm nyaana wa nowâro
Daina mâ nâ ăh ta;
14. Nenh â poda no yĕ nâ, ah te nĕ ah ti amo yĕ, a nah
nu nĕ ne, ĕh mâ, ba hnyi a nowâro nyânâ â ye sŭrkŭm-
saiseĕ bâ du nâ; kâre ĕh mâ twenh dĕ, ko amo mâ:
15. Nĕma dĕ nĕnonh, nĕ a mie kĕ wĕnhemâ, ĕh mâ ah
nyebĕbo ăh popleyinâ boh sŭrkŭmsaiseĕ nâ;
16. Nenh hede a hnyi ahmonh a nyĭno iru ne, nenh a
due ah nyĭno iru ne, nenh a muedĕ ahmonh mâ tinh, tĕ a
na nue diblĕ donh.
17. Nĕma bah ye a winh wânh, bah ye sŭrkŭmsaiseĕ;
nenh hede a kba a nyĭnĕ hya ne, nenh a mudĕ wo.
18. Nenh wa winh bleeda Hemâ kâ â yu Sĕkĕm hĕ
ăh plâ.

19. Nenh timeyu hya nânonh, â kekada, dĕ nenâ ăh nuĕ kâre â wĕda Jekobo ăh nyĭnĕ yu yĕ baka ăh ta: nenh â nyĭne weda, ĕh hinao â buo ăh tibwa ăh popleyina.

20. Nenh Hemâ kâ â yu Sĕkĕm hĕ, oh didao wa orânh ăh kĭnuwinhyĕ, nenh oh mlina orânh nânonh ăh nyebo mâ, oh peda nâ.

21. Nyono nedĕ oh mâ a hanh nyebo nonh, nĕ ĕh ka ba bâ no, boh tinde bro nânonh kĕ, oh mudĕ wa pănhno podĕ; kâre bro boa ne, ĕh wĕde no yĕ nâ; ba du wa nyĭno iru, nenh ba hnyi no a nyĭno iru, tĕ oh na du no yĭ.

22. Dĕ donh nyebo nononh oh po nâ, ba nu, ple oh mudĕ amo mâ tinh, tĕ oh kâ amu hĕ, a na nu nyebo kburu donh, nĕ mâ, a nyebĕbo ăh popleyinâ boh sŭrkŭmsaiseĕ, tene oh ni sŭrkŭmsaiseda.

23. Nenh ba wĕnh no, boh tindĕ amo nyenh, hede wa wudebade, eh kâ wa kokâde hĕ, nenh wa mllĕ ăh popleyinâ, a nah kâ ne ne wĕĕ?

24. Nenh nyebo ăh popleyinâ, no tededao orânh nânonh ăh kĭnuwinhyĕ idi, oh wânhna Hemâ kâ â yu Sĕkĕm hĕ ăh winh; nenh oh sŭrkŭmsaiseda wa nyebĕbo ăh popleyinâ, no oh wededao orânh nânonh ăh kĭnu wunâ idi nâ.

25. Nenh kre ĕh nunaĕ, nyenăyede tanh ăh nyenăyedo, tĕ oh nena ginh nâ, hede Jekobo ăh nyebĕ iru sŏnh, no mâna Sĭmyŏne kâ Livai hĕ, no mâna Daina ăh de ăh iru, oh duda wa pliya nenh oh munade orânh nânonh bĕka, nenh oh lada oh nyebĕbo ăh popleyinâ.

26. Nenh oh lada Hemâ kâ â yu Sĕkĕm hĕ pliya idi, nenh oh hada Daina Sĕkĕm ăh kai biyo, oh wodade.

27. Nenh Jekobo ăh nyebĕ iru, oh muna nyebo lĕeda mâ, nenh oh kpumnhnuna wa orânh, kâre oh nyaana oh nowâro Daina mâ nâ ăh ta.

28. Oh kbada wa blăble kâ wa bllĕ hĕ, nenh wa kăsere yedi, nenh wa dene nenade orânh eh kâ dene nenade geya hĕ, yedi.

29. Nenh oh pĕnhma ăh popleyina yedi, nenh oh krâda wa hyĕiru bwĭ kâ wa nyĭno ăh popleyinâ hĕ, nenh dene eh popleyinâ ne nenade kiya biyo oh kbada ne ne wĕ.

30. Nenh Jekobo poda Sĭmyŏne kâ Livai hĕ yĕ nâ, ah ti tu mo swĕnh, tĕ ah nu mo ne pe nonh kre bro nânonh ăh nyebo nyenh, no mâ Kenănwĕ kâ Pĕrĕzwĕ hĕ: nenh tĕ na nyebo ye ho, nyo nononh oh mi mo lu nâ kwedemâ, tĕ oh na la mo; nenh kâ na tibwa hĕ oh miwao amo hamâ.

31. Nenh oh poda nâ, ple bâ nu a nowâro wraure nyĭnĕ mâĕ?

LU XXXV.

1. Nenh Nyesoa poda Jekobo yĕ nâ, du yĕ, beh mude Bĕtĕl, beh tinde: nenh beh poede Nyesoa âlta, hânâ tededa monh âdui yĕ, tĕ yida bebu Isâ yĕ kwidiĕ.

2. Hede Jekobo poda â năblewĕ yĕ nâ, oh kâ nyono oh popleyinâ oh nenao nâ mâ hĕ, bah po ah gĭdi ne nede ahmonh nyenh wanh nâ, ah mu hmlĕne, nenh bah hine ah diepode mâ:

3. Nenh ba du yĕ, ba mude Bĕtĕl; nenh kre mide Nyesoa ăh âlta podemâ, hânâ tuda mo gne ke na swĕnh nyenăyedo idi, nenh â nena mo mâ, kre tidĕ ne nĕna idi.

4. Nenh oh hnyina Jekobo wa kokrâ-gĭdi ăh popleyinâ ne nenade no kwa ne, eh kâ noenh-bâ ăh popleyinâ ne nenao wa noenh mâ hĕ; nenh Jekobo hudidade ne oke tu, nâ nenade Sĕkĕm waa, biyo.

5. Nenh oh bida wa tidĕ idi, oh mina. Nenh Nyesoa ăh hwanonh nina orĕnh ne gradĕdade no nâ, kre oh yeda Jekobo ăh nyebĕ iru no nâ bla.

6. Nenh Jekobo didade Lŭz, ĕh nede Kenăn ăh bro kĕ, ĕh teĕ Bĕtĕl, â kâ nyebo ăh popleyinâ no nenao nâ mâ hĕ.

7. Nenh â podade âlta, nenh â dĕdeda tĕde nĕnonh El-bĕtĕle: kâre tĕ nenonh Nyesoa tededa nâ âdui yĕ ăh ta, tĕ â yida â bebu ăh yibwa yĕ kwidiĕ.

8. Nenh Ribĕka ăh nyĭnĕ nyebaiero, Dĕbora koda, nenh oh hadedao nâ Bĕtĕl kre oke tu honânh: nenh oh dĕdeda nĕ Ălŏn-ƀăkŭte.

9. Nenh Nyesoa tededa âdui Jekobo yĕ dĭ, tĕ â wodade Pedăn-erăm, nenh â poda nâ krubwe mâ.

10. Nenh Nyesoa poda nâ yĕ nâ, nah nyĭne mâ Jekobo: nenh nah nyĭne ĕh nah nu Jekobo dĭ, nĕma nah nyĭne bĕh nu Ĭsreĕle: nenh â tududa nâ Ĭsreĕle nyĭne.

11. Nenh Nyesoa poda nâ yĕ nâ, mâ teĕ Nyesoa nâ wĕde teble biyĕ ăh nunuĕ: beh wudo, nenh beh ho; nenh miwa dako kâ dako ăh kbudi hĕ numâ, nenh kĭnhbo miwade monh fĕ womâ;

12. Nenh bro nĕ, ne hnyina Ebrehăm kâ Aisăke hĕ, bro nĕnonh mâh mi nĕ hnyimâ kâ nah poh, no oh miwao monh mâ kwĕmâ, hĕ.

13. Nenh Nyesoa wodao nâ mâ, â yada yeu, ko tĕne â hlĭledao nâ mâ.

14. Nenh Jekobo nyĭnaena timiyâ ko tĕne â hlĭledao nâ mâ, â mâna sie ăh timiyâ: nenh â worĕdeda nĕ nĕna hedo lu nâ, nenh â worĕdeda nĕ kĕna lu nâ.

15. Nenh Jekobo tududa tĕde ne Nyesoa hlĭledao nâ mâ Bĕtĕle nyĭne.

16. Nenh oh wodao Bĕtĕle, oh bidao wa tide idi; nenh tĕ oh yida Ĕfrăta mâ nâ kwane, hede kudi hlĕda Retyĕle kĕ, nenh â weda ku baka.

17. Nenh kre ĕh nunaĕ, tĕ â yida ku we baka, hedĕ mwane-nyĭnĕ poda nâ yĕ nâ, nah pida hwanonh; mi nyebĕ yu nânonh mwanemâ yĭ.

18. Nenh kre ěh nunaě, tě â yida honhnonh mlě, (kâre â kwedaě,) hede â tudida nâ Běn-onai nyĭne: něma â buo tida nâ Běnjemĭn nyĭne.

19. Nenh Retyěle koda, nenh oh hadedade nâ tidě nâ mi Ĕfrăta idi, ěh teě Bětlehěm.

20. Nenh Jekobo nyĭnaenao timiyâ â wudida kě: ně ně mâ Retyěle ăh wudida ăh timiyâ, ěh yě nyenăyedo nânonh kě.

21. Nenh Ĭsreěle bidao â tide idi, nenh â hinenade Ida ăh kpada waa mâ, â podade â pěma.

22. Nenh kre ěh nunaě, tě Isreěle tinade bro nânonh kě, hede Ruběn muna, â pědao â buo ăh kado Bĭlha mâ; nenh Ĭsreěle wânhna ně. Nenh Jekobo ăh nyebě iru oh nuna pu nâ sŏnh:

23. Lia ăh nyebě iru; no mâ Ruběn, nânonh teě Jekobo ăh yŭ lu, â kâ Sĭmyŏne hě, nenh Livai kâ Juda hě yedi, nenh Ĭseka kâ Zěbyulŏn hě yedi:

24. Nenh Retyěle ăh nyebě iru; no mâna Josefe kâ Běnjemĭn hě:

25. Nenh Retyěle ăh nyĭně nyebaiero Bĭlha ăh nyebě iru nâ kâda; no mâna Dăn kâ Năptele hě:

26. Nenh Lia ăh nyĭně nyebaiero Zĭlpa ăh nyebě iru nâ kâda; no mâna Găde kâ Asŭ hě: nyo nononh no mâna Jekobo ăh nyebě iru, hono â kâdedade Pedăn-erăm.

27. Nenh Jekobo didade â buo Aisăke mâ, kre Mămre, kre Aba ăh orânh, nâ mâ Hěbrŏn wudi, těne Ebrehăm kâ Aisăke hě oh tinade.

28. Nenh Aisăke ăh nyenăyede, eh nuna yede ăh wore siedonh.

29. Nenh Aisăke koda, nenh â tuiedade â nyebo nyenh, tě â kbwěda, â nyenăyede wědade yě nâ: nenh â nyebě Isâ kâ Jekobo hě hadao nâ.

LU XXXVI.

1. Nenh nyono nedĕ, nono mâ Isâ, nâ mâ Idŏm, ăh nyebo ăh kbudi.

2. Isâ duda Kenănwĕ ăh nyĭno iru: nenh Eda nâ mâna Hĕte-pe Ilŏn ăh nyĭnĕ yu, â kâ Eholĭbăma nâ mâna Ena, hânâ mâna Haivai-pe Zĭbyŏn ăh nyĭnĕ yu, ăh nyĭnĕ yu hĕ:

3. Nenh Nibăjŏte ăh de ăh nyĭnĕ yu yedi, Băsemăte, nâ mâna Ĭsmeĕle ăh nyĭnĕ yu.

4. Nenh Eda kâeda Isâ Ĕlifăze; nenh Băsemăte kâda Ruĕle;

5. Nenh Eholibăma kâda Jiŭse, â kâ Jeelăm hĕ, nenh Kora yedi: nyo nononh, nono mâna Isâ ăh nyebĕ iru, hono â kâdedade kre Kenăn bro kĕ.

6. Nenh Isâ duda â nyĭno, oh kâ â nyebĕ iru hĕ, nenh â nyĭno iru yedi, nenh â năblewĕ ăh popleyinâ yedi, nenh â wudebade yedi, nenh â mllĕ ăh popleyinâ yedi, nenh eh kâ â kokâde ăh popleyinâ, ne â yidade Kenăn bro kĕ, hĕ: nenh â wodao â bebu Jekobo yie, â munade bro be kĕ.

7. Kâre wa pĕnhma boada baka, kre oh yedao tĕde donh waine; nenh bro nânonh kĕ oh nuna dabwe, kre ĕh yeda no yĕ wai ko wa wudebade ăh ta.

8. Nenh kre nĕ nuna, Isâ tinade Siŭ lu: Isâ nâ mâ Idŏm.

9. Oh nyo nononh, no mâ Isâ ăh nyebo ăh kbudi, â mâ Idŏm-wĕ no tinade Siŭ lu, ăh buo;

10. Nyĭne ne nedĕ, ne mâ Isâ ăh nyebĕ iru ăh nyĭne; Ĕlifăze, nâ mâna Isâ ăh nyĭnĕ Eda ăh nyebĕ yu, â kâ Ruĕle nâ mâna Isâ ăh nyĭnĕ Băsemăte ăh nyebĕ yu hĕ.

11. Nenh Ĕlifăze ăh nyebĕ iru, no mâna Tim

Oma hĕ, nenh Zifo yedi, nenh Getăm yedi, nenh Kinăze yedi.

12. Nenh Tĭmna nâ mâna Isâ ăh nyebĕ yu Ĕlifăze ăh kado: nenh nâ kâeda Ĕlifăze Ămelĕke: nyo nononh no mâna Isâ ăh nyĭnĕ Eda ăh nyebĕ iru.

13. Nenh nyo nononh, no mâ Ruĕle ăh nyebĕ iru: Nehăte kâ Zira hĕ, nenh Shăma kâ Mĭza hĕ yedi: nyo nononh no mâna Isâ ăh nyĭnĕ Băsemăte ăh nyebĕ iru.

14. Nenh nyo nononh, nono mâna Isâ ăh nyĭnĕ Eholibăma, hânâ mâna Ena ăh nyĭnĕ yu, nenh Ena nâ mâna Zĭbyŏne ăh nyĭnĕ yu, â nyebĕ iru: nenh nâ kâeda Isâ Jiŭse kâ Jeelâm hĕ, nenh Kora yedi.

15. Nenh nyo nononh, nono mâna bĕbo no woda Isâ ăh nyebĕ iru nyenh: Ĕlifăze, nâ mâ Isâ ăh yu lu, ăh nyebĕ iru; no mâna beyâ Timăn yedi, nenh beyâ Oma yedi, nenh beyâ Zifo yedi, nenh beyâ Kinăze yedi,

16. Nenh beyâ Kora yedi, nenh beyâ Getăm yedi, nenh beyâ Ămelĕke yedi: nyo nononh no mâna bĕbo no Ĕlifăze kâda kre Idŏm bro kĕ; nyo nononh no mâna Eda ăh nyebĕ iru.

17. Nenh nyo nononh, no mâna Isâ ăh nyebĕ yu Ruĕle ăh nyebĕ iru; beyâ Nehăte, nenh beyâ Zira yedi, nenh beyâ Shăma yedi, nenh beyâ Mĭza yedi: nyo nononh no mâna bĕbo no wodade Ruĕle fĕ kre Idŏm ăh bro kĕ; nyo nononh no mâna Isâ ăh nyĭnĕ Băsemăte ăh nyebĕ iru.

18. Nenh nyo nononh, no mâna Isâ ăh nyĭnĕ Eholĭbăma ăh nyebĕ iru: nenh beyâ Jiŭse, nenh beya Jeelăm yedi, nenh beyâ Kora yedi: nyo nononh no mâna bĕbo no wodade Isâ ăh nyĭnĕ Eholĭbăma, nâ mâna Ena ăh nyĭnĕ yu, kudi.

19. Nyo nononh, no mâna Isâ, nâ teĕda Idŏm ăh nyebĕ nenh nyo nononh no mâna wa bĕbo.

20. Nyo nononh, no mâna Horai-pe Siŭ, hânâ tinade bro nânonh kĕ ăh nyebĕ iru; Lotăn yedi, nenh Shobăl yedi, nenh Zĭbyŏne yedi, nenh Ena yedi,

21. Nenh Daishŏn yedi, nenh Iza yedi, nenh Daishăn yedi: nyo nononh no mâna Horaiwĕ ăh bĕbo, no mâna Siŭ ăh iru kre Idŏm bro kĕ.

22. Nenh Lotăn ăh iru, no mâna Horai kâ Himăm hĕ; nenh Lotăn ăh de ăh nyĭnĕ yu, nâ mâna Tĭmna.

23. Nenh nyo nononh, no mâna Shobăl ăh iru; Ălvăn kâ Mănehăte hĕ, nĕnh Ibăl yedi, nenh Sifo yedi, nenh Onăm yedi.

24. Nenh nyo nononh, no mâna Zĭbyŏne ăh iru: Eja kâ Ena hĕ: nâ mâ Ena hânâ yĕdedade myule kre wanh wudi, tĕ â yida â buo Zĭbyŏne ăh kăsere klede.

25. Nenh nyo nononh, no mâna Ena ăh iru; nenh Daishŏn kâ Ena ăh nyĭnĕ yu Eholĭbăma hĕ.

26. Nenh Daishŏn ăh iru; no mâna Hĕmdăn kâ Ĕsbăn hĕ, nenh Ĭtrăn yedi, â kâ Tyirăn hĕ.

27. Nenh Iza ăh iru; no mâna Bĭlhăn kâ Zeevăn hĕ, nenh Ekăn yedi.

28. Nenh nyo nononh, no mâna Daishăn ăh iru; Ŭze kâ Erăn hĕ.

29. Nyo nononh, no mâna bĕbo, no woda Horaiwĕ nyenh; beyâ Lotăne, nenh beyâ Shobăl yedi, nenh beyâ Zĭbyŏne yedi, nenh beyâ Ena yedi.

30. Nenh beyâ Daishŏn yedi, nenh beyâ Iza yedi, nenh beyâ Daishăn yedi: nyo nononh no mâna Horaiwĕ ăh bĕbo, no woda wa bino bĕbo nyenh, hono nenade Siŭ bĕbo ăh bro kĕ.

31. Nenh nyono nedĕ, no mâna kĭnhbo no nenade Idŏm bro kĕ, ple Ĭsreĕle ăh iru towana wa kĭnhbo ăh heya.

32. Nenh Biâ ăh nyebĕ yu Bila nuna kĭnh dĕ kre Idŏm; nenh â orânh ĕh nyĭne mâna Dĭnheba.

33. Nenh Bila koda, nenh Jobăb, nâ mâna Zira, hânâ
kâdedade Bŏzra, ăh yu, â nuna kĭnh dĕ ko nâ penh.
34. Nenh Jobăb koda, nenh Hushăm hânâ kâdedade
Timanai ăh bro, nâ nuna kĭnh dĕ ko nâ penh.
35. Nenh Hŭshăm koda, nenh Hedăd nâ mâna Bidăd
ăh yu, hânâ twana Mĭdyăne kre Moăb ăh bro kĕ, â nuna
kĭnh dĕ ko â penh: nenh â orânh ĕh nyĭne mâna Evĭte.
36. Nenh Hedăd koda, nenh Sămla hânâ kâdedade
Măsrika, â nuna kĭnh dĕ ko â penh.
37. Nenh Sămla koda, nenh Sâl hânâ kâdedade Ri-
hobote kre nikba ăh waa mâ, â nuna kĭnh dĕ ko â penh.
38. Nenh Sâl koda, nenh Beăl-henăn nâ mâna Ăkbâ ăh
nyebĕ yu, â nuna kĭnh dĕ ko nâ penh.
39. Nenh Ăkbâ ăh nyebĕ yu Beăl-henăn koda, nenh
Heda nuna kĭnh dĕ ko nâ penh: nenh â orânh ăh nyĭne
mâna Pâ: nenh â nyĭnĕ ăh nyĭne mâna Mihĕtebĕl, nâ
mâna Mĕzehăb ăh nyĭnĕ yu Metrĕd ăh nyĭnĕ yu.
40. Nenh nyĭne ne nedĕ, nene mâ bĕbo no wodade Isâ
kudi, wa nyĭne tĕne wa tibwi nuna, nenh eh kâ wa ble ăh
nyĭne hĕ: beyâ Tĭmna, nenh beyâ Ălva yedi, nenh beyâ
Jitĕte yedi.
41. Nenh beyâ Eholĭbăma yedi, nenh beyâ Ila yedi,
nenh beyâ Painŏn yedi,
42. Nenh beyâ Kinăze yedi, nenh beyâ Timăn yedi,
nenh beyâ Mĭbza yedi,
43. Nenh beyâ Măgdĭĕl yedi, nenh beyâ Irăm yedi:
nenh nyo no nedĕ no mâna Idŏm ăh bĕbo, tĕne wa tina
nenaĕ kre bro, nâ oh kâda, kĕ: Idŏm nâ teĕda Isâ hânâ
mâna Idŏmwĕ ăh buo.

LU XXXVII.

1. Nenh Jekobo tinade bro nĕ ĕh kĕ â buo nunenade
'abwĕ, ĕh mâ Kenăne bro.

2. Nyono nedŏ no mâ Jekobo ăh nyebo ăh kbudi. Tŏ Josefe nuna yede pu ne nâ yede hmnhlesŏnh, â kâ â bebuno hŏ, oh yida wudebade klede; nenh hya nânonh â nenade â buo ăh nyĭno Bĭlha kâ Zĭlpa hŏ ăh nyebŏ iru mâ: nenh Josefe yadao oh te krenh â buo ma.

3. Nenh Isreŏle nowănena Josefe hinao â iru ăh popleyinâ â kâda, kâre â kbwŏdakbwŏ ple â kâda nâ: nenh â ktyŏŏda nâ giglĭ raure.

4. Nenh tŏ â bebuno yida nŏ, tŏ â buo nowănena ŏh hinao â bebuno ăh popleyinâ ăh nowănena, hede oh nyănhna nâ ne, nenh kre oh neh tuda nâ hanh winh yŏ nâ.

5. Nenh Josefe yada yeye, nenh â poda nŏ â bebuno yŏ: nenh ŏh podeda â nyenhnye kŏ dĭ.

6. Nenh â poda no yŏ nâ, băde ahmonh ne, bah wânh ne na yeye ne ya:

7. Kâre yi, a moaŏ hawe kre ge, nenh yi, na hawa duŏ yŏ â nyĭnaeo kpanhonh; nenh yi, ah hawe gradeŏde nŏ nâ eh nyĭnaeo, nenh eh wŏe li nâ ko na hawa mâ.

8. Nenh â bebuno poda nâ yŏ nâ, hanhte beh mu amo kâŏ? Henh hanhte a winh mu kâ? Nenh ŏh podeda â nyenhnyŏ kŏ dĭ, ko â yeya kâ a winh hŏ ăh ta.

9. Nenh â yada yeye te dĭ, nenh â poda nŏ â bebuno yŏ, â poda nâ, bah yi, ne ya yeye be dĭ; nenh ne yi, wŏnh yedi, hâbo yedi, nenh neyâ pu ne nâ neyŏ donh yedi, eh wŏe li nâ ko mo mâ.

10. Nenh â poda nŏ â buo kâ â bebuno hŏ yŏ: nenh â buo podeda nâ yero, nenh â poda nâ yŏ nâ, yeye ăh kbudo be nonh yŏŏ nâ? Ple hanhte, yedi, de yedi, bebuno yedi, amu ba di, ba gĭdio bro mâ, ko monh mâ?

11. Nenh â bebuno tida nâ ktya mâ; nŏma â buo kbadade winh nŏnonh kudi.

12. Nenh â bebuno muna wa buo ăh wudebade klede mâ kre Sŏkŏm.

13. Nenh Ĭsreĕle poda Josefe yĕ nâ, ĕh ye bebuno no kledede wudebade kre Sĕkĕm? Di, mide monh no mâ tĕmâ. Nenh â poda nâ yĕ nâ, mâ nedĕ.

14. Nenh â poda nâ yĕ nâ, băde monh ne, beh mude bebuno tede, be oh kâ wudebade hĕ oh ne hanhka; tĕ na ya mo sanh: kre â nunade â tetĕ, â wodade Hibrŏn ăh ni-hano wudi, â didade Sĕkĕm.

15. Nenh nyebwe te yĕdedao nâ, â yida nâ dodoĕ kre ge: nenh nyebwe nânonh yedada nâ nâ, â poda nâ, dĕ ne pĕnhe nâ?

16. Nenh â poda nâ, bebuno ne pĕnhnâ, băde monh ne, lele mo, tĕ oh kledeĕ wa wudebade.

17. Nenh nyebwe nânonh, â poda nâ, oh woĕdĕ dĕ ne; kâre ne wănhe ne, oh po nâ, ba mude Dotăn. Nenh Josefe kwĕdao â bebuno mâ, nenh oh yĕdedade no Dotăn kĕ.

18. Nenh tĕ oh yidade nâ nya pinhi, tĕ â yedao no mâ nâ kwane, hede oh gĭdĕda â lela te.

19. Nenh oh hlĭleda mâ nâ, ba yi, yeyeyaâ nâ dio.

20. Nenh ba di donhdonh ba la nâ, a mu nâ bidiĕ wudi po, nenh a mu nâ po, mllĕ kuku te, nâ di nâ: nenh a mu nĕ yi, dĕnĕ â yeya mi numâ.

21. Nenh Rubĕn wânhna nĕ, nenh â hada nâ no kwa; nenh â poda nâ, a nah la nâ.

22. Nenh Rubĕn poda no yĕ nâ, ah nah ha na nyĭnâ, nĕma bah podĕ nâ bidiĕ nâ nedĕ wanh wudi kudi, nenh ah nah kbao nâ kwa yie; bâ muna nâ no kwa ha, tĕ â na hnyina nâ â buo dĭ.

23. Nenh kre ĕh nunae, tĕ Josefe nyĭnenao â bebuno mâ, hede oh hadao nâ Josefe ăh kâdâ kĕ, â giglĭ kâdâ nĕ â poda;

24. Nenh oh duda nâ, oh podade nâ bidiĕ wudi: nenh bidiĕ nânonh â nuna fro, ni dĭ yedade nâ kudi ne.

25. Nenh oh nenao, tĕ oh na dida dibade: nenh oh duda

wa yi yĕ, oh tadade nya nâ, nenh oh yida Ĭsmeĕlbo ăh
kpanh, oh wodade Gĭlyăde, oh kâ oh kămle hĕ, oh yĕda
fofânde eh kâ băme hĕ, nenh mŭr yedi, oh muna ne Ijĭ-
pe kba.
26. Nenh Juda poda â bebuno yĕ nâ, hanh dĕ be nonh,
ĕh diĕ amo numâ, ba la a bebu, nenh ba hudi â nyĭnâ dĭ?
27. Bah di, ba prude nâ Ĭsmeĕlewĕ mâ, nenh a nah kbao
nâ a kwe yie; kâre â mâ a bebu nonh, â mâ a fĕ nonh.
Nenh â bebuno wĕnhna.
28. Hede Mĭdyănwĕ ăh pănhno pooh, oh yida hi; nenh
hede oh gĭdida Josefe, oh hadade nâ bidiĕ wudi, nenh oh
prudeda Josefe Ĭsmeĕlewĕ mâ ko sĭlva wudi ye ăh woro
ăh ta: nenh oh kbada Josefe Ijĭpe.
29. Nenh Rubĕn muna lĭ kre bidiĕ nĕnonh winhyĕ;
nenh kre Josefe yedade bidiĕ wudi ne: nenh â kĕna-
na â dăre ne.
30. Nenh â muna lĭ kre â bebuno mâ, nenh â poda nâ, hya
nâ neĕ, â yedĕ ne; nenh na nyebwe tu, tĕ mie munemâ?
31. Nenh oh duda Josefe ăh kâdâ, nenh oh lada wudi-
yibwĭ, nenh oh nyĭnenade kâdâ ĕh nyĭnâ mâ.
32. Nenh oh neena giglĭ kâdâ nânonh nya, oh yadade
nâ wa buo mâ; nenh oh poda nâ, dĕ nĕ nedĕ, a yi: beh
mu nĕ kbĕnhde, be nah yu ăh kâdâ nonh, be ĕh yi nâ.
33. Nenh â yidoda nĕ, nenh â poda nâ, na yu ăh kâdâ
nonh; mllĕ kuku te nâ la nâ; ĕh ye kprĕ kâ Josefe ke-
kĭnĕ nâ.
34. Nenh Jekobo kĕnana â dăre, nenh â yidida kwi dă-
re, nenh â tudedade â yu ăh dumo nyenăyede peplănde.
35. Nenh â nyebĕ iru ăh popleyinâ, oh kâ â nyĭno iru
ăh popleyinâ hĕ, oh duda yĕ, boh tudade nâ woro wudi:
nĕma â neh wĕnhna, â neh tuedade woro kudi; nenh â
poda nâ, kâre ne tuwa na yu ăh dumo-tutu, muade wud
da wudi bi. Kre â buo nuna â te ăh wewĕ.

36. Nenh Mĭdyănwĕ prudedade nâ Ijĭpe kre Pŏtefa mâ, hânâ mâna Fero ăh âfesa pe te, â mâna orânh yi-tuoh ăh beyâ nenao.

LU XXXVIII.

1. Nenh kre ĕh nunaĕ, ti nĕnonh kĕ, Juda wodade â bebuno yie, â munade Edŭlămpe te, nâ â nyĭne mâna Haira mâ.
2. Nenh kre tĕnonh Juda yidade Kenăape te âh nyĭnĕ yu, nânâ â nyĭne mâna Shua: nenh â duda nâ, â munena mâ nâ.
3. Nenh â duda kudi nâ, nenh â kâda nyebĕ yu; nenh â tududa nâ Ŭr nyĭne.
4. Nenh â duda kudi nâ dĭ, nenh â kâda nyebĕ yu; nenh â tududa nâ Onăn nyĭne.
5. Nenh â kwĕdao, â duda kudi nâ dĭ, nenh â kâda nyebĕ yu; nenh â tududa nâ Shila nyĭne: nenh â nenade Kizĭbe tĕ â kâda nâ.
6. Nenh Juda tiena â tedĕ nyebĕ yu Ŭr ble, hânâ â nyĭnĕ ăh nyĭne mâna Tema.
7. Nenh Juda ăh tedĕ yu Ŭr, â nina de kukwi ko Jehova yie, nenh Jehova lada nâ.
8. Nenh Juda poda Onăn yĕ nâ, beh mune bebu ăh nyĭnĕ mâ nâ, beh du nâ, beh mu bebu ăh poh kedĭ yade.
9. Nenh Onăn iboda nĕ, nĕ mâ, ĕh nah nuna â poh ne: nenh kre ĕh nunaĕ, tĕ â yida â bebu ăh nyĭnĕ mâ nâ mune, hede â pededao bro mâ, â neh teda â bebu poh hnyi ăh te.
10. Nenh â dĕ nĕ â nuna, ĕh neh nuna Jehova ăh woro: nĕ ĕh ka nonh â lada nâ yĭ.
11. Hede Juda poda â baade Tema yĕ nâ, kodede buo bli kai biyo ti, na yu Shila bâ tewa kunh ple: kâre â pe-

da nâ, bedăne â koĕ ne, tine â bebuno nuna. Nenh Tema muna, â nenao â buo mâ.

12. Nenh tĕ wenh de hina, Juda ăh nyĭnĕ, hânâ mâna Shua ăh nyĭnĕ yu, â koda; nenh tĕ Juda tuidade woro kudi, nenh â munade â blăble kĭdeoh mâ, kre Tĭmnăte, â kâ Edŭlămpe beyu Haira hĕ.

13. Nenh oh leleda Tema, oh poda nâ, yi boâ nâ mide Tĭmnăte, â mu â blăble kĭdemâ.

14. Nenh â hada â tĭba-dăre nâ, nenh â budida âdui yibwa dăro lu nâ, nenh â gegrada dăro, nenh â bidao pebade, hĕnĕ nenao tide nâ mina Tĭmnăte idi, â nenao; kâre â yida nĕ tĕ Shila kunhna, nenh kre oh neh hnyina nâ, bâ muna nâ du.

15. Tĕ Juda yida nâ, â woro dădeda nâ wraure nyĭnĕ te: kâre â kada âdui ăh yibwa yĕ ăh ta.

16. Nenh â munao nâ mâ, tide gaba idi, â poda nâ, băde monh ne, be nu monh nyĭnĕ mâ; (kâre â yeda nâ yido, tĕ â nuna â baade.) Nenh â poda nâ, dĕ mie mo hnyimâ, tĕ na nu mo nyĭnĕ mâ.

17. Nenh â poda nâ, mide wudi bâdo wudebade nyenh hamâ, mu monh nâ mâ ya. Nenh â poda nâ, dĕ mie tama pomâ, ple mua nĕ ya?

18. Nenh â poda nâ, dĕ be poĕ tama, be hnyi monh? Nenh â poda nâ, nah gie-po-bâyĕ kâ nah bwidi hĕ, nenh nah kodu nâ nedĕ monh kwa yedi. Nenh â hnyina nâ, nenh â nuna nâ nyĭnĕ mâ, nenh â duda nâ kudi.

19. Nenh â duda yĕ, â muna, nenh â hadao â yibwa dăro, â podao â tĭba dăro nâ dĭ.

20. Nenh Juda hnyina wudi bâdo â beyu, nâ mâna Edŭlămpe, tĕ â na kbada nĕ nyĭnĕ nânonh mâ, nenh tĕ â na yada â tama podĕ kedĭ: nenh kre â yeda nâ yĕde.

21. Hede â yedada bro nânonh ăh nyebo nâ, â poda nâ, tĕ wraure nyĭnĕ, nâ â nenade pebade ăh tide ga-

neĕ? Nenh oh poda nâ, wraure nyĭnĕ te, yeadĕ bro nĕ-nonh kĕ ne.

22. Nenh â muna kedĭ kre Juda mâ, nenh â poda nâ, ye nâ yi; nenh bro nânonh ăh nyebo yĕ, wraure nyĭnĕ yeade wa bli ne yĭ.

23. Nenh Juda poda nâ, bâ kba nĕ, ĕh neh te amo twenh yibwa nâ po: yi wudi bâdo nĕnonh ne tĕde, kre ye nâ yi.

24. Nenh kre ĕh nunaĕ, tĕ hâbe tanh wĕdade, hede oh leleda Juda, oh poda nâ, nah baade Tema nuna wraure mâ; nenh yi, â ne tonhwânh kudi yĭ. Nenh Juda poda nâ, bah ya nâ, bâ po nâ tâ.

25. Tĕ oh yâda nâ, â tĕdade nyebo â boâ mâ, â poda nâ, nyâ nâ kâ de ne nedĕ, nâ tu mo kudi: nenh â poda nâ, băde monh ne, beh kbĕnhde de ne nedĕ, nyânâ kâ ne, ne mâ gie-po-bâyĕ yedi, bwidi yedi, nenh kodu yedi.

26. Nenh Juda wĕnhnena ne yĕ, nenh â poda nâ, nâ ne hanhka â hio mo; kâre tĕ yeda nâ na yu Shila hnyi, bâ duda nâ. Nenh kre â yeda nâ nyĭnĕ mâ nu dĭ.

27. Nenh kre ĕh nunaĕ, tĕ kudi hlĕda nâ kĕ, gĭdibo ne-nade nâ kudi.

28. Nenh kre ĕh nunaĕ, tĕ kudi yida nâ kĕ hlĕ, hede hya be donh soroda â sonh; nenh mwane nyĭnĕ moana gise jaunh â sonh mâ, â peda nâ, nyâ nânonh nâ tedĕ â bi honânh.

29. Nenh kre ĕh nunaĕ, tĕ â kbada â sonh lĭ, hede â bebu bida honânh: nenh â poda nâ, hăne nie bublida? bublida nĕ nedĕ, mâh ibo ĕh te: nĕ ĕh ka oh tududa nâ Ferĕze nyĭne.

30. Nenh ple â bebu nâ â poeda gise jaunh sonh, â kwe-dao, â bida honânh: nenh oh tududa nâ Zera nyĭne.

LU XXXIX.

1. Nenh oh yada Josefe Ijĭpe: nenh Ijĭpe pe Pŏtefa,
hânâ mânâ Fero âh ŏfesa, â mâna orânh yi-tuoh ăh beyâ
nenao, nâ tŏna nâ Ĭsmeĕlbo kwa, hono yadao nâ tĕnonh.
2. Nenh Jehova nena Josefe mâ, nenh â nuna konâ mâ
nâ nâne nyebwe; nenh â nenade â kââ Ijĭpe pe bli kai biyo.
3. Nenh â kââ yida nĕ tĕ Jehova nena nâ mâ, nenh â
teble ăh popleyinâ ne â nina, Jehova nuna ne eh wudode-
dade nâ kwa.
4. Nenh Josefe yidao nâ hanhte yi, nenh â hĕda â winh:
nenh â woradao nâ â kai mâ, nenh â teble ăh popleyinâ
â kâda, â tuda nâ kwa.
5. Nenh kre ĕh nunaĕ, kwĕde ti nĕ ĕh mâ, â woradedao
nâ â kai mâ, ĕh kâ â teble ăh popleyinâ â kâda hĕ, hede
Jehova poda Ijĭpe pe nânonh krubwe mâ ko Josefe ăh
ta; nenh Jehova ăh krubwe, ĕh bida â teble ăh popleyi-
nâ ne â kâdade kai biyo nâ, ĕh kâ mobo kĕ hĕ.
6. Nenh â teble ăh popleyinâ ne â kâda, â sedade ne
Josefe kwa; nenh â yeda â teble ne â kâda ibo, â dibade
donh nâ dida, nĕnonh â iboda. Nenh Josefe mâna fĕ nânâ
hya, â nânayinâ.
7. Nenh kre ĕh nunaĕ, woda dene nedĕ mâ, hede â kââ
ăh nyĭnĕ ăh yi nenao Josefe mâ; nenh â poda nâ, pĕ mo mâ.
8. Nĕma â yeda wĕnh, nenh â poda â kââ ăh nyĭnĕ yĕ
nâ, yi, na kââ ye dene nedĕ mo mâ kai biyo ibo, nenh â
tu â teble ăh popleyinâ ne â kâ, mo kwa:
9. Nenh nyâ te yede kai biyo ne, â te yeo na te hi;
nenh â ye mo dĕ te gmonh pode, mâh donh nonh â pode
mo gmonh, kâre tĕ nu â nyĭnĕ ăh ta: nenh dĕ ĕh ka mâ
mie kbŭne nyĭnĕ dĕ hwĕ nĕnonh numâ, be mu Nyesoa
ăh mwĕnh wora?
10. Nenh kre ĕh nunaĕ, tĕ â tida nĕ Josefe yĕ nâ, n---

nyă nyĭne nyă, nenh kre â nah wânhna â winh, ĕh mâ bâ
pĕda nâ mâ, onh bâ nenao nâ mâ yĭ.
11. Nenh kre ĕh nunaĕ, ti nĕnonh Josefe munade kai
biyo, tĕ â na nuna â konhwa; nenh kai nânonh ăh nye-
bo ăh nyebwe te yedade nĕ biyo ne.
12. Nenh â krâdeda nâ â rauro, â poda nâ, pĕ mo mâ:
nenh â sedade nâ â rauro kwa, nenh â weedade kwidida
diyĕ.
13. Nenh kre ĕh nunaĕ, tĕ â yida nĕ, â sedade nâ â rau-
ro kwa, â kwidida.
14. Hede â dăda kai nânonh ăh nyebo, nenh â hlĭda no
mâ, â poda nâ, bah yi nĕ, â ya amo Hibru pe nyenh, â
di amo khădemâ; â didĕ mo mâ, â po nâ, bâ pĕ mo mâ,
nenh ne yaede winh, ne ha hedĕ:
15. Nenh kre ĕh nuĕ, tĕ â wânhe ne yaede winh, ne ha
hedĕ, hede â sede mo â rauro kwa, â kwidi, â wodĕ.
16. Nenh â podao â rauro âdui waa, â fedao â kââ ăh
didiĕ.
17. Nenh â hlĭdeda nâ winh ne nedĕ mâ, â poda nâ,
nah Hibru leyu ne yadadĕ amo mâ, nânonh padĕ mo mâ,
â di mo khădemâ:
18. Nenh kre ĕh nuĕ, tĕ yide na winh yĕĕ, yi hedĕ pe,
hede â sedĕ mo â rauro mâ, â kwidi, â wodĕ.
19. Nenh kre ĕh nunaĕ, tĕ â kââ wânhna â nyĭne ăh
winh ne â tuda nâ yĕ, tĕ â poda nâ, dĕ nĕnonh nĕ nah
leyu nu mo mâ; hede â bida yero.
20. Nenh Josefe ăh kââ kbada nâ, nenh â poda nâ jenh,
tĕne kĭnh ăh jenh-kbaoh moĕnade: nenh â nenade jenh
nĕnonh kudi.
21. Nenh Jehova nĕna Josefe mâ, nenh â yidoda â
ware, nenh â nuna nâ â yida hanh te kre jenh ăh yi-
tuâ mâ.
22. Nenh jenh ăh yi-tuâ tuda jenh-neoh ăh popleyinâ

no nenade jenh, Josefe kwa; nenh wa de ăh popleyinâ ne oh nuna, nâ kâda eh nyĭne.

23. Nenh jenh yi-tuâ, â neh tuda dene nenade nâ kwa yimâ: kâre Jehova nenao nâ mâ, nenh dene â nina nâ, Jehova nina ne eh nena nâ kwa.

LU XL.

1. Nenh wo de nenonh kĕ, kre ĕh nunaĕ Ijĭpe ăh kĭnh ăh tyo kâ â yapinhâ hĕ, oh poda wa kââ, Ijĭpe ăh kĭnh, yero.

2. Nenh Fero bideda â leyiru sŏnh yero nâ, no mâ â tyobo ăh nye hwĕ, â kâ â yapinhohbo ăh nye hwĕ hĕ.

3. Nenh â poda no jenh, kre orânh yituoh ăh beyâ ăh kai biyo, nĕ mâ jenh, nĕ â kudi oh moanenade Josefe.

4. Nenh orânh yi-tuoh ăh beyâ tuda no Josefe kwa, nenh â tida no yimâ: nenh oh hinade jenh wenh.

5. Nenh oh yada yeye, oh tae sŏnh oh yada yeye nâ tâyedo donh biyo, ĕh mâ tene oh sŏnh nononh oh yeye ăh kĕnâheyada nena, ĕh mâ Ijĭpe ăh kĭnh ăh tyo kâ â yapinhâ hĕ, hono oh moanenade jenh.

6. Nenh Josefe didao no mâ nyenăiru, nenh â tadao no mâ nâ, nenh â yida no, ware nina no.

7. Nenh â yedada Fero ăh leyiru nâ, hono kâ nâ hĕ nenade jenh, kre â kââ kai biyo, dĕĕ ka ah tĕdeĕ ware yibwa nâ nyenĕ?

8. Nenh oh poda nâ yĕ nâ, â yeyĕ yeye nâ, kre eh ye kĕnâheyaâ kâ. Nenh Josefe poda no yĕ nâ, yoye ăh kĕnâheyada ĕh ye Nyesoa ăh dĕ? Bah lele mo ne, băde ahmonh ne.

9. Nenh tyo hwĕ leleda Josefe â yeye, â poda nâ yĕ nâ, tĕ yi nenĕ yeye yĕ wĕnaa ăh tu nâ neo mo yĕ;

10. Nenh wĕnaa tu nĕnonh ĕh po babe tanh: nenh

wo yĕ dĕ yĕ ĕh pe kâne, nenh ĕh kyĕfre wanede; nenh ĕh kbode eh po wĕnaa ăh huhurede.

11. Nenh Fero ăh keya wanede mo kwa: nenh ne du eh wĕnaa nenonh, nenh plinede ne Fero ăh keya kudi, nenh ne tude keya nĕnonh Fero kwa.

12. Nenh Josefe poda nâ yĕ nâ, dĕ nĕnonh, nĕ mâ ĕh kĕnâheyada: babe tanh, nene mâ nyenăyede tanh:

13. Kre nyenăyede tanh pame, Fero miwa nah lu yĕ dumâ, tĕ â na tuwao monh nah tĕde dĭ: nenh beh muwa nâ Fero ăh keya kwa po, tĕne yida tyo-dĕ ni, nina nĕ.

14. Nenh ne yiwa hanh te yi, na te bĕh newade monh kudi, nenh băde monh ne, beh nuwa monh hanhka, nenh mlinewa na te Fero yĕ, tĕ na hawade mo kai nânonh biyo;

15. Kâre hanhte oh yidida mo ne, oh hadade mo Hibruwĕ ăh bro kĕ: nenh krĕdĕ yĭ, yeade dĕde nu boh podade mo jenh-bidiĕ nânonh kudi eh ta.

16. Tĕ yapinhâ yida kĕnâheyada nânonh, ĕh nena hanhka, â poda Josefe yĕ nâ, ya yeye yĭ, nenh yi, tebwe pli tanh neĕo mo lu:

17. Nenh tebwĕ nâ neo lu, nĕ Fero ăh yiyidi dibade ăh kbudi kbudi ne nenade nâ wudi: nenh neblĕ didedao ne tebwĕ wudi, ko mo lu.

18. Nenh Josefe tuda nâ gne, â poda nâ, ĕh kĕnâheyada nĕ nedĕ; tebwe tanh eh mâ nyenăyede tanh.

19. Nenh kre nyenăyede tanh pame, Fero mi nah lu ktyĕmâ, â mu nĕ yĕ du, nenh â mude monh tu ya nâ pede; nenh neblĕ mu nah fĕ ha, eh mu nĕ di.

20. Nenh kre ĕh nunaĕ, nyenăyede tanh ăh nyenăyedo â mâna Fero ăh mwane nyenăyedo, hede â pinhena â leyirubo ăh popleyinâ dibade: nenh â duda â tyo hwĕ ăh lu yĕ, ĕh kâ yăpinhâ hwĕ ăh lu hĕ, kre â leyiru nyenh.

21. Nenh â hnyina â tyo hwĕ â tyodĕ dĭ; nenh â peda nâ Fero ăh kâbo kwa nâ:

22. Nenh â pededa yapinhâ hwĕ yeu nâ; ĕh woda yĕ tĕne Josefe nuna wa kĕnâheyada yĕ.

23. Nenh kre Josefe ăh te yedade tyo hwĕ wudi bi, ĕh hĭnuna nâ mâ

LU XLI.

1. Nenh kre ĕh nunaĕ, yede sŏnh ăh lu gĭdeda, hede Fero yada yeye: nenh â nyĭnanao nikba winhyĕ.

2. Nenh â yida yinânâ bllĕkbe hmnhlesŏnh oh nena fĕ nâ, eh wodade nikba mâ: nenh eh kjĕda ko mobo kĕ.

3. Nenh â yida ehbe hmnhlesŏnh, eh wodade nikba mâ, eh kwĕda ne mâ nâ; eh kleuda, eh wĕda fĕ nâ, nenh eh nyĭnanao eh bino waa kre nikba winhyĕ.

4. Nenh ehde ne kleuda, eh wĕda fĕ nâ, eh dida hanh bllĕkbe hmnhlesŏnh eh noana. Nenh Fero woda nyinâ.

5. Nenh â pada nyinâ, â wĕda yeye bwede; nenh â yida ibâe hmnhlesŏnh, eh wanena ibâ tu donh idi, eh hudĕbĕda, eh nânayinâ.

6. Nenh â yida ehbe hmnhlesŏnh eh kwĕdao, eh wanenade, eh faana, humânh yedŏeda ne.

7. Nenh ehde fae hmnhlesŏnh nenonh, eh worada eh hanh hmnhlesŏnh wunâ. Nenh Fero woda nyinâ, nenh â yidoda nĕ ĕh mâna yeye.

8. Nenh kre ĕh nunaĕ nyenăiru ĕh pĭpĕda nâ wore nâ; nenh â tĕdade nyebo, â dăda Ijĭpe ăh deyâbo ăh popleyinâ oh kâ naneoh ăh popleyinâ hĕ: nenh Fero poda no â yeye yĕ; nenh kre nyânâ mina Fero kĕnâheya mâ yedao ne.

9. Hede tyo hwĕ hlĭda Fero mâ, â poda nâ, na te kukwi bide mo wudi nyenĕ.

10. Fero pododa â leyiru yero, nenh â podade mo jenh kre orânh yi-tuoh ăh beyâ kai biyo, yedi, yăpinhâ hwĕ yedi.

11. Nenh â kâ mâ hĕ, a yada yeye nâ, tâyedo donh bi-
yo; a yada yeye nâ, tĕne a yeye ăh kĕnâheyada nena.
12. Nenh timeyu hya nenade amo nyenh, â mâna Hibru
pe nenao, â mâna orânh yi-tuoh ăh beyâ ăh leyu: nenh
a leleda nâ, nenh â heya a yeye kĕ nâ; a tae sŏnh no-
nonh, â heya a yeye kĕ nâ, tĕne eh ka nena.
13. Nenh kre ĕh nunae, tĕne â nuna ăh kĕ nâ heyada,
ke nĕ nuna: mâ â hnyina nenĕ kbada, âbe nâ â banh-
da yeu.
14. Hede Fero tĕdade nyebo, oh dăda Josefe, nenh oh
hadade nâ jenh-bidiĕ wudi worĕworĕ: nenh â kĭdeda yib-
wa nâ, nenh â hienena â diepode nâ, nenh â didade Fero mâ.
15. Nenh Fero poda Josefe yĕ nâ, ya yeye, nenh nyânâ
mi nâ da woramâ, â ye tĕde ne: nenh ne wânhna nah te,
oh po nâ, mâh ibo yeye ăh te kĕnâheyada.
16. Nenh Josefe tuda Fero gne, â po nâ, na nyebwe tu
yede nĕ wĕ: Nyesoa mi Fero hanh gne tumâ.
17. Nenh Fero poda Josefe yĕ nâ, tĕ yada yeye, ne nyĭ-
nanao nikba winhyĕ:
18. Nenh ne yida yinânâ bllĕkbe hmnhlesŏnh eh woda-
de nikba mâ: nenh eh nena mobo kĕ, eh dida pidi.
19. Nenh ne yi bllĕkbe be hmnhlesŏnh, eh kwĕdao eh
bino, eh wodade nikba mâ, eh kleuda, eh wĕda fĕ nâ, yea
eh nyĭnĕnyinâ de yi kre Ijĭpe bro ăh popleyinâ kĕ:
20. Nenh bllĕkbe ne kleuda, eh wĕda fĕ nâ, eh dida yi-
nânâ bllĕkbe hmnhlesŏnh nenonh, eh nena fĕ nâ:
21. Nenh tĕ eh wĕda eh didiĕ mâ, kre nyâ yedade ne
wĕ bâ ibo nĕ, eh dida ne ne: kâre eh te eh kleuda tĕne
eh nena tedĕ kene. Hede woda nyinâ.
22. Nenh tĕ yada yeye, ne yida ibâe hmnhlesŏnh, eh
wanenao ibâ tu donh idi: eh hudĕbĕda, eh nânayinâ:
23. Nenh ne yi ehbe hmnhlesŏnh, eh kwĕdao, eh wane-
nade, eh faana, humânh yedŏeda ne:

24. Nenh ibâe fae hmnhlesŏnh nenonh, eh worada hanh ibâe hmnhlesŏnh wunâ: nenh ne tuda te nĕnonh deyâbo yĕ nâ; kre nyâ yeda tĕde ne, bâ heyada mo kĕ nâ.

25. Nenh Josefe poda Fero yĕ nâ, Fero ăh yeye ĕh nu kbudo donh: nenh Nyesoa nâ tâĕde Fero dĕnĕ â mi numâ.

26. Hanh bllĕkbe hmnhlesŏnh ne nenao, eh mâ yede hmnhlesŏnh; nenh hanh ibâe hmnhlesŏnh ne nenao, ne mâ yede hmnhlesŏnh: yeye nĕnonh ĕh nu kbudo donh.

27. Nenh bllĕkbe hmnhlesŏnh kwĕdao eh bino mâ, eh kleuda, eh wĕda fĕ nâ, eh mâ yede hmnhlesŏnh; nenh ibâe hmnhlesŏnh ne nena, eh faana, hene humânh yedŏeda, eh mâ daa ăh yede hmnhlesŏnh.

28. Te ne nedĕ ne leleĕ Fero: nĕ ne mâ, denĕ Nyesoa mi numâ, nenonh â tâĕdeĕ Fero.

29. Kre yede hmnhlesŏnh ne a di numâ idi, didi teble ăh popleyinâ mi homâ, kre Ijĭpe ăh ble biyĕ kĕ nâ:

30. Nenh ple daa ăh yede hmnhlesŏnh muao ne mâ kwĕ: nenh hoho dibade ăh te mi nâ nyebo mâ hĭnumâ wĕ, kre Ijĭpe bro kĕ: nenh daa munâ bro nĕnonh bwĭ hie.

31. Nenh hoho dibade ăh te, ĕh nah iboewade bro nĕnonh kĕ ne, ko daa nĕ mio kwĕmâ ăh ta; kâre ĕh mi wunâ kranhmâ baka;

32. Nenh yeye nânonh ĕh yadeda Fero ăh lu wenh sŏnh; kâre Nyesoa gĭdada ĕh te ăh ta, nenh Nyesoa mi nĕ numâ worĕworĕ.

33. Nenh, nĕ ĕh ka Fero bâ pânh nane nyebwe nâ, hânâ kâ tânh, nenh bâ tu nâ Ijĭpe bro kwa.

34. Fero bâ nu dĕnĕ nedĕ, ple bâ mu âfesabo bro kwa tu, nenh boh kba Ijĭpe bro ăh wae hmnh ăh waa, kre yede hmnhlesŏnh nenonh idi, tine teble mio hodemâ.

35. Nenh kre hanh yede hmnhlesŏnh nenonh ne di

mâ idi, boh kwe eh dibade ăh popleyinâ, nenh boh tu Fero ibâ kwa, nenh boh kwedede dibade orĕnh wudi nâ, boh tu ne yimâ.

36. Nenh dibade nĕnonh bĕh nu bro kokwedĕ nu, ko daa ăh yede hmnhlesŏnh ne eh mi temâ kre Ijĭpe bro kĕ ăh ta; nenh daa neh te bro nĕnonh nâ banh ăh ta.

37. Nenh dĕ nĕnonh ĕh nânenade Fero yi nâ, â kâ â leyiru ăh popleyinâ hĕ.

38. Nenh Fero poda â leyiru yĕ nâ, ple a mi ĕh nyebwe yimâ, ĕh mâ nyânâ Nyesoa ăh Suu nĕmade fĕ?

39. Nenh Fero poda Josefe yĕ nâ, tẹ̆ Nyesoa tededa monh dĕnĕ nedĕ ăh popleyinâ yĕ, nyâ yedĕ ne, â ye tânh kâ, â ye na ne, â ye monh yĕ wo:

40. Mâh mi na kai winh kĕ kâmâ, nenh na nyebo ăh popleyinâ mi nah winh numâ: ke kĭnh ăh kĕnedĕ donh ăh ta nonh, mio monh hinemâ.

41. Nenh Fero poda Josefe yĕ nâ, yi, ne tu monh Ijĭpe bro ăh popleyinâ kwa.

42. Nenh Fero hada â bâyĕ gie, â podade nĕ Josefe gie, nenh â poda nâ, hanh gisai raure, nenh â poda nâ sĕkĕ ăh ktye lŏ;

43. Nenh â nuna nâ, â bidade tyăreŏte, nâ kwĕdao â tyăreŏte mâ yinânâ te, kudi: nenh ohbe nĕna nâ nya, oh yĕedade winh, oh poda nâ, bah po kone huru nâ: nenh â tuda nâ Ijĭpe bro ăh popleyinâ kwa.

44. Nenh Fero poda Josefe yĕ nâ, Mâ teĕ Fero, nenh nyâ nah seo monh ne, â nah du â kwa yĕ ne, ke â bo yedi, kre Ijĭpe bro ăh popleyinâ kĕ.

45. Nenh Fero tuda Josefe Zăfnăte-peania nyĭne: nenh â tieda nâ ble, â nyĭne mâna Ăsenăte, nâ mâna Ŏn ăh priste Pŏtefira ăh nyĭnĕ yu. Nenh Josefe wĕda Ijĭpe bro ăh popleyinâ lu.

46. Nenh Josefe nuna yede ăh woro ne nâ pu tĕ â bi-

deda Ijĭpe ăh kĭnh Fero yĕ. Nenh Josefe wodao Fero yĕ, nenh â wĕda Ijĭpe bro ăh popleyinâ lu.

47. Nenh kre hanh yede hmnhlesŏnh idi, bro woda teble peplande.

48. Nenh â kweda yede hmnhlesŏnh ăh dibade ăh popleyinâ ne nenade Ijĭpe bro kĕ yibwa nâ, nenh â kwededade dibade nĕnonh orĕnh kudi nâ: nenh dibade ne kwanena orĕnh mâ nâ, nenonh â kwededade orĕnh kudi nâ.

49. Nenh Josefe kweda ibâ yibwa nâ hmânh idu winhyĕ pesâ yĕ, ĕh hiena hohoĕ baka, â bŏda ĕh hehĭdĕ: kâre ĕh yedaĕ hehĭdĕ ibo.

50. Nenh Josefe kâda nyebĕ iru sŏnh, ple daa ăh yede teda, hono Ăsenăte, nâ mâna Ŏn ăh priste Pŏtefira ăh nyĭne yu, â kâ nâ hĕ oh kâda.

51. Nenh Josefe tududa â tedĕ yu Menâsa nyĭne: kâre â yĕ, Nyesoa nu mo ne hĭnu na swĕnh ăh popleyina ăh te mâ, ĕh kâ buo ăh năblewĕ ăh popleyinâ ăh te mâ hĕ.

52. Nenh â tududa âbe nâ kwĕdao, Ifrăm nyĭne: kâre â yĕ, Nyesoa nu mo ne wudodedĕ bro nĕ kĕ yidedĕ swĕnh kĕ.

53. Nenh hanh yede hmnhlesŏnh ne dida Ijĭpe bro kĕ, ĕh gĭdĕda lu.

54. Nenh daa ăh yede hmnhlesŏnh towana didiĕ, tĕne Josefe podaĕ: nenh daa wĕda ble ăh popleyinâ lu; nenh kre Ijĭpe ăh bro ăh popleyinâ kĕ dibade nenade.

55. Nenh tĕ Ijĭpe ăh bro ăh popleyinâ yida nâ hănhe, hede nyebo wededa Fero mâ nâ dibade ăh ta: nenh Fero poda Ijĭpebo ăh popleyinâ yĕ nâ, bah mude Josefe mâ; be dĕ â lele ahmonh, bah nu nĕ.

56. Nenh daa wĕda ble ăh popleyinâ lu: nenh Josefe krada to-kiya ăh popleyinâ yĕ nâ, â pruideda Ijĭpebo teble mâ; nenh daa boadade Ijĭpe bro kĕ kbenh baka.

57. Nenh ble ăh popleyinâ ăh nyebo, oh didade Josefe

mâ kre Ijĭpe, oh tŏna ibâ: kâre daa â boadade kbenh kre ble ăh popleyinâ kĕ baka.

LU XLII.

1. Nenh tĕ Jekobo yida nĕ, ibâ ăh bĕ nenade Ijĭpe bro kĕ, Jekobo â hlĭda â nyebĕ iru mâ, â poda nâ, dĕ ĕh ka ahmu tĕdĕede yi nâ?

2. Nenh â poda nâ, ne wânh nĕ ne, ibâ nede Ijĭpe; bah mude, bah mu amo ĕh dĕ tŏe; ba mu konâ ne, a neh te ko.

3. Nenh Josefe ăh bebuno pu, oh munade Ijĭpe, oh muna ibâ tomâ.

4. Nenh Bĕnjemĭn, Josefe de ăh yu, kre â buo Jekobo yeda nâ â bebuno mâ tu: kâre â po nâ, bedăne dĕ kuku te beĕ nâ yĕ.

5. Nenh Isreĕle ăh nyebĕ iru, oh kâ nyebo te hĕ, oh bibleda-yinâ oh didade; oh dida ibâ tŏmâ, kâre daa tedade Kenăn bro kĕ yĭ.

6. Nenh Josefe mâna bro ăh popleyinâ nâ ăh gŭvenâ, nenh nânonh â pruideda ne bro nĕnonh ăh nyebo ăh popleyinâ mâ nâ: nenh Josefe ăh bebuno dida, oh gĭdidao wadui bro mâ nâ ko nâ yĕ, oh poda wa yibwi huru nâ.

7. Nenh Josefe yida â bebuno, â yidoda no, nĕma â nuna âdui seya nyebwe mâ ko no mâ, nenh â hlĭdeda no kranh winh mâ; nenh â poda nâ yĕ nâ, tĕ ah woĕ? Nenh oh poda nâ, a wode Kenăn bro kĕ, a di ibâ tŏmâ.

8. Nenh Josefe yidoda â bebuno, nĕma oh yeda nâ yido.

9. Nenh Josefe ăh yeya ne â yĕdeda no nâ, eh te bidade nâ kudi, nenh â poda no yĕ nâ, ah mâ săbawedibo nonh: bro ăh wode-nâ-ktyĕktyĕ nonh ah di yimâ.

10. Nenh oh poda nâ yĕ nâ, ondu, a buo, dibade tŏ te nonh, nah leyiru di kĕ.

11. A popleyinâ a mâ nyebwe donh ăh nyebĕ iru nonh;
a mâ hanh nyebo nonh, nah leyiru oh ye săbawedibo.
12. Nenh â poda no yĕ nâ, ondu, bro ăh wode-nâ-
ktyĕktyĕ nonh ah di yimâ.
13. Nenh oh poda nâ, nah leyiru oh mâ bebuno pu nâ
sŏnh, oh mâ nyebwe donh, nâ nede Kenăn bro kĕ, ăh nye-
bĕ iru: nenh yi, â, nâ mâ yu wĕde, nyenăyedo nâ nedĕ,
â nede a buo mâ, nenh âbe donh, â blĭ amo yĕ.
14. Nenh Josefe poda no yĕ nâ, nĕ ĕh te nonh, ne tue
ahmonh yĕ, ne po nâ, ah mâ săbawedibo neĕo:
15. Nenh dĕnĕ nedĕ, nĕ mi ahmonh bonh nâ pomâ:
pode Fero ăh honhnonh ne, ah nah wodedĕ ne idukau,
ĕh mâ ah buo ăh yu wĕde, bâ yededĕ di.
16. Bah tĕde ah bae te, bâ ya ah bebu, nenh ah mide
jenh nemâ, a mu ah winh ăh bonh nâ poda yi bah yide
hanhte pe: nĕma bah ye nĕ nu, ne pode Fero ăh honh-
nonh, ne ah mâ săbawedibo nonh.
17. Nenh â poda wa popleyinâ jenh, oh hinade wenh
tanh.
18. Nenh nyenăyede tanh ăh nyenăyedo Josefe poda no
yĕ nâ, dĕ nĕnonh nĕ bah nu, tĕ ah na ne konâ; kâre pie
Nyesoa ăh hwanonh:
19. Bah nue hanh nyebo, ah bebu te donh bâ moĕedĕ
ah jenh kai biyo: nenh bah mu, bah kbade ibâ ah kiya
ne biyo daa tede:
20. Nenh bah yadĕ mo ah buo ăh yu wĕde mâ: ple ah
winh muo yade, ah neh te ko. Nenh oh nuna nĕ.
21. Nenh oh hlĭhleda nâ, oh po nâ, hanhte a worada te
ko a bebu ăh ta, tĕ a yida â ku nâ woda, tĕ â bădeda
amo, nenh a po nâ, a yeda â winh wânh; nĕ ĕh ka nonh,
a yi swĕnh nĕ nedĕ.
22. Nenh Rubĕn tuda no gne, â poda nâ, yeda ahmonh
lele, yeda nâ po, nĕ mâ, ah nah nu hya dĕ kuku mâ; ah

po nâ, ah yeda na winh wânh? Nĕ ĕh ka, ah yi nĕ ne â nyĭnâ ĕh idĕedĕ amo mâ.

23. Nenh oh yeda nĕ ibo tĕ Josefe wânhna oh winh; kâre bâ yida hlĭ ne nyebwe te hiena â winh.

24. Nenh â worao no yi, â weda; nenh â didao no mâ dĭ, nenh oh mlina no mâ, nenh â hada no Sĭmyŏne kwa, â moanena nâ no yĕ.

25. Nenh Josefe leleda â leyiru boh yidedade wa blĕ ăh popleyinâ ibâ wudi nâ, nenh boh podade nyebo ăh popleyinâ ăh wudi wa blĕ kudi nâ dĭ, nenh boh hnyina no dene oh mina tide idi dimâ: nĕnonh â nuna no mâ.

26. Nenh oh tededao wa kăsere ibâ kĕ, nenh oh woda tĕ nĕnonh.

27. Nenh tĕ âbe krada â blâ yĕ, bâ muna â kăsera dibade hnyi kre dabwĕ kai te biyo, â yĕdedade â wudi; kâre ĕh nenao â blâ winhyĕ.

28. Nenh â leleda â bebuno, â poda nâ, oh hnyi mo na wudi ne dĭ; bah yi, ĕh nedĕ na blâ wudi: nenh ĕh wĕdade wa kbenh, nenh hwanonh nina no, nenh oh hlĭhleda nâ, oh po nâ, hăne dĕ nĕ nedĕ Nyesoa nu amo mâ, ĕh ka ne yiu?

29. Nenh oh nyĭnĕnade wa buo Jekobo mâ, kre Kenăn bro kĕ, nenh oh leleda nâ dene eh nuna no pĕpĕ; oh poda nâ,

30. Nyânâ mâ bro kââ, â tida amo kranh winh yĕ nâ, â nuna amu săbawedibo mâ, kre bro nânonh kĕ.

31. Nenh a leleda nâ, a mâ hanh nyebo nonh; a ye săbawedibo:

32. A nu bebuno pu nâ sŏnh, a mâ a buo ăh nyebĕ iru nonh: nyebwe donh â bli amo yĕ, nenh hânâ â mâ yu wĕde, nyenăyedo nâ nedĕ, â nede a buo mâ kre Kenăn bro kĕ.

33. Nenh nyebĕ yu nânonh, â mâ bro nânonh â kââ, â

poda amo yĕ nâ, dĕ nĕ nedĕ nĕ mi mo numâ, mu nĕ ibo ah mâ hanh nyebo: bah sedĕ mo ah bebu donh mâ, nenh bah kba dibade kre ah kiya ne eh biyo daa tede, nenh bah wodĕ:

34. Nenh bah yadĕ mo ah buo ăh yu wĕde mâ; ple mu nĕ ibo ah ye săbawedibo, nenh ah mâ hanh nyebo: nenh ple mu ahmonh ah bebu hnyi, ah mude bro nĕnonh kĕ pănhno podĕ.

35. Nenh kre ĕh nunaĕ, tĕ oh worĕda wa blĕ, hede oh yida nyebo ăh popleyinâ ăh wudi, eh nenade wa blĕ wudi nâ: nenh tĕ oh kâ wa buo hĕ oh yida wudi ĕh nenade wa blĕ wudi nâ, oh pida hwanonh.

36. Nenh wa buo Jekobo poda no yĕ nâ, mâ nonh ah hĕ na iru kwa nâ: Josefe yedĕ ne, ple Sĭmyŏne yedĕ ne, nenh ah po nâ bah kba Bĕnjemĭn yĭ: de ăh popleyinâ ne nedĕ, mâ nonh eh ni.

37. Nenh Rubĕn hlĭda â buo mâ, â po nâ, ne yi monh nâ mâ ya, hede beh la na nyebĕ iru sŏnh: tu mo nâ mâ kwa, nenh miwa nâ monh yamâ dĭ.

38. Nenh â poda nâ, na yu â nah kwĕ monh mâ, ne, â nah mude ne: kâre â de ăh yu ko ne, nenh â donh nâ sedĕ: dĕ kuku te bĕh be nâ yĕ tide ne ah mi nămâ idi, nenh, hede ware yewa na nunuĕ bŏ, na yebli lu muade wudida wudi pĕ.

LU XLIII.

1. Nenh daa boadade bro nĕnonh kĕ kbenh.

2. Nenh kre ĕh nunaĕ, tĕ oh wĕda ibâ nĕ oh dudade Ijĭpe nâ, wa buo hlĭda no mâ, bah mude, bah tŏĕe amo dibade te dĭ.

3. Nenh Juda hlĭda nâ mâ, â po nâ, nyebwe nânonh, â wĕdeda ne winh kwa, â po nâ, bah yewa ah bebu ya, nenh ah yewa na yibwa nâ yi.

4. Ne tu amo a bebu mâ, nenh hede a mude ne, a mu
dibade tŏmâ mu:
5. Nĕma ne yi amo nâ mâ tu, nenh a yede mu: kâre
nyâ nânonh, â poda amo yĕ nâ, bah yewa ah bebu ya,
nenh, hede ah yewa na yibwa nâ yi.
6. Nenh Ĭsreĕle poda nâ, dĕ ĕh ka, ah nunaĕ mo dĕ nĕ-
nonh mâ, kâre ah leleda nyebwe nânonh, nĕ mâ, ah kâda
bebu te?
7. Nenh oh poda nâ, nyebwe nânonh kĭdĕda amo wunâ
nâ, â yedada amo a konâ ăh te nâ, ĕh kâ a tibwa ăh te hĕ,
â peda nâ, ple ah buo ne konâ? ah kâ bebu te? Nenh a
heyada nâ kĕ nâ te ne â yedada amo nâ: ple a wĕde ĕh
iboda ne tĕ â mina nâ pomâ, bah yawa ah bebu?
8. Nenh Juda poda â buo yĕ nâ, tu mo hya mâ, a mu
yĕ du, a mu mu; ba mu konâ ne, a neh te ko, a yedi,
yedi, ĕh kâ a iru yâ hĕ.
9. Mâ bâ ko ĕh kwĕ; beh idadedâ mo nâ; nenh ne ye-
wade monh nâ mâ ya, nenh ne yewao monh nâ mâ yĕ tu,
hede bĕh nuwa na te, ti biyĕ:
10. Kâre ba yeĕ kedĭ honăne, nenh tĕtinonh nĕnonh a
wĕe kedĭ didiĕ bwede.
11. Nenh wa buo Ĭsreĕle poda no yĕ nâ, bĕh yi nĕ ni
mâ mi, nenh bah nu dĕ nĕnonh: bah du dene mâ hanh
dodâde ăh bui kre a bro kĕ, bah pode ne ah teble wudi
nâ, nenh bah kba ne, ah mu ne nyebwe nânonh ăh dabwĕ-
tebwĕ mâ nu, eh mâ băme dĕ kâ do dĕ hĕ, nenh fofâde
yedi, nenh mŭr yedi, nenh swa-bui yedi, eh kâ ămŏne hĕ:
12. Nenh bah kba wudi kbudi sesŏnh: ĕh kâ wudi be
ne nenade ah blĕ wudi, ne ah yada, hĕ, nĕ bah pode ne
kwa, bah kba nĕ dĭ; bedăne ĕh woworada no ne:
13. Bah kba ah bebu yĭ, nenh bah du yĕ, bah mude
nyebwe nânonh mâ dĭ:
14. Nenh Nyesoa hânâ wĕde teble biyĕ ăh nunuĕ, bâ

kâe ahmonh hanh te ko nyebwe nânonh yĕ, tĕ â na hnyi
ahmonh ah bebu be, kâ Bĕnjemĭn hĕ, ah mu no ya. Na
iru boh wĕ mo kwa nâ, nenh hede ne hĭde nâ.
15. Nenh nyebo nononh oh duda dabwĕ-tebwĕ nânonh,
nenh oh kbada wudi kbudi sesŏnh kwa, kâ Bĕnjemĭn hĕ:
nenh oh duda yĕ, oh munade Ijĭpe, nenh oh nyĭnenao
Josefe yĕ.
16. Nenh tĕ Josefe yidade no Bĕnjemĭn nyenh, â hlĭda
â kai ăh nyebwe te mâ, â po nâ, bah yade nyebo no nedĕ
bli, bah la teble, ah mu ne hmlĕne: kâre nyebo no nedĕ,
oh kâ mâ hĕ a mio tĕde donh tademâ wenhtyo.
17. Nenh nyebwe nânonh â nuna tĕne Josefe nuna lele-
da: nenh nyebwe nânonh, â kbadade nyo nononh Jose-
fe bli.
18. Nenh nyebo nononh, oh pida hwanonh, kâre oh kba-
dade no Josefe bli ăh ta; nenh oh poda nâ, kâre wudi
nĕ nenade a blĕ wudi nâ, a kbada lĭ tedĕ kene âh ta, nĕ
ĕh ka nonh, oh yadĕ amo tĕ nĕnonh; tĕ â na pânhne
amo te nâ, â mu amo ne mâ kĕ po, â mu amo geiru mâ
nu, â mu amo kwa blĭ, a kâ a kăsere hĕ.
19. Nenh oh krĭnenao Josefe ăh kai ăh tyo mâ, nenh
oh mlina nâ mâ kre kai ăh hwai-idi,
20. Nenh oh poda nâ, O, a buo, hanhtenonh tedĕ kene
a didadĕ, a dida dibade tŏmâ:
21. Nenh kre ĕh nunaĕ, tĕ a nyĭnenade dabwĕ kai biyo,
tĕ a krada a blĕ yĕ nâ, nenh a yida nyebo biyĕ ăh wudi,
ĕh nenade wa blĕ wudi nâ, a nenĕ wudi mĕnenao yĕ nâ:
nenh nĕnonh a ya lĭ dĭ.
22. Nenh a ya seya wudi be, a di dibade tomâ: nenh a
ye ibo be nyânâ podade a wudi, a blĕ wudi nâ.
23. Nenh â poda nâ, bah wora woro ni nâ, ah nah
pida hwanonh: ah Nyesoa hânâ mâ ah buo ăh Nye
nânonh â hnyinede ahmonh wudi nĕnonh ah blĕ kud

mâ blĭda ah wudi kwa. Nenh hede ă yadao no Sĭmyŏne mâ.

24. Nenh nyebwe nânonh â kbadade nyo nononh Josefe bli, nenh â hnyina no ni, oh yedada wa be nâ, nenh â hnyina wa kăsere dibade.

25. Nenh oh kweda Josefe ăh dabwĕ tebwĕ yibwa nâ, bâ tedao di wĕnhtyo: kâre oh wânhna nĕ, kre oh minao dibade didimâ.

26. Nenh tĕ Josefe didade â bli kai biyo, nenh oh blĭda dabwĕ tebwĕ, ne oh yada, kwa, oh paedade nâ mâ â bli kai biyo, nenh oh gĭdĭdao wadui bro mâ nâ ko nâ mâ.

27. Nenh â yedada no wa konâ ăh te nâ, â po nâ, ah buo ne hanhka, nyekbada nâ â te ah tuda? Ple â ne konâ?

28. Nenh oh tuda nâ gne, oh poda nâ, nah leyu, nâ mâ a buo, â ne hanhka, â te â ne konâ. Nenh oh poda wa li huru nâ, oh bisida nâ.

29. Nenh â duda â yi yĕ, nenh â yida â bebu Bĕnjemĭn, â de ăh yu, nenh â poda nâ, nyâ nânonh â mâ ah bebu bwĭ, â te ah tuda mo yĕ? Nenh â poda nâ, Nyesoa bâ kâĕ monh krubwe, na yu.

30. Nenh Josefe kekada: kâre â woro muna â bebu mâ baka; nenh â pĕnhna tĕne â minao wedemâ nâ; nenh â padade â năble kburo wudi, â wededade.

31. Nenh â yedada â yibwa nâ, nenh â wodade, a lada woro, nenh â poda nâ, bah tuo dibade.

32. Nenh oh lada â nenĕ tyŭbo, ĕh kâ nyo nononh wa nenĕ tyŭbo hĕ, nenh Ijĭpebo, hono kâ nâ hĕ oh tĕda nâ wa nenĕ tyŭbo yedi: kâre Ijĭpewĕ kâ Hibruwĕ hĕ, oh neh nyenhnyĭnana kwe mâ nâ: kâre Ijĭpebo nyĕnhna nĕ ne.

33. Nenh oh tuda no nâ yĕ nâ, hânâ mâna yu lu, tĕne

â tibwa ăh kbada nena, nenh bânâ mâ yu wĕde tĕne â mwane ka nena: nenh eh gedidade nyebo nâ.

34. Nenh â duda dibade, â hnyina nĕ nyebo, oh kbadao no yĕ: nenh oh nuna Bĕnjemĭn ăh dibade eh hinena â bino ăh dibade wenh hmnh. Nenh oh năna, nenh oh kâ nâ hĕ wa plĕ bleda.

LU XLIV.

1. Nenh â leleda â tyo, nâ nenade â kai biyo, â po nâ, yidede nyebo no nedĕ wa blĕ dibade wudi nâ, hĕnĕ oh boade boh kba, nenh pode nyebo biyĕ ăh wudi wa blĕ wudi nâ.

2. Nenh pode na kâbo, ĕh teĕ sĭlva kâbo, yu wĕde ăh blâ wudi, ĕh kâ â ibâ wudi hĕ. Nenh â nuna tĕne Josefe leleda nâ bâ nuna.

3. Nenh tĕ nyenĕ nyănae nyenăiru, hede oh kbada nyebo nononh hnonanh, oh kâ wa kăsere hĕ.

4. Nenh tĕ oh teda orânh, oh yedaĕ mâ hlâ, Josefe poda â tyo yĕ nâ, du yĕ, beh kwĕ nyebo nononh mâ; nenh ne yĕ no kĕ, beh hmŏnh, dĕ ĕh ka, kâre ah nu mo dĕ kuku mâ ko na hanh dĕ ăh ta?

5. Dĕnĕ nedĕ, ĕh ye dĕnĕ buo nĕnedĕ kudi nâ, nenh â sĭnĕne mâ nâ? Ah nu dĕ kuku, dĕnĕ ah nu.

6. Nenh â yĕda no kĕ, nenh â tuda no winh nĕ nedĕ yĕ.

7. Nenh oh poda nâ yĕ nâ, dĕ ĕh kae buo tu te ne nedĕ? Nah leyiru yede nĕ wĕ boh nu dĕnĕ nedĕ:

8. Yi, wudi a yidade a blĕ wudi, a duda nĕ Kenăn bro kĕ, a yada monh ne moh yĕ dĭ: hăne a miede buo ăh kai biyo sĭlva kâ sĕkĕ hĕ ăh yidiĕ numâ dĭ?

9. Be nah leyu be â kwa yide nĕ, nenh bâ ko, nenh a nyebwe tu a mu a buo ăh geiru nu, yĭ.

10. Nenh â poda nâ, tĕne ah poĕ, kre bĕh nuĕ; be nyâ be â kwa ĕh yiede, nâ bâ nu na leyu: nenh ah yeĕo te kâ.

11. Nenh hede worĕworĕ oh popleyinâ tudao wa blĕ bro mâ nâ, nenh oh popleyinâ oh krada wa blĕ yĕ nâ.

12. Nenh â tadade wa blĕ kudi nâ wĕ, kre wa nyekbada mâ â dudedade nĕ, nenh â sededa wa yu wĕde ăh dĕ mâ: nenh â yidade kâbo nânonh Bĕnjemĭn ăh *blâ* wudi.

13. Hede oh kekĭnena wa dare ne, nenh oh popleyinâ oh poda wa teble kăsere kĕ nâ, oh munade *orânh dĭ.*

14. Nenh Juda kâ â bebuno hĕ, oh didade Josefe *ăh* bli kai biyo: kâre â te â nenade; nenh oh pinao bro mâ ko nâ yĕ.

15. Nenh Josefe poda no yĕ nâ, nunudĕ be nonh ah nuĕ? Ah ye nĕ ibo tĕne na ka ne, tĕ ibo mâ nâ sĭnanenâ ăh ta hanhkae?

16. Nenh Juda poda nâ, hăne ba poe a buo yĕ? Hăne a mu â mâ hlĭhle nu? ke hăne a mie â gne tutuĕ numâ? Nyesoa â yido nah leyiru ăh dĕ kuku nâ: yi, a mâ na buo ăh leyiru nonh, ĕh mâ, a nyebwe tu, a kâ nyâ nâ â kwa oh yide kâbo hĕ, yĭ.

17. Nenh â poda nâ, yedĕ nĕ wĕ be nu dĕnĕ wedĕnyâ nâ â kwa oh yide na kâbo, na bâ nu na leyu; nenh ah nyebwe tu, ah mude ah buo mâ mu, wânâwânâ.

18. Hede Juda krĭnenao nâ mâ, â poda nâ, O! na buo, băde monh ne, winh nah leyu mi tumâ, bâ nĕ bĕh pade monh noenh nâ, nenh nah bide nah leyu yero: kâre wo Fero yĕ.

19. Buo yedada â leyiru nâ, â poda nâ, ah kâ buo, henh ah kâ bebu te?

20. Nenh a poda na buo yĕ, a kâ buo, â mâ nye pamo nonh, â kâ â yu, â kbwĕ pledonh â kâ, hĕ, hânâ â te â

nu hya; nenh â de, ăh yu koda ne, nenh â donh nânonh â de seo, nenh â buo nowăne nâ ne.

21. Nenh, ne poda nah leyiru yĕ nâ, nĕ mâ, bah yadĕ mo nâ moh mâ, ĕh mâ, na yi muâ nâ yi.

22. Nenh a poda buo yĕ nâ, hya â nah seo â buo ne: kâre bâ seo â buo, nenh hede â buo ko ne.

23. Nenh, ne poda nah leyiru yĕ nâ, ah kâ ah bebu bâdo hĕ, bah yewa tide idi di, nenh hede ah yewao mo yibwa yi nâ dĭ.

24. Nenh kre ĕh nunaĕ tĕ a didao a buo, â mâ nah leyu mâ, hede a leleda nâ buo ăh winh.

25. Nenh a buo poda nâ, bah mude, bah tŏĕe amo dibade te dĭ.

26. Nenh a poda nâ, a nah mude ne: tu a bebu bâdo bâ nede amo nyenh, nenh hede a mude ne: kâre a bebu bâdo bâ ye amo nyenh ne, nenh a ye nyebwe nânonh ăh yibwa nâ yi.

27. Nenh nah leyu, â mâ a buo poda amo yĕ nâ, ah ibo nĕ ne, na nyĭnĕ kâeda mo nyebĕ iru sŏnh:

28. Nenh âbe wodao mo yi, nenh ne poda nâ, ĕh ye kprĕ kâ, â kekĭne nâ; nenh kre yea nâ yi dĭ:

29. Nenh bah ha mo nyâ nâ nedĕ fĕ yĭ, nenh dĕ kuku te bĕh be nâ yĕ, nenh hede ware yewaĕ na nunuĕ bŏ, na yebli lu muade wudida wudi pĕ.

30. Nenh tĕ ĕh ne nâ, ne yiwao nah leyu, â mâ na buo mâ nyĭnĕ, nenh hya nânonh bâ yewa amo nyenh ne; tĕ â kâ hya hĕ, oh tyobo honhnonh yi nâ:

31. Nenh ĕh mi nĕ numâ, bâ yewade amo hya nyenh yi, nenh hede â kowa ne: nenh hede nah leyiru mi wa buo ăh ware lĭ yademâ kre ĕh nah wĕwa nâ ne, â yebli lu muade wudida wudi pĕ.

32. Kâre nah leyu leleda buo mâ bâ koda hya nânonh ăh kwĕ, â poda nâ, ne yewa monh nâ moh

yĕ ya, nenh hede na buo bâ nuwa nĕ na te mâ ti biyĕ.

33. Nenh nĕ ĕh ka, băde monh ne, bâ nah leyu bâ nedĕ, ke hya nânonh ăh penh, bâ nu na buo ăh gei: tĕ hya nânonh â na kwĕ â bebuno mâ, bâ mu mu.

34. Kâre hya nânonh bâ yede mo mâ ne, hăne miede buo ăh mâ mumuĕ numâ dĭ? Ne nu nĕ ne, bedăne yiwa dĕ kuku, ĕh muwao buo yi mu.

LU XLV.

1. Hede Josefe yedade âdui ăh hudiĕ wĕ dĭ, ko *nyono* oh popleyinâ oh kâ nâ hĕ nyenh â nyĭnana yĕ: nenh â poda nâ, bah nu nyebo ăh popleyinâ boh wodĕ mo yĕ, boh bide diyĕ. Nenh tĕ seya nyebwe te yedao ne, Josefe wŏda âdui ăh nyĭne ko bebuno yĕ.

2. Nenh â yaedade winh, â weda: nenh Ijĭpebo kâ Fero ăh năblewĕ hĕ wânhna ne.

3. Nenh Josefe poda â bebuno yĕ nâ, mâ Josefe nonh: na buo, â te â ne konâ? Nenh kre â bebuno yeda â gne tutuĕ boade; kâre ĕh kikleda no nâ tĕ nenao nâ yĕ ăh ta.

4. Nenh Josefe poda â bebuno yĕ nâ, băde ahmonh ne, bah krĭnedĕ mo mâ. Nenh oh krĭnenao. Nenh â poda nâ, mâ ah bebu Josefe nonh, mâ nâ ah prudedade Ijĭpe bro kĕ.

5. Nenh ti nĕnonh kĕ, ĕh nah nue ahmonh ware, ĕh nah yae ahmonh kra wudi yĭ, tĕ ah prudedadĕ mo ăh ta: kâre Nyesoa nâ â podade mo nya, ah muna wa ăh ta.

6. Kâre yede sŏnh ne nede, nene daa hindĕ bro nĕnonh kĕ: nenh yede te hmnh ne nede ne nya, tĕne nyâ nah dâwa dĕ ne, â nah ktyĕwa dĕ ne yĭ.

7. Nenh Nyesoa nâ â podade mo ahmonh nya, bah

munâ poh konâ se, nenh be munâ ahmonh wowa ăh dĕ
hwĕ wa.
8. Nenh ĕh ye ahmu ah yedadĕ mo tĕ, Nyesoa nâ
nuna nĕ : nenh nâ nu mo Fero ăh buo mâ, â tudade mo
â năblewĕ kwa, â kâ Ijĭpe bro ăh popleyinâ hĕ.
9. Bah keka, bah mude buo mâ, ah mu nâ yĕ nâ po,
kre nah yu Josefe po, Nyesoa nu nâ mâ Ijĭpe ăh po-
pleyinâ ăh kââ : beh didĕ mo mâ, nah po wenh :
10. Nenh beh mude Goshĕn bro kĕ tinh, beh muo mo
mâ nâ kwane, yedi, nah iru yedi, nah iru ăh iru yedi,
nah wudebade yedi, eh kâ nah teble biyĕ ne kâ hĕ :
11. Nenh kre tĕnonh mi monh daa ăh yede hmnh, ne
mi temâ idi kledemâ, neh te swĕnh yi, nah năblewĕ yedi,
kâ nah teble ăh popleyinâ ne kâ hĕ.
12. Nenh yi, ah yi, kâ na bebu Bĕnjemĭn ăh yi hĕ, yi
nĕ ne, tĕ ĕh teĕ dui ăh wunâ, nâ hlĭ ahmonh mâ.
13. Nenh ah mu buo lele, hăne na te ăh yi boboa nedĕ
Ijĭpe bro kĕ, ĕh kâ teble ăh popleyinâ ne ah yi hĕ ; nenh
bah mu keka, ah mudedĕ buo ya.
14. Nenh a pinade â bebu Bĕnjemĭn pro, nenh â weda ;
nenh Bĕnjemĭn wededade nâ pro yĭ.
15. Nenh â kwĕdao, â nyăna â bebuno ăh popleyinâ ăh
wuni, â wededade no nyenh : nenh tĕ â wĕda dĕ nĕnonh
mâ, hede â bebuno mlina nâ mâ.
16. Nenh kre Fero bli kai biyo oh wânade te ne nedĕ,
tĕ oh poda nâ, Josefe ăh bebuno di ne : nenh ĕh nuna
Fero ăh woro, ĕh kâ â leyiru hĕ.
17. Nenh Fero poda Josefe yĕ nâ, lele bebuno dĕnĕ
nedĕ nĕ bah nu : bah po ăh teble kăsere kĕ nâ, nenh bah
mu, ah mude Kenăn ăh bro kĕ mu ;
18. Nenh bah du ah buo, â kâ ah năblewĕ hĕ, ah mudĕ
mo mâ di : nenh mi ahmonh Ijĭpe bro ăh hanh waa hnyi-
mâ, nenh ah mu bro ăh nonoade di.

19. Nenh te ne, ne leleŏ monh, ne bah nu; bah dudŏ wăgne Ijĭpe, ko ah hyĕiru bwĭ ăh ta, kâ ah nyĭno hŏ, nenh bah ya ah buo, bah di.

20. Nenh ah nah yi ah kokâde dŏ yi; kâre hanh de ăh popleyinâ ne nede Ijĭpe bro kŏ, nenonh ah mi kâmâ.

21. Nenh Ĭsreĕle ăh iru nuna nĕ: nenh Josefe hnyina no wăgne, tĕne Fero poda, nenh â hnyina no dibade ko tide idi ăh ta.

22. Nenh wa popleyinâ nononh â hnyina no dăre ăh kbudi kbudi: nenh Bĕnjemĭn â hnyina sĭlva wudi ye ăh huba ne nâ wore hmnh, ĕh kâ dăre ăh kbudi hmnh hŏ ăh kbudi kbudi.

23. Nenh â buo â kwĕdeda de ne nedŏ: kăsere pu nonh â tededao Ijĭpe ăh hanh de kĕ, nenh kăsere kbe pu nonh â tededao ibâ kâ frâ hŏ, nenh dibade te, yedi, kĕ nâ, ko â buo ăh tide dibade ăh ta.

24. Kre â nuna â bebuno ăh honânh popoĕ, nenh oh muna: nenh â poda no yĕ nâ, bah tu nĕ yimâ, ah neh te kjidida tide idi nu.

25. Nenh oh wodade Ijĭpe bro kŏ: oh didade Kenăn bro kŏ, kre wa buo Jekobo mâ,

26. Nenh oh ĭeleda nâ, oh poda nâ, Josefe â te â ne konâ, nenh â mâ Ijĭpe bro ăh popleyinâ gŭvenâ nonh. Nenh ĕh wĕdade Jekobo ăh kbenh, kâre â yeda wa winh hanhte po âh ta.

27. Nenh oh leleda nâ, Josefe ăh winh ăh popleyinâ ne â tuda no yĕ nâ: nenh tŏ â yida wăgne, ne Josefe kwĕdeda nâ, eh mina nâ Ijĭpe kba, nenh Jekobo ăh kbenh bidade dĭ.

28. Nenh Ĭsreĕle poda nâ, ĕh ho ne: na yu Josefe â te â ne konâ: mi nâ yimâ mumâ ple mu ko.

LU XLVI.

1. Nenh Ĭsreĕle bida tide idi, â kâ â teble ăh popleyinâ ne â kâda hĕ, nenh â didade Byĭushiba, nenh â lĕeda â buo Aisăke ăh Nyesoa teble nâ.

2. Nenh Nyesoa yada Ĭsreĕle lu â hlĭda nâ mâ kre yeye wudi tâ, nenh â poda nâ Jekobo! Jekobo! Nenh â poda nâ, mâ nedĕ.

3. Nenh â poda nâ, mâ Nyesoa nonh, mâ buo ăh Nyesoa nonh: nah pi Ijĭpe ăh mumu hwanonh; kâre kre tĕ nĕnonh mide monh dako hwĕ nueemâ:

4. Nenh mide monh mâ kwĕmâ, a mude Ijĭpe mu; nenh hanhte mi monh kedĭ yamâ dĭ: nenh Josefe minâ monh kwa yi kĕ gĭdimâ.

5. Nenh Jekobo duda yĕ, â wodade Byĭushiba: nenh Ĭsreĕle ăh nyebĕ iru, oh kbĕda wa buo Jekobo kâ wa iru yâ hĕ, wa nyĭno yedi, oh poda no wăgne ne Fero tĕdade eh mina no yamâ kudı.

6. Nenh oh duda wa wudebade eh kâ wa kokâde hĕ, hene oh yidade Kenăn bro kĕ, nenh oh didade Ijĭpe, ĕh mâ Jekobo, â kâ â poh ăh popleyinâ hĕ:

7. Nenh â nyebĕ iru, kâ â nyebĕ iru ăh nyebĕ iru hĕ, nenh â nyĭno iru kâ â nyebĕ iru ăh nyĭno iru hĕ, yedi, â poh ăh popleyinâ nononh, â kbadade Ijĭpe wĕ.

8. Nenh Ĭsreĕle ăh iru, hono didade Ijĭpe wa nyĭne ne nedĕ, Jekobo kâ â nyebĕ iru hĕ: Rubĕn, Jekobo ăh yu lu.

9. Nenh Rubĕn ăh nyebĕ iru, no mâna: Henŏke kâ Fălu hĕ, nenh Hĕzrŏne kâ Kamai hĕ yedi.

10. Nenh Sĭmyŏne ăh nyebĕ iru, nononh mâna: Jĕmuĕl kâ Jemĭne hĕ, nenh Ohăde kâ Jekĭne hĕ, yedi, nenh Zoha kâ Sheŭle, nâ mâna Kenănbo nyĭnĕ ăh nyebĕ [illegible] hĕ, yedi.

11. Nenh Livai ăh nyebĕ iru, no mâna: Gŭrshŏne, kâ Kohăte hĕ, nenh Mirerai yedi.

12. Nenh Juda ăh nyebĕ iru nononh mâna: Ŭr kâ Onăne hĕ, nenh Shila kâ Ferĕze hĕ yedi, nenh Zera yedi: nĕma Ŭr kâ Onăne hĕ, kre oh kodedade Kenăn bro kĕ. Nenh Ferĕze ăh nyebĕ iru nononh mâna Hĕzrŏne kâ Hemŭle hĕ.

13. Nenh Ĭseka ăh nyebĕ iru nononh mâna: Tola kâ Fuva hĕ, nenh Job kâ Shĭmrŏne hĕ yedi.

14. Zĕbyulŏne ăh nyebĕ iru nononh mâna: Sirĕde kâ Ilŏne hĕ, nenh Jălile yedi.

15. Nyo nononh, nono mâna Lia ăh nyebĕ iru, hono â kâĕda Jekobo kre Pedăn-erăm, oh kâ â nyĭnĕ yu Daina hĕ: â nyebĕ iru kâ â nyĭno iru ăh popleyinâ hĕ, oh nuna woro ne nâ pu, pu ne nâ tanh.

16. Nenh Găde ăh nyebĕ iru nononh mâna: Zĭfeŏne kâ Hăge hĕ, nenh Shunai kâ Ĕzbŏne hĕ, yedi, nenh Irai kâ Ărŏde hĕ yedi, nenh Ărilai yedi.

17. Nenh Ăsŭ ăh nyebĕ iru nononh mâna: Jĭmna kâ Ĭshua hĕ, nenh Ĭsuai kâ Biraia hĕ yedi, nenh wa de ăh nyĭnĕ yu Sera yedi: nenh Biraia ăh nyebĕ iru nononh mâna: Hiba kâ Mălkĭele hĕ.

18. Nyo nononh nono mâna: Zĭlpa ăh nyebĕ iru, hânâ Lebăn hnyina â nyĭnĕ yu Lia, nenh nyo nononh â kâeda Jekobo, oh nuna nyebo pu ne nâ nyebo hmnh-ledonh.

19. Jekobo ăh nyĭnĕ Retyĕle ăh nyebĕ iru nononh mâna: Josefe kâ Bĕnjemĭn hĕ.

20. Nenh kre Ijĭpe bro kĕ Josefe kâda Menăsa kâ Ifrăm hĕ, hono Pŏtefira, nâ mâna Ŏne ăh priste, ăh nyĭnĕ yu Ăsenăte kâeda nâ.

21. Nenh Bĕnjemĭn ăh nyebĕ iru nonenh mâna: Bila kâ Bika hĕ, nenh Ăsbĕle kâ Gira hĕ yedi, nenh Neemân

kâ Ihai hĕ yedi, nenh Rŏshe kâ Mŭpĭme hĕ yedi, nenh Hŭpĭme kâ Ade hĕ yedi.

22. Nyono nononh, nono mâna Retyĕle ăh nyebĕ iru, â kâ Jekobo hĕ oh kâda: oh popleyinâ oh nuna nyebo pu ne nâ nyebo hănh.

23. Nenh Dăne ăh nyebĕ iru, nononh mâna: Hŭsĭm.

24. Nenh Năptelĭ ăh nyebĕ iru no mâna: Jăzile kâ Gyunai hĕ, nenh Jiza kâ Shilĕm hĕ yedi.

25. Nyo nyono, nononh mâna Bĭlha ăh nyebĕ iru, hânâ Lebăn hnyina â nyĭnĕ yu Retyĕle, nenh nononh â kâeda Jekobo: oh popleyinâ oh nuna nyebo hmnhlesŏnh.

26. Nyono oh popleyinâ, oh kâ Jekobo hĕ, oh dida Ijĭpe, ĕh mâ, hono â hadade kudi, Jekobo ăh nyebĕ iru ăh nyĭno hĕo ne, oh popleyinâ oh nuna nyebo ăh wore tanh ne nâ nyebo hmnhledonh.

27. Nenh Josefe ăh nenĕ nyebĕ iru, â kâdedade Ijĭpe, oh nuna nyebo sŏnh. Nenh Jekobo ăh năblewĕ ăh popleyinâ, no kâ nâ hĕ oh dida Ijĭpe, oh nuna nyebo ăh wore tanh, ne nâ nyebo pu.

28. Nenh â nyanena Juda nya, â tĕdade nâ Josefe mâ, tĕ â na tâdeda nâ Goshĕn ăh waa: nenh oh didade Goshĕn bro kĕ.

29. Nenh Josefe hmlĕnena â tyăreŏte, â muna â buo Ĭsreĕle nya bĕdeinâ kre Goshĕn, nenh â nyĭnana nâ yĕ: nenh â pinade nâ pro, nenh â wededao nâ pro baka.

30. Nenh Ĭsreĕle poda Josefe yĕ nâ, ti nĕnonh kĕ, wĕnhne be ko, kâre yi nah yibwa, ne ne konâ.

31. Nenh Josefe poda â bebuno yĕ nâ, oh kâ â buo ăh năblewĕ hĕ, mi mumâ, mi Fero lelemâ, nenh mi nâ yĕ nâ pomâ, na bebuno, oh kâ buo ăh năblewĕ hĕ, hono nenade Kenăn bro kĕ, no didĕ mo mâ;

32. Nenh nyebo nononh, oh mâ blăble yi-tuoh, n...

wudebade ăh klededa, nĕnĕ mâ wa nenĕ nunudĕ; nenh oh ya wa wudebade eh kâ wa teble ăh popleyinâ ne oh kâ, hĕ, tide idi.

33. Nenh kre ĕh mi nυmâ, Fero bâ dă ahmonh, nenh bâ po nâ, nunudĕ beĕ, ah kâe ah ni?

34. Hede, bah po nâ, nah leyiru ăh nunudĕ ĕh mâ wudebade ăh konhwa nonh, wode a hya dĕ mâ, bĕh nyĭnĕdĕ ti nĕ nedĕ idi, ĕh mâ a nyebwe tu kâ a buno hĕ, yĭ: tĕ ah na tinde Goshĕn bro kĕ; kâre wudebade yi-tuoh ăh popleyinâ oh mâ nyenhnyĕnh nyebo nonh kre Ijĭpebo mâ.

LU XLVII.

1. Hede Josefe didao Fero mâ, nenh â leleda Fero, â po nâ, buo kâ bebuno hĕ, nenh wa wudebade yedi, eh kâ teble ăh popleyinâ ne oh kâ, hĕ, oh wode Kenăn bro kĕ ne; nenh yi, kre oh nede Goshĕn bro kĕ.

2. Nenh â kbada â bebuno hmnh, â muna no Fero yĕ tedemâ.

3. Nenh Fero poda â bebuno yĕ nâ, đĕnĕ mâĕ ah nunudĕ? nenh oh poda Fero yĕ nâ, nah leyiru oh mâ wudebade yi-tuoh nonh, a nyebwe tu, a yedi, a buno yedi, yĭ.

4. Nenh oh kwĕdao, oh poda Fero yĕ nâ, a didĕ bro nĕnonh kĕ timâ: kâre nah leyiru ăh wudebade eh ye ktyĕda kâ: kâre daa nâ tede Kenăn ăh bro kĕ ĕh boa kbenh baka: nĕ ĕh ka nonh, a bĕde monh ne, beh bâ nah leyiru boh tinde Goshĕn bro kĕ.

5. Nenh Fero hlĭda Josefe mâ, â po nâ, buo kâ bebuno hĕ, no didĕ monh mâ:

6. Ijĭpe bro, nĕ neo monh yĕ: nu buo kâ bebuno hĕ, boh tio ĕh hanh waa, ĕh hio kĕ; kre Goshĕn bro kĕ boh ede: nenh kre no nyenh ne ibo kasia nyebo te, boh

neɑe no nyenh, nenh nu no boh kâde na wudebade mâ.

7. Nenh Josefe yada â buo Jekobo, â tudao nâ Fero yĕ: nenh Jekobo blĕseda Fero.

8. Nenh Fero poda Jekobo yĕ nâ, yede tie ne nue?

9. Nenh Jekobo poda Fero yĕ nâ, nyenăyede ne, ne hindĕ konâ mâ, eh nu yede ăh wore hmnhledonh ne nâ yede pu: sĕesĕe yede ăh nyenăyede ne hinde konâ, ne yide swĕnh idi ne yĭ, nenh yede ăh nyenăyede ne buono hinade konâ mâ, yea ne kĕ yĕ.

10. Nenh Jekobo blĕseda Fero, nenh hede â wodao Fero yĕ.

11. Nenh Josefe hnyina â buo kâ â bebuno hĕ tina, nenh â hnyina no Ijĭpe bro ăh waa, boh muna nĕ kâ, ĕh hanh waa ĕh nuna Rămese ăh bro, tĕne Fero nuna â leleda.

12. Nenh Josefe klededa â buo kâ â bebuno hĕ, nenh â buo ăh năblewĕ ăh popleyinâ yedi, â hnyina no dibade, tĕne wa tibwi teda yĕ.

13. Nenh dibade yedade bro nĕnonh kĕ ne: nenh tĕ daa boadade kbenh kre Ijĭpe bro kâ Kenăn bro ăh popleyinâ hĕ, ĕh wĕdade eh nyebo honhnonh kudi.

14. Nenh Josefe kweda wudi ăh popleyinâ ne â yideda ibâ idi, kre Ijĭpe bro âh popleyinâ ĕh kâ Kenăn bro kĕ hĕ yibwa nâ. Nenh Josefe kbadade wudi nĕnonh Fero bli kai biyo.

15. Nenh tĕ wudi wĕdade Ijĭpe bro kâ Kenăn bro kĕ hĕ, hede Ijĭpebo ăh popleyinâ oh didade Josefe mâ, nenh oh peda nâ, hnyi amo dibade: nenh dĕĕ kaĕ, amu kwededĕ monh yĕ? ĕmo wudi wĕ ne.

16. Nenh Josefe poda nâ, bah hnyi mo ah wudebade; nenh mu ahmonh ne mâ hnyi ko ah wudebade ăh ta, ah wudi bĕh wĕ nâ.

17. Nenh oh yĕdao wa wudebade Josefe mâ nâ: nenh Josefe hnyina no dibade ko wa soya ăh ta, eh kâ wa wudebade hĕ, nenh wa kăsere yedi: nenh â hnyina no dibade nâ, â klededa no yedo nânonh biyo, ko wa wudebade ăh popleyinâ ăh ta.

18. Tĕ yedo nânonh gĭdĕda lu, dĕnĕ oh poda, yede sŏnh ăh yedo biyo oh didao nâ mâ, oh poda nâ yĕ nâ, a nah hudidi nĕ a buo yi ne, tĕ a wudi wĕ nâ: a buo kâ a wudebade yĭ: a ye dĕdĕ te kâ, eh yeo a buo yi se, a fĕ kâ a bro hĕ donh nonh:

19. Dĕĕ, amu kwededĕ monh yĕ, kâ a bro hĕ? tŏ a nyebwe tu kâ a bro hĕ dibade yĕ, nenh a kâ a bro hĕ, a mu Fero ăh leyu dĕ nu: nenh hnyi amo kbude, tĕ a na ne konâ, a neh te ko, nenh a bro neh di nâ kbĕnh.

20. Nenh Josefe tŏena Ijĭpe bro ăh popleyinâ Fero; nenh Ijĭpebo prueda wa geya ăh popleyinâ, kare daa hwĕ tedade no mâ: kre Fero nuna bro nĕnonh ĕh kokâĕ.

21. Nenh nyono oh popleyinâ oh nenade Ijĭpe bro kĕ, kwĕdade â lu be idi, oh yĕda lu be kĕ, â poda no orĕnh kudi nâ.

22. Nenh pristebo donh ăh bro nonh â yedaĕ tŏ: kâre Fero hnyina pristebo ăh waa; nenh dĕnĕ Fero hnyina no, nĕ ĕh dĕ nonh oh dida nâ: nĕ ĕh ka, oh yedaĕ wa bro pru.

23. Hede Josefe poda nyebo yĕ nâ, yi, nyenăyedo nâ nedĕ, ne tŏĕ ahmonh Fero ne, ah, kâ ah bro hĕ: yi, kbude nedĕ, bah mu ah bro dâ.

24. Nenh kre ĕh di numâ, bĕh to, bah hnyi ĕh wae hmnh ăh waa Fero, nenh wae hănh, beh nu ah nenĕ, ĕh mu kbude nu ko ah geya mâ, ĕh kâ ah dibade hĕ, nenh ah năblewĕ ăh dibade yedi, eh kâ ah iru yâ hĕ.

25. Nenh oh poda nâ, wa amo ne: ba yide a buo
mâ hanh te yi, hede a mi Fero ăh leyiru dŏ numâ.
26. Nenh Josefe ăh tedŏ ne â poda, ŏh te ŏh ni nŏ, ŏh
mâ Fero bâ kba wae hmnh-hmnh ăh waa: pristebo ăh
bro donh nonh, oh yeda nŏ mâ nu, kâre Fero yeda nŏ
kâ.
27. Nenh Ĭsreŏle tinade Ijĭpe bro kŏ kre Goshŏn ăh
waa mâ: nenh oh kâdade teble tŏnonh, oh wudodedade,
oh hoda baka.
28. Nenh kre Ijĭpe bro kŏ, Jekobo hinade yede pu ne
nâ yede hmnhlesŏnh; nenh Jekobo ăh yede ăh popleyinâ
ne â hinade konâ mâ, eh nuna yede ah wore hmnhlesŏnh
ne nâ yede hmnhlesŏnh.
29. Nenh Ĭsreŏle ăh koko ti kwana mâ: nenh â dăda
â nyebŏ yu Josefe, â poda nâ yŏ nâ bŏh teŏ hanhte, ne
yio monh hanhte yi, băde monh ne, pode nah kwa na
powâ biyo, tŏ na nu mo hanhte yibwa nâ, nenh mu mo
hanhka nu; nah hadedŏ mo Ijĭpe bro kŏ, băde monh ne:
30. Nŏma mio buno wa pemâ, hade mo Ijĭpe, nenh beh
tude mo wa hlĭkŏ. Nenh â poda nâ, dŏnŏ wŏŏ nyĭne,
mi nŏ numâ.
31. Nenh â poda nâ, pode mo Nyesoa. Nenh â po-
dade nâ Nyesoa. Nenh Ĭsreŏle poda â lu huru ko â
kodu lu, â bisida Nyesoa.

LU XLVIII.

1. Nenh kre ŏh nunaŏ, tŏ de nenonh eh hina, hede
âte leleda Josefe, â po nâ, buo krŏ ne; nenh â kbada â
nyebŏ iru sŏnh, no mâna Menăsa kâ Ifrăm hŏ, tide idi.
2. Nenh âte leleda Jekobo, â po nâ, nah yu Josefe didŏ
monh mâ: nenh Ĭsreŏle podade âdui kbenh ya, â nenao
â bŏdŏ kŏ.

3. Nenh Jekobo poda Josefe yĕ nâ, Nyesoa nâ wĕde teble biyĕ ăh nunuĕ, â tededa mo âdui yĕ, kre Lŭze, ĕh nede Kenăn bro kĕ, nenh â blĕseda mo.

4. Nenh â poda mo yĕ nâ, mi monh wudeemâ, be mu mo kĕ nâ pode, nenh mu monh nyebo ăh powa mâ nu: nenh mi bro nĕnonh, nah poh, no mio monh kwĕmâ, hnyimâ, bĕh mu wa kokâdĕ nu, ti biyĕ.

5. Nenh nah nyebĕ iru sŏnh, nu mâ Ifrăm kâ Menăsa hĕ, hono kadedade Ijĭpe bro kĕ, ple ne didade monh mâ Ijĭpe, mâ kâ no; tĕne nu Rubĕn kâ Sĭmyŏne hĕ ăh kokâĕ, kre mi wa kokâĕ numâ yĭ.

6. Nenh nah poh no dio no mâ kwĕmâ, no teĕ nono, nenh nononh mi wa bebuno kâ wa kokâde hĕ nyĭne kâmâ.

7. Nenh na nyebwe tu, tĕ yidade Pedăn we kre Kenăn bro ăh tide idi, Retyĕl kodeda mo kwe nâ, dĕ kĭmĭdĕ nonh, ĕh idada a munade Ifrata nyĭnĕ: nenh kre ne hadedade nâ Ifrata ăh tide idi: hĕnĕ mâ Bĕtlehĕm.

8. Nenh Ĭsreĕle yida Josefe ăh nyebĕ iru, nenh â poda nâ, nyono neĕdĕ, dĭ?

9. Nenh Josefe poda â buo yĕ nâ: na nyebĕ iru ne Nyesoa hnyinede mo tĕ nĕnonh. Nenh â poda nâ, bădo monh ne, yadĕ mo no moh mâ, tĕ na blĕse no.

10. Nenh Ĭsreĕle ăh yi puda wudi nâ, tĕ â kbwĕda ăh ta, kre â yeda dieteda boade. Nenh â krĭnenao no mâ, nenh â nyăna wa wuni, â budededa no kudi.

11. Nenh Ĭsreĕle poda Josefe yĕ nâ, na woro yeda nâ po, ne mina nah yibwa yimâ: nenh ple Nyesoa tede mo nah poh yĕ yĭ.

12. Nenh Josefe hadao no â kone idi, nenh â gĭdidao âdui ăh yibwa bro mâ.

13. Nenh Josefe duda oh sŏnh nononh, â dida sonh, nâ bwaideda Ĭsreĕle ăh komla sonh mâ, nĕ blĭda Ifrăm

kwa, nenh â komla sonh, nâ bwaideda Isreĕle ăh dida sonh mâ, nĕ blĭda Menăsa kwa, nenh â krĭnenao no nâ mâ.

14. Nenh Isreĕle soroda â dida sonh, â poda nâ Ifrăm lu, hânâ mâna yu wĕde, nenh â poda â komla sonh Menăsa lu, â kbadao â kwe naneka : kâre Menăsa mâna yu lu.

15. Nenh â blĕseda Josefe, â poda nâ, Nyesoa, nâ buno Ebrehăm kâ Aisăke hĕ nĕnă mâ, â mâ Nyesoa donh nâ â klede mo na wenh biyĕ ne hinde konâ mâ, be yĕ nyenăyedo nĕnonh kĕ,

16. Nenh Enje â brada mo de kukwi ăh popleyinâ kwa, bâ po hyeiru no nedĕ krubwe mâ: nenh na nyĭne bĕh nedĕ no mâ, ĕh kâ buno Ebrehăm kâ Aisăke ăh nyĭne hĕ, yedi: nenh nu no boh wudo, tĕ oh na nua powa kre bro mâ.

17. Nenh tĕ Josefe yida nĕ, â buo poda â dida kwa Ifrăm lu, ĕh yeda â woro nu: nenh â duda â buo ăh kwa yĕ, â po nâ, bâ hadao nĕ Ifrăm lu, nenh bâ kbada nĕ Menăsa lu.

18. Nenh Josefe poda â buo yĕ nâ, ĕh ye nâ ne, Buo: nyâ nâ nedĕ, nâ teĕ yu lu; nâ beh po nah dida sonh lu.

19. Nenh kre â buo yeda wĕnh, nenh â poda nâ, ibo nĕ ne, na yu, ibo nĕ ne: â mi nyebo peplănde pomâ yĭ, â te mi yi boamâ: nĕma ĕh ye se, â bebu bâdo ăh te mi yi boamâ, ĕh mio nâ himâ, nenh â poh mi dakâe ăh powa numâ.

20. Nenh nyenăyedo nânonh â blĕseda no, â poda nâ, ko mo yi Isreĕlbo ăh krubwe mâ popoĕ mio kwĕmâ, oh mua nâ po, Nyesoa bâ nu monh beh wo Ifrăm kâ Menăsa hĕ yĕ: nenh â tudao Ifrăm Menăse yĕ.

21. Nenh Isreĕle poda Josefe yĕ nâ, yi, ne kwe ne: nĕma Nyesoa dide ahmonh mâ nemâ, tĕ â na kbawade ahmonb ah buno ăh bro kĕ dĭ.

22. Nenh ĕhbe nonh dĭ, ne hnyi monh waa, ĕh hio bebuno ăh wae, ĕh mâ, hĕnĕ ne pliyĕ kâ na peyanh hĕ hadade Ămŏwĕ kwa.

LU XLIX.

1. Nenh Jekobo dăda â nyebĕ iru, â poda nâ, bah kwe yibwa nâ, tĕ na lele ahmonh, hăne ah nenĕ konâ miwa nemâ kre nyenayede ne nede ahmonh nya.

2. Bah kwe ahdui yibwa nâ, tĕ ah na wânhne, ahmu no mâ Jekobo ăh nyebĕ iru: ah buo Isreĕle ăh winh, bĕh krâde ahmonh noenh nâ.

3. Rubĕn, mâh teĕ na yu lu, mâh teĕ na kbenh mâ, ti na kunhkunhĕ huru, mâh du na nyĭne yĕ, mâh boaĕ na te yi:

4. Tĕ teĕde nâ hwŏnh ni, nah te nah hio ne: kâre yadade buo ăh bĕdĕ kĕ; nenh batada nĕ: kâre â yadade na kĕpĕdĕ kĕ.

5. Sĭmyŏne kâ Livai hĕ, oh mâ de iru nonh: nyebo ăh dienyĭnĕne teble, eh nede wa năble.

6. O! na woro, nah ibo wa sĭda ne oh ti nâ: na hanh nyĭne nah bi no nyenh ne: kâre wa yero lada nyebwe, nenh wa lu nâ kunhkunhĕ ĕh worada tanh kbinh bro.

7. Wa yero bĕh kâĕ no kidĕ tĕ oh bĕda: wa yero hwĕ bĕh kâĕ no kidĕ, tĕ oh wĕde nyebo te lu nâ: mide no Jekobo mâ grădemâ, nenh be mu no Ĭsreĕlbo nyenh nâ bobanh.

8. Juda, mâh nonh bebubo di hanh nyĭne hnyimâmâh mi nah nyănhoh ăh pleh kwa blĭmâ: buo ăh iru mio monh yĕ nâ gĭdimâ.

9. Juda mâh băregu bâdo nonh: mâh te â weĕ teble krâmâ na yu: â gĭdi yĕ, â kowânh hmŏnh băregu, hmŏnh ăregu da yĕ; nyâ miĕ nâ numâ, â mu yĕ du?

10. Kĭnh tu, ĕh nah wodâde Juda kwa ne, nenh tedi pooh oh nah wĕdâde â be nyenh nâ ne, ple Shailo mua di: nenh ko nâ mâ nyebo miwa yibwa nâ kwemâ.

11. Â mi â kăsera bâdo wĕnaa mâ moamâ, nenh â muo â kăsera yu hanh wĕnaa mâ moa: â mi â dăre wĕenh yedademâ, nenh â mi â diepode wĕnaa bui ăh nyĭnâ yedademâ.

12. Wĕenh mi â yi huruemâ, nenh nyide-ni mu â nye prue.

13. Zĕbyulŏn mi idu winhyĕ timâ; â mu wah nu ko kobotenh mâ, â mi Zaidŏn yĕ kwemâ.

14. Ĭseka â mâ kbenh-ne-kăsera nonh; â gĭdi yĕ: â pede bĕde sesŏnh kĕ, â kbĕ ne.

15. Nenh tĕ â yida â tina, tĕ eh nânayinâ, nenh tĕ â yida bro, ĕh nena hanhka; hede â teeda â hwanhonh ya, â nuna âdui wudi leyu mâ.

16. Dăn mi â nyebo jŭjemâ, hwŏnh Ĭsreĕlbo ăh tibwı be yĕ.

17. Dăn mi yĕ womâ hmŏnh sĭdĕ yĕ, â pĕo tide idi, hwŏnh yidu yĕ, â neo tide idi, hânâ mli so ăh beyĕkiye, â ni â kĕbiâ, â didi kĕ, â piyo.

18. Ne feda nah wowa, O! Jehova.

19. Nyebo kpanh mi Găde dumâ: nĕma ĕh lĕbâdedĕ â miwa no dumâ.

20. Ăsŭ ăh dibade mi kĕna nemâ baka: nenh kĭnh ăh yinânâ teble mide wodemâ.

21. Năptele â mâ lĭ bâdo nâ tĕĕ nâ: â winh nĕme nyebo noenh nâ.

22. Josefe mâ babo nâ wude, â mâ babo nâ wude nĕ neo ni-kodu winhyĕ; â babe pedede kbinh lu nâ.

23. Peyanh pooh tida nâ swĕnh baka, oh peda nâ peyanh mâ nâ, nenh oh nyĕnhna nâ ne:

24. Nĕma â peyanh neh wĕda kbenh, nenh Jekobo

kbenh-ne Nyesoa ăh kwe podade â swenh kâ â kwe ăh
tĕne hĕ kbenh ya; (kwĕo tĕ nĕnonh â nuna Ĭsreĕlbo ăh
yi-tuâ kâ wa siâ hĕ:)
25. Ĕh mâ nah buo ăh Nyesoa, hânâ mi monh nâ mă-
mâ: ĕh mâ Nyesoa wĕde teble biyĕ ăh nunuĕ, hânâ â
mi monh krubwe mâ pomâ, â mi nah hanh de numâ, eh
mude yeu wo, ĕh kâ bro biyo hĕ, â mi monh numâ mu
hanh te kâ kre nyidi mâ eh kâ yutunh mâ hĕ:
26. Krubwe ne buo po mo mâ, ne hio na buno no
nena monh nya ăh krubwe, eh kwĕ konâ se tebwe ăh
hanh de yĕ nâ: ne eh mi Josefe lu nâ *bimâ*, ĕh mâ ko
nyâ nânonh lu, hânâ â hĕedade â bebuno *nyenh*.
27. Bĕnjemĭn mi kranh konhnonh kâmâ, hwŏnh wulfe:
nyenăiru â mi teble krâmâ, nenh tâ, â mu kokrâde gră.
28. Wa popleyinâ no nedĕ, nononh nuna Ĭsreĕlbo ăh
tibwi pu ne nâ tibwi sŏnh: nenh te nenonh, nĕnonh wa
buo tuda no yĕ, tĕ â yida no krubwe mâ pe: â poda wa
popleyinâ krubwe mâ nâ, tĕne wa krubwe ăh kbudi
nena.
29. Nenh â leleda no, â poda no yĕ nâ, na nyebwe tu
hmŏnh be bi na nyebo nyenh: bah tuo mo na buno waa
kre bidiĕ nâ nede Hitai-pe Ifrŏn ăh ge wudi.
30. Ĕh mâ bidiĕ nâ nede Măkpila ge, nâ bwaide Mămre
yĕ kre Kenăn bro kĕ, hĕnĕ Ebrehăm tŏna Hitai-pe Ifrŏn
mâ, ĕh kâ ĕh ge hĕ, â nuna â kokâdĕ kâ â wudida hĕ
mâ.
31. Kre oh hadedade Ebrehăm kâ â nyĭnĕ Sera hĕ: kre
oh hadedade Aisăke â kâ â nyĭnĕ Ribĕka hĕ; nenh kre
ne hadedade Lia yĭ.
32. Ge nânonh kâ ĕh bidiĕ hĕ, eh tŏena Hĕte ăh iru mâ.
33. Nenh tĕ Jekobo wĕda â nyebĕ iru ăh leleda mâ, â
yaede â be bĕdĕ wudi, â mlana â honhnonh, nenh â bida
â nyebo nyenh.

LU L.

1. Nenh Josefe gĭdidao â buo yibwa, â wededa nâ kĕ, nenh â nyăna â wunâ.

2. Nenh Josefe leleda â leyiru kâ â deyâbo hĕ, boh poda nâ sesenonh teble nâ, boh ponhenhda nâ: nenh deyâbo ponhenhda nâ.

3. Nenh â nyenăyede ăh wore sŏnh wĕdade: kâre nyono oh ponhenhna nâ, kre wa lo ăh nunuĕ ăh nyenăyede tĕda yĕ nâ: nenh Ijĭpebo oh tudeda â dumo nyenăyede ăh wore tanh, ne nâ nyenayede pu.

4. Nenh tĕ â dumo-tu-nyenăyede wĕda, Josefe hlĭda Fero ăh năblewĕ mâ, â poda nâ, bĕh teĕ hanhte ne yidade ahmonh hanh te yie, băde ahmonh ne, bah hlĭdede Fero noenh, ah mu nâ po,

5. Buo nuna mo ne podade Nyesoa, â po nâ, kwe ne: wudida ne bruieda Kenăn bro kĕ, kre bah hadede mo. Nenh, nĕ ĕh ka nonh, bade monh ne, be muo buo ha, mi lĭ dimâ dĭ.

6. Nenh Fero poda nâ, beh mu, muo buo ha, ĕh mu nĕ yĕ wo, tĕne nuna ne podade Nyesoa.

7. Nenh Josefe munao â buo hamâ: nenh Fero ăh leyirubo ăh popleyinâ kwĕda nâ mâ, hono mâna â năblewĕ ăh nyekbade, oh kâ Ijĭpe bro ăh nyekbade ăh popleyinâ hĕ.

8. Nenh Josefe ăh năblewĕ ăh popleyinâ, oh kâ â bebuno hĕ, nenh â buo ăh năblewĕ yedi: wa iru yâ kâ wa wudebade hĕ, no donh nonh sedade Goshĕn bro kĕ.

9. Nenh tyăreŏte kâ soya ăh kĕ biyu hĕ, oh kwĕda nâ mâ; oh nuna powa hwĕ.

10. Nenh oh didade Etăd ăh teble du kbŏnh kĕ, hĕnĕ nede Jâdăn nenĕ kĕ, nenh kre tĕ nĕnonh oh tudade dumo nyenăyede hmnhlesŏnh.

11. Nenh tĕ nyono tinade bro nĕnonh kĕ, oh mâna
Kenănwĕ, oh yida dumu tutuĕ nĕnonh kre Etăde ăh
kbŏnh kĕ, oh poda nâ, dĕ nĕnonh ĕh mâ kra wudi yae
dumu ăh tutuĕ ko Ijĭpebo mâ, nĕ ĕh ka, oh tudida nĕ
Ebĕl Mízrĕm nyĭne hĕnĕ nede Jâdăn nenĕ kĕ.
12. Nenh â nyebĕ iru nuna nâ dene â leleda no mâ:
13. Kâre â nyebĕ iru kbadade nâ Kenăn bro kĕ, nenh
oh hadedade nâ bidiĕ nĕ nenade Măkpila ăh ge wudi,
hĕnĕ Ebrehăm tŏna, ĕh kâ ĕh ge hĕ kre Hĭtaipe Ifrŏn
mâ, bĕh mumâ â kokâde kâ wudida hĕ nu, ĕh bwaide
Mămre yĕ.
14. Nenh Josefe munade Ijĭpe kedĭ, â kâ â *bebuno hĕ*.
nenh nyono oh popleyinâ oh kwĕda nâ mâ, oh munao â
buo hamâ, yedi, tĕ â wĕda â buo ăh heha mâ.
15. Nenh tĕ Josefe ăh bebuno yida nĕ, wa buo koda
ne, oh poda nâ, bedăne Josefe nyănhe amo ne, nenh
hanhte de kukwi ne a nuna nâ mâ nâ, â di amo ne *mâ*
numâ, wĕ.
16. Nenh oh tĕdade nyebwe Josefe mâ, oh poda nâ,
buo leleda amo, ple â koda, â yĕda,
17. Kre bah lelewa Josefe, bah poda nâ, băde monh ne,
ha bebuno ăh de kukwi ne oh nuna monh mâ, yi mâ, tĕ
oh worada te, oh nuna monh dĕ kuku mâ: nenh băde
mlĭ, hie nah wore nâ ko nah buo ăh Nyesoa ăh leyiru ăh
dĕ kuku mâ. Nenh tĕ oh yida Josefe mâ hlĭ, â weda.
18. Nenh â bebuno munao, oh gĭdidao nâ yĕ; nenh oh
poda nâ, yi, a mâ nah leyiru nonh.
19. Nenh Josefe poda no yĕ nâ, ah nah pi hwanonh:
ple, ah wore yĕ, mâ Nyesoa nonh?
20. Hanhte, ah wore nyĭnĕnayinâ, ah nuna mo nĕ moh
mâ: nĕma Nyesoa nuna nĕ mâ hanh dĕ, ĕh munâ ne,
hĕnĕ ah yi nyenăyedo nĕnonh, bĕh muna nyebo peplănde
ı.

21. Nenh, nŏ ŏh ka, ah nah pi hwanonh: di ahmonh kledemâ, ah kâ ah iru yâ hŏ. Nenh â tudade no wore kudi, â tuda no hanh winh yŏ.

22. Nenh Josefe tinade Ijĭpe bro kŏ, â kâ â buo ăh năblewŏ hŏ: nenh Josefe hina yede ăh wore hmnh ne nâ yede pu konâ.

23. Nenh Josefe yida Ifrăm ăh iru ăh kbudi tanh: nenh Menăsa ăh nyebŏ yu Mekŭ ăh iru, oh kunhnenao â kone idi.

24. Nenh Josefe poda â bebuno yŏ nâ, kwe ne: nenh hanhte Nyesoa mide ahmonh tedemâ dimâ, nenh â mide ahmonh bro nŏ ĕh ta â podade âdui Ebrehăm kâ Aisăke hŏ, nenh Jekobo yedi, kŏ kba.

25. Nenh Josefe nuna Ĭsreĕle ăh iru oh podade Nyesoa, â poda nâ, hanhte Nyesoa mi ahmonh yŏ tedemâ dimâ, nenh ah muwadŏ na kre ha, ah muwa ne kba.

26. Kre Josefe nuna â koda, tŏ â hinade yede ăh wore hmnh ne nâ yede pu konâ mâ: nenh oh ponhenhna nâ, nenh oh podedade nâ kâfe wudi kre Ijĭpe.

SIGILLVM ACADEMIAE HARVARDIANAE IN NOV ANG
ET
VE RI TAS
CHRISTO ECCLESIAE